

Geconsolideerde jaarrekening

Geconsolideerde winst- en verliesrekening

<i>in duizenden EUR</i>	Toelichtingen	2021	2022
Omzet	(1)	2.971.939	3.713.897
Kostprijs van verkochte goederen	(3)	-2.021.232	-2.635.027
Brutoresultaat		950.706	1.078.871
Distributiekosten	(3)	-337.653	-405.749
Algemene en administratieve kosten	(3)	-197.055	-227.593
Overige bedrijfskosten & bedrijfsinkomsten	(4)	-18.490	-14.307
Bedrijfsinkomsten voor niet-recurrente elementen		397.509	431.222
Winsten / (verliezen) uit de verkoop van activa en activiteiten	(5)	10.112	8.804
Overige niet-recurrente elementen	(5)	-93.053	-79.032
Bedrijfsresultaat (EBIT)		314.565	360.990
Renteopbrengsten	(6)	2.961	11.406
Rentelasten	(6)	-14.419	-33.863
Overige financiële opbrengsten	(6)	14.284	27.930
Overige financiële kosten	(6)	-18.346	-42.042
Deel in het resultaat van te koop gehouden bedrijven	(12)	-	6.635
Deel in het resultaat van deelnemingen opgenomen volgens de vermogensmutatiemethode	(13)	-7.024	-1.682
Niet-recurrente elementen specifiek voor deelnemingen opgenomen volgens de vermogensmutatiemethode	(13)	-3.985	-8.565
Resultaat voor belastingen		288.036	320.809
Belastingen	(7)	-89.618	-102.406
Winst van het jaar		198.418	218.403
Toe te rekenen aan aandeelhouders van Etex		194.138	210.308
Toe te rekenen aan minderheidsbelangen		4.280	8.095
Winst per (groeps) aandeel (in euro)		2,48	2,69
Verwaterde winst per (groeps) aandeel (in euro)		2,48	2,69

Geconsolideerde overzicht van gerealiseerde en niet-gerealiseerde resultaten

<i>In duizenden EUR</i>	2021	2022
Winst van het boekjaar	198.418	218.403
Wijzigingen in reserves voor personeelsbeloningen	64.417	214.668
<i>Belastingimpact</i>	-1.734	-53.776
Netto niet-gerealiseerde resultaten die niet geherclassificeerd kunnen worden naar de winst-en verliesrekening in volgende periodes	62.683	160.892
Wijzigingen in kasstroomafdekkingsreserves	744	127.821
<i>Belastingimpact</i>	-241	-31.546
Wisselkoersverschillen ontstaan uit de omrekening van buitenlandse activiteiten	-4.661	-62.781
Netto niet-gerealiseerde resultaten die wel geherclassificeerd kunnen worden naar de winst-en verliesrekening in volgende periodes	-4.158	33.492
Niet-gerealiseerde resultaten, na belastingen	58.525	194.384
Totaal gerealiseerde en niet-gerealiseerde resultaten van het jaar, na belastingen	256.943	412.787
Toe te rekenen aan aandeelhouders van Etex	251.140	405.682
Toe te rekenen aan minderheidsbelangen	5.803	7.105

Geconsolideerde balans

<i>in duizenden EUR</i>	Toelichtingen	2021	2022
Vaste activa		2.216.630	3.278.181
Materiële vaste activa	(8)	1.588.051	1.929.127
<i>Materiële vaste activa - aangekocht</i>	(8)	<i>1.431.355</i>	<i>1.781.514</i>
<i>Materiële vaste activa - leased</i>	(8)	<i>156.696</i>	<i>147.613</i>
Goodwill	(9)	198.228	662.632
Overige immateriële vaste activa	(10)	270.535	411.263
Vastgoedbeleggingen	(11)	10.526	12.234
Activa beschikbaar voor verkoop	(12)	6.509	5.213
Deelnemingen opgenomen volgens de vermogensmutatiemethode	(13)	11.105	6.140
Overige vaste activa	(14)	5.111	114.268
Uitgestelde belastingvorderingen	(25)	112.025	98.403
Activa voor personeelsbeloningen	(22)	14.540	38.901
Vlottende activa		1.009.032	1.334.601
Voorraden	(16)	425.219	514.031
Handels- en overige vorderingen	(15)	339.995	430.953
Overige vlottende activa	(15)	41.318	81.452
Activa beschikbaar voor verkoop	(12)	-	102.127
Geldmiddelen en kasequivalenten	(18)	202.500	206.038
TOTAAL ACTIVA		3.225.662	4.612.782
TOTAAL EIGEN VERMOGEN	(19)	1.414.102	1.807.110
<i>Uitgegeven aandelenkapitaal</i>		<i>2.533</i>	<i>2.533</i>
<i>Uitgiftepremie</i>		<i>743</i>	<i>743</i>
<i>Reserves en overgedragen winst</i>		<i>1.382.275</i>	<i>1.768.502</i>
Toerekenbaar aan aandeelhouders van Etex		1.385.551	1.771.778
Minderheidsbelangen		28.551	35.332
Langetermijnverplichtingen		827.320	1.573.979
Voorzieningen	(20)	118.308	120.052
Verplichtingen uit personeelsbeloningen	(22) (23)	356.343	159.858
Leningen	(24)	256.851	1.072.297
<i>waarvan leasing</i>	(24)	<i>136.403</i>	<i>124.900</i>
Uitgestelde belastingverplichtingen	(25)	83.701	208.680
Overige langetermijnverplichtingen	(26)	12.117	13.092
Kortetermijnverplichtingen		984.240	1.231.693
Voorzieningen	(20)	43.508	39.337
Kortlopend deel van leningen	(24)	200.762	246.617
<i>waarvan leasing</i>	(24)	<i>22.702</i>	<i>26.525</i>
Handels- en overige schulden	(26)	739.970	936.845
Passiva beschikbaar voor verkoop	(12)	-	8.894
TOTAAL PASSIVA		3.225.662	4.612.782

Geconsolideerd kasstroomoverzicht

<i>In duizenden EUR</i>	Notes	2021	2022
Bedrijfsresultaat (EBIT)		314.565	360.990
Afschrijvingen en bijzondere waardevermindervingsverliezen - aangekocht	(27)	180.235	200.766
Afschrijvingen en bijzondere waardevermindervingsverliezen - leased activa	(27)	27.208	29.796
Winsten (verliezen) uit de verkoop van immateriële en materiële vaste activa	(27)	-11.574	7.219
Winsten (verliezen) uit de verkoop van activiteiten		5.722	1.369
Betaalde belastingen	(27)	-93.574	-97.810
Wijzigingen in werkkapitaal, voorzieningen en personeelsbeloningen	(27)	-65.576	-89.242
Wijzigingen in overige vaste activa/langetermijnverplichtingen		-81	-3.195
Kasstroom uit bedrijfsactiviteiten		356.925	409.893
Inkomsten uit de verkoop van immateriële en materiële vaste activa	(27)	22.717	13.188
Acquisities van ondernemingen (bedrijfscombinaties)	(9)	-297.891	-675.894
Toename geldmiddelen en kasequivalenten omwille van acquisities van ondernemingen		27.778	70.481
Afstoting van activiteiten		10.875	196
Afname geldmiddelen en kasequivalenten omwille van afstoting van activiteiten		-153	-256
Investeringsuitgaven - aangekocht	(27)	-136.898	-286.302
Overige investeringsactiviteiten	(a)	-3.822	-4.814
Kasstroom uit investeringsactiviteiten		-377.394	-883.401
Kapitaalverhoging / (-vermindering)		765	530
Opnames van leningen	(27)	32.882	864.391
Terugbetalingen van leningen	(27)	-150.398	-317.736
Ontvangen rente en dividenden	(27)	3.305	8.587
Betaalde dividenden	(27)	-63.923	-69.983
Betaalde rente		-8.990	-24.836
Kasstroom uit financieringsactiviteiten		-186.359	460.953
Netto toename (vermindering) van geldmiddelen en kasequivalenten		-206.828	-12.555
Geldmiddelen en kasequivalenten bij het begin van het jaar		390.010	201.110
Wisselkoersverschillen		17.929	12.744
Netto toename (vermindering) van geldmiddelen en kasequivalenten		-206.828	-12.555
Netto geldmiddelen en kasequivalenten op het einde van het jaar		201.110	201.300
<i>Geldmiddelen en kasequivalenten</i>		<i>202.500</i>	<i>206.038</i>
<i>Voorschot in rekening courant</i>		<i>-1.390</i>	<i>-4.738</i>

(a) 'Overige investeringsactiviteiten' omvatten voornamelijk het effect van kapitaalverhogingen (2022 en 2021) in 'Investeringsactiviteiten opgenomen volgens de vermogensmutatiemethode' (toelichting 13)

Geconsolideerd staat van mutaties in het eigen vermogen

<i>in duizenden EUR</i>	Toe te rekenen aan aandeelhouders van Etex (Toelichting 19)						
	Uitgegeven aandelenkapitaal en uitgiftepremie	Ingekochte eigen aandelen	Reserves voor pensioenverplichtingen en financiële instrumenten	Cumulatieve omrekeningsverschillen	Overige reserves en overgedragen winst	Minderheidsbelangen	Totaal eigen vermogen
Op 31 december 2020	3.276	-19.988	-309.935	-373.560	1.870.585	30.157	1.200.534
Totaal gerealiseerde en niet-gerealiseerde resultaten	-	-	63.186	-6.184	194.138	5.803	256.943
Kapitaalverhoging / (-vermindering)	-	-	-	-	-	765	765
Dividend	-	-	-	-	-54.715	-9.054	-63.769
Overige bewegingen binnen eigen vermogen	-	-	-	-	18.749	880	19.629
Ingekochte eigen aandelen	-	-	-	-	-	-	-
Op 31 december 2021	3.276	-19.988	-246.749	-379.744	2.028.757	28.551	1.414.102
Totaal gerealiseerde en niet-gerealiseerde resultaten	-	-	256.907	-61.534	210.309	7.105	412.787
Kapitaalverhoging / (-vermindering)	-	-	-	-	-	530	530
Dividend	-	-	-	-	-65.658	-5.368	-71.027
Overige bewegingen binnen eigen vermogen	-	-	-	-	46.203	4.515	50.718
Ingekochte eigen aandelen	-	-	-	-	-	-	-
Op 31 december 2022	3.276	-19.988	10.158	-441.278	2.219.610	35.332	1.807.110

Voorstellingsbasis en waarderingsregels

Etex N.V. (de "Onderneming") is een onderneming gedomicilieerd in België. De geconsolideerde jaarrekening omvat de Onderneming en haar dochterondernemingen, deelnemingen in entiteiten waarover de zeggenschap gezamenlijk wordt uitgeoefend en deelnemingen opgenomen volgens de vermogensmutatiemethode (gezamenlijk genaamd "de Groep") per 31 december van elk jaar.

De jaarrekening werd goedgekeurd voor publicatie door de Raad van Bestuur op 30 maart 2023.

Verklaring van overeenstemming met IFRS

De geconsolideerde jaarrekening van Etex van het jaar eindigend op 31 december 2022 werd opgesteld conform de International Financial Reporting Standards (IFRS) en de interpretaties hiervan zoals bepaald door de International Accounting Standards Board (IASB) en zoals aanvaard door de Europese Unie (EU).

De Groep heeft dezelfde IFRS regels toegepast als in voorgaande jaren, met uitzondering van nieuwe IFRS vereisten en interpretaties die de onderneming heeft toegepast vanaf 1 januari 2022. De volgende nieuwe standaarden en wijzigingen aan standaarden zijn voor het eerst verplicht van toepassing voor het boekjaar startend op 1 januari 2021 en zijn goedgekeurd door de Europese Unie:

- **Wijzigingen aan IFRS 3 'Bedrijfscombinaties'; IAS 16 'Materiële vaste activa'; IAS 37 'Vorzieningen, voorwaardelijke verplichtingen en activa' en jaarlijkse verbeteringen aan IFRS standaarden (effectief vanaf 1 januari 2022).**

Het pakket wijzigingen omvat beperkte aanpassingen van drie standaarden en de jaarlijkse verbeteringen, die de formulering verduidelijken of kleine inconsistenties of tegenstrijdigheden tussen vereisten in deze standaarden corrigeren:

- o **Wijzigingen aan IFRS 3, 'Bedrijfscombinaties'** brengen een verwijzing in IFRS 3 naar het conceptueel kader voor financiële verslaggeving up-to-date zonder de boekhoudkundige vereisten voor bedrijfscombinaties te wijzigen.
- o **Wijzigingen aan IAS 16, 'Materiële vaste activa'** verbieden een bedrijf het in mindering brengen van bedragen ontvangen uit de verkoop van geproduceerde artikelen op de kosten van een materiële vast actief, terwijl het bedrijf het actief voorbereidt op het beoogde gebruik. In plaats daarvan zal een bedrijf dergelijke verkoopopbrengsten en gerelateerde kosten in winst of verlies opnemen.
- o **Wijzigingen aan IAS 37, 'Vorzieningen, voorwaardelijke verplichtingen en activa'** specificeren welke kosten een bedrijf opneemt in de beoordeling of een contract verliesgevend zal zijn.
- o **Jaarlijkse verbeteringen aan IFRS standaarden** brengen kleine wijzigingen aan in IFRS 1 'Eerste toepassing van IFRS', IFRS 9 'Financiële Instrumenten', IAS 41 'Landbouwactiviteiten' en de illustratieve voorbeelden bij IFRS 16 'Leaseovereenkomsten'.

- **Wijzigingen aan IFRS 16 'Leaseovereenkomsten': Covid-19-gerelateerde huurconcessies na juni 2021 (effectief vanaf 1 april 2021).**

De wijzigingen verlenen met één jaar de wijziging van mei 2020 die huurders een vrijstelling geeft om te beoordelen of een COVID-19-gerelateerde huurconcessie al dan niet een 'huuraanpassing' is. In het bijzonder stelt de wijziging een huurder in staat om de praktische oplossing met betrekking tot COVID-19-gerelateerde huurconcessies toe te passen op huurconcessies waarvoor een verlaging van de leasebetalingen alleen betrekking heeft op betalingen die oorspronkelijk verschuldigd waren op of vóór 30 juni 2022 (in plaats van oorspronkelijk alleen betalingen die op of voor 30 juni 2021 verschuldigd waren). De wijziging is van kracht voor boekjaren die beginnen op of na 1 april 2021 (eerdere toepassing toegestaan, inclusief in jaarrekeningen die nog niet zijn goedgekeurd voor publicatie op de datum waarop de wijziging wordt gepubliceerd).

De wijzigingen en / of interpretaties geen significant effect op de jaarrekening.

Voorstellingsbasis

A - Functionele en presentatievaluta

De geconsolideerde jaarrekening wordt gepresenteerd in euro, dewelke de functionele en presentatievaluta is van de onderneming. Alle bedragen worden afgerond naar het dichtstbijzijnde duizendtal tenzij anders aangegeven.

B - Waarderingsbasis

De geconsolideerde jaarrekening werd opgesteld volgens de historische kostprijsmethode met uitzondering van de volgende activa die gewaardeerd worden aan reële waarde: afgeleide financiële instrumenten. Ook de verplichtingen voor in geldmiddelen afgewikkelde, op aandelen gebaseerde vergoedingsplannen worden aan reële waarde gewaardeerd. De geconsolideerde jaarrekening werd opgesteld door gebruik te maken van het toerekeningsbeginsel, met uitzondering van de kasstrooinformatie.

C – Belangrijke boekhoudkundige schattingen en beoordelingen

Het opstellen van de jaarrekening conform IFRS vereist dat het management beoordelingen, schattingen en veronderstellingen maakt die de gerapporteerde waarde van opbrengsten, kosten, activa, passiva en gerelateerde toelichtingen op verslagdatum kunnen beïnvloeden. Deze beoordelingen, ramingen en gerelateerde veronderstellingen zijn gebaseerd op de beste kennis van het management op verslagdatum omtrent huidige gebeurtenissen alsook toekomstige acties die de Groep mogelijkwerwijs zal ondernemen.

Desalniettemin kunnen actuele resultaten verschillen van deze schattingen en mogelijk toekomstige aanpassingen vereisen aan de netto boekwaarde van de onderliggende activa of passiva. De schattingen en onderliggende veronderstellingen worden voortdurend herzien.

De belangrijke inschattingen die door het management werden gemaakt met betrekking tot de toekomst, alsook andere belangrijke bronnen voor de inschattingen van onzekerheden op balansdatum die een hoog risico bevatten om een materiële aanpassing te veroorzaken van de boekwaarde van activa en passiva binnen het komende boekjaar, worden hieronder uiteengezet.

Bijzondere waardevermindering op niet-financiële activa

De realiseerbare waarde van kasstroongenererende eenheden die getest worden op bijzondere waardevermindering, is de hoogste waarde van de reële waarde minus verkoopkosten en de bedrijfswaarde. Beide berekeningen zijn gebaseerd op een verdisconteerd kasstroonmodel. De kasstromen worden afgeleid uit interne prognoses voor de komende drie tot tien jaar. De realiseerbare waarde is het gevoeligst aan de verdisconteringsvoet die gebruikt wordt in het verdisconteerde kasstroonmodel, alsook de verwachte toekomstige kasinstromen en de groeiroot die gebruikt wordt voor extrapolatiedoelinden. De belangrijkste veronderstellingen die gebruikt worden bij het bepalen van de realiseerbare waarde van de verschillende kasstroongenererende eenheden, met inbegrip van een sensitiviteitsanalyse, worden verder uitgelegd in toelichting 9.

Vorzieningen

De veronderstellingen die een belangrijke invloed hebben op het bedrag van de voorzieningen zijn de geraamde kosten, de timing van de kasuitstromen en de verdisconteringsvoet. Deze veronderstellingen worden bepaald aan de hand van de meest geschikte informatie die beschikbaar is op verslagdatum. Verdere details omtrent de gebruikte veronderstellingen zijn opgenomen in toelichting 20.

Personeelsbeloningen

De waardering van de personeelsbeloningen is gebaseerd op actuariële veronderstellingen. Het management is van mening dat de veronderstellingen met betrekking tot verdisconteringsvoeten, verwachte rendementen op activa, stijging van de lonen en de pensioenen en sterftetabellen die gebruikt worden voor deze actuariële waarderings, geschikt en gerechtvaardigd zijn. Ze worden herzien op elke balansdatum. Gezien het langetermijnkarakter van deze beloningen, kan echter enige wijziging in bepaalde van deze veronderstellingen een belangrijke invloed hebben op de waardering van de gerelateerde verplichtingen. Verdere details omtrent de gebruikte veronderstellingen zijn opgenomen in toelichting 22.

Erkenning van uitgestelde belastingvorderingen op overgedragen fiscale verliezen

Uitgestelde belastingvorderingen worden opgenomen voor alle ongebruikte fiscale verliezen voor zover het waarschijnlijk is dat er toekomstige fiscale winst beschikbaar zal zijn waartegen de verliezen kunnen worden afgezet. Het bepalen van het bedrag aan uitgestelde belastingvorderingen dat mag worden opgenomen, vereist een belangrijk managementoordeel en is gebaseerd op de waarschijnlijke timing en het niveau van toekomstige fiscale winsten, alsook op toekomstige fiscale planningsstrategieën. Het potentieel gebruik van overgedragen fiscale verliezen is gebaseerd op prognoses bestaande op verslagdatum. Actuele resultaten kunnen verschillen van deze prognoses, met als gevolg een impact op het gebruik van overgedragen fiscale verliezen.

In geld afgewikkelde op aandelen gebaseerde betaling

De Groep waardeert de kost van in geld afgewikkelde op aandelen gebaseerde betalingen met personeelsleden op basis van de reële waarde van de eigen-vermogensinstrumenten op elke verslagdatum. Het schatten van de reële waarde van op aandelen gebaseerde betalingen vereist het bepalen van het meest geschikte waarderingsmodel wat afhankelijk is van de looptijd en de voorwaarden van het plan. Deze schatting vereist bovendien het bepalen van de meest geschikte inputs voor het waarderingsmodel met inbegrip van de verwachte looptijd van de aandelenoptie, de volatiliteit en het dividendrendement, alsook het maken van veronderstellingen hieromtrent. De veronderstellingen en het model gebruikt bij het schatten van de reële waarde van op aandelen gebaseerde betalingen zijn opgenomen in toelichting 23.

Financiële instrumenten

Om de reële waarde van financiële vaste activa, die niet kan worden afgeleid uit actieve markten, te meten, gebruikt het management een waardebeoordelingstechniek die gebaseerd is op verdisconteerde toekomstige verwachte kasstromen. De inputs voor dit model vereisen het maken van een bepaald aantal veronderstellingen waaronder de verdisconteringsvoet, liquiditeitsrisico en volatiliteit, onderhevig aan onzekerheden. Wijzigingen in deze veronderstellingen kunnen de waardering van de reële waarde beïnvloeden. Verdere details zijn opgenomen in toelichting 17.

Bedrijfscombinaties

De overnamemethode wordt toegepast op bedrijfscombinaties. De vergoeding wordt gewaardeerd tegen reële waarde op de transactiedatum, wat tevens de datum is waarop de reële waarde van identificeerbare activa, verplichtingen en voorwaardelijke verplichtingen verworven in de transactie wordt gemeten. Als de boekhoudkundige verwerking van een bedrijfscombinatie onvolledig is aan het einde van de verslagperiode waarin de transactie plaatsvond, rapporteert de Groep voorlopige waarden voor de activa en passiva.

Voorlopige waarden worden gedurende de meetperiode van maximaal één jaar aangepast om nieuwe informatie weer te geven die is verkregen over omstandigheden die bestonden op de overnamedatum en die, indien bekend, de waardering op die datum zou hebben beïnvloed. Op overeenkomstige wijze kunnen nieuwe activa en passiva worden erkend. De transactiedatum is de datum waarop het risico en de controle zijn overgedragen en deze valt normaal samen met de afsluitdatum.

Minderheidsbelangen worden gewaardeerd tegen reële waarde of het proportionele deel van de identificeerbare netto activa en verplichtingen. De beoordeling wordt gedaan voor elke transactie.

Eventuele verschillen tussen kostprijs en reële waarde voor overgenomen activa, verplichtingen en voorwaardelijke verplichtingen worden opgenomen als goodwill of opgenomen in de winst- en verliesrekening wanneer de kostprijs lager is. Er worden geen voorzieningen opgenomen voor uitgestelde belastingen op goodwill.

Transactiekosten worden opgenomen in de winst- en verliesrekening wanneer ze worden gemaakt.

Als bedrijfscombinaties in fasen worden gerealiseerd, worden de bestaande eigendomsbelangen tegen reële waarde erkend op het moment dat de zeggenschap aan de Groep wordt overgedragen. Een dergelijke wijziging in de boekwaarde van de investering wordt opgenomen in de winst- en verliesrekening.

De toegepaste grondslagen voor de opname van acquisities van geassocieerde deelnemingen en joint ventures zijn over het algemeen gelijk aan die voor de acquisitie van dochterondernemingen.

Hyperinflatie

In mei 2018 onderging de Argentijnse peso een ernstige devaluatie, waardoor de driejaars cumulatieve inflatie van Argentinië in 2018 de 100% overschreed, waardoor aan de vereiste werd voldaan om over te stappen naar hyperinflatieboekhouding zoals voorgeschreven door IAS 29 Financiële verslaggeving in economieën met hyperinflatie (vanaf 1 Januari 2018). Het belangrijkste principe in IAS 29 is dat de jaarrekening van een entiteit die rapporteert in de valuta van een economie met hyperinflatie moet worden uitgedrukt in termen van de meeteenheid die aan het einde van de verslagperiode actueel is. Daarom worden de niet-monetaire activa en verplichtingen gewaardeerd tegen historische kostprijs, het eigen vermogen en de winst- en verliesrekening van dochterondernemingen die actief zijn in economieën met hyperinflatie aangepast voor wijzigingen in de algemene koopkracht van de lokale valuta met toepassing van een algemene prijsindex. Monetaire posten die aan het einde van de verslagperiode al in de meeteenheid zijn vermeld, worden niet aangepast. Deze geherwaardeerde rekeningen worden gebruikt voor omrekening in euro naar de slotkoers van de periode.

Dientengevolge heeft de onderneming hyperinflatieboekhouding toegepast voor haar Argentijnse dochterondernemingen volgens de IAS 29-regels, en wel als volgt:

- Hyperinflatieboekhouding werd toegepast vanaf 1 januari 2018;
- Niet-monetaire activa en passiva gewaardeerd tegen historische kostprijs (bijvoorbeeld materiële vaste activa, immateriële activa, goodwill, etc.) en eigen vermogen van Argentinië werden herwerkt met behulp van een inflatie-index. De impact van hyperinflatie als gevolg van veranderingen in de algemene koopkracht tot 31 december 2017 werden gerapporteerd in overgedragen winsten en de impact van wijzigingen in de algemene koopkracht vanaf 1 januari 2018 wordt gerapporteerd via de winst- en verliesrekening op een speciale rekening voor monetaire aanpassingen van hyperinflatie in de financieringslijn (zie ook toelichting 6);
- De winst- en verliesrekening wordt aan het einde van elke periode aangepast aan de hand van de wijziging in de algemene prijsindex en wordt omgerekend tegen de slotkoers van elke periode (in plaats van het jaargemiddelde voor niet-hyperinflatore economieën), en daarbij wordt de winst- en verliesrekening voor het jaar aangepast voor zowel de inflatie-index als de valutaconversie;

D - Consolidatieprincipes

Dochterondernemingen

Dochterondernemingen zijn entiteiten die direct of indirect gecontroleerd worden door de Onderneming.

De Groep controleert een entiteit wanneer de Groep blootgesteld wordt aan, of recht heeft op, variabele opbrengsten voortvloeiend uit haar deelneming in de entiteit en de mogelijkheid heeft om deze resultaten te beïnvloeden dankzij haar zeggenschap over de entiteit.

Meer bepaald controleert de Groep een deelneming als en slechts als ze:

- Zeggenschap heeft over de deelneming (i.e., bestaande rechten die de mogelijkheid bieden de relevante activiteiten van de deelneming te sturen)
- Blootgesteld wordt aan, of recht heeft op, variabele opbrengsten voortvloeiend uit haar betrokkenheid in de deelneming
- De mogelijkheid heeft om haar zeggenschap over de deelneming te gebruiken om diens resultaten te beïnvloeden.

Er is algemeen een vermoeden dat de meerderheid van de stemrechten leidt tot controle. Om dit vermoeden te onderbouwen en wanneer de Groep minder dan de meerderheid van de stemrechten of gelijkaardige rechten van een deelneming heeft, zal de Groep alle relevante feiten en omstandigheden in overweging nemen bij het beoordelen of ze al dan niet zeggenschap heeft over een deelneming, met inbegrip van:

- De contractuele overeenkomst met andere stemgerechtigden in de deelneming
- Rechten die ontstaan uit andere contractuele overeenkomsten
- De (potentiële) stemrechten van de Groep

De Groep herbeoordeelt haar controle over een deelneming zodra feiten en omstandigheden wijzigingen aangeven in één of meer van deze controle-indicatoren. De consolidatie van een dochteronderneming begint zodra de Groep controle verwerft over de dochteronderneming en houdt op eens de Groep controle verliest over de dochteronderneming. Activa, passiva, opbrengsten en kosten van een dochteronderneming die verworven of verkocht werd gedurende het jaar worden opgenomen in de geconsolideerde jaarrekening vanaf de datum dat de Groep controle verwerft tot de datum waarop de Groep controle verliest over de dochteronderneming.

Winst of verlies, alsook elke component van niet-gerealiseerde resultaten worden toegerekend aan de aandeelhouders van de moederonderneming van de Groep en aan de minderheidsbelangen, zelfs als dit leidt tot een negatief saldo voor de minderheidsbelangen.

Indien nodig, wordt de financiële informatie van dochterondernemingen aangepast om hun opname- en waarderingsregels in overeenstemming te brengen met die van de Groep. Alle intra-groep activa, passiva, eigen vermogen, opbrengsten, kosten en kasstromen met betrekking tot transacties tussen leden van de Groep worden bij consolidatie volledig geëlimineerd.

Een wijziging in het bezit van aandelen van een dochteronderneming, zonder controleverlies, wordt opgenomen als een eigen-vermogenstransactie.

Als de Groep controle verliest over een dochteronderneming, worden de betrokken activa (met inbegrip van goodwill), passiva, minderheidsbelangen en overige eigen-vermogenscomponenten niet langer opgenomen waarbij enige hieruit voortvloeiende winst of verlies wordt opgenomen in winst of verlies. Enig behouden deel van de deelneming wordt opgenomen aan reële waarde.

Deelnemingen in geassocieerde vennootschappen en joint ventures

Een joint venture is een gezamenlijke overeenkomst waarbij de partijen, die gezamenlijke zeggenschap hebben over de overeenkomst, het recht hebben op de netto-activa van de joint venture. Gezamenlijke zeggenschap is het contractueel bepaald delen van de zeggenschap over een overeenkomst en bestaat slechts wanneer beslissingen over relevante activiteiten unaniem vereisen van de partijen die de zeggenschap delen. Deelnemingen opgenomen volgens de vermogensmutatiemethode zijn ondernemingen waarbij de Groep doorgaans over 20 tot 50% van de stemrechten beschikt. De belangen van de Groep in joint ventures of geassocieerde deelnemingen worden geconsolideerd volgens de vermogensmutatiemethode.

De vermogensmutatieboekhouding begint wanneer gezamenlijke zeggenschap of invloed van betekenis wordt vastgesteld tot de datum waarop deze eindigt. Wanneer het aandeel van de Groep in verliezen groter is dan het belang in een volgens de vermogensmutatiemethode verwerkte investering, wordt de boekwaarde tot nul teruggebracht en wordt de opname van eventuele verdere verliezen stopgezet, behalve voor zover de Groep een verplichting heeft of betalingen heeft gedaan namens de ondernemingen. De financiële overzichten van deze bedrijven zijn opgesteld voor hetzelfde verslagjaar als de Onderneming, op basis van consistente grondslagen voor financiële verslaggeving. Aanpassingen worden doorgevoerd om eventuele afwijkende grondslagen voor financiële verslaggeving die mogelijk bestaan in overeenstemming te brengen. Niet-gerealiseerde winsten die voortvloeien uit transacties met joint ventures en volgens de vermogensmutatiemethode opgenomen entiteiten worden geëlimineerd naar rato van het belang van de Groep. Niet-gerealiseerde verliezen worden op dezelfde manier geëlimineerd als niet-gerealiseerde winst, maar alleen voor zover er geen aanwijzingen zijn voor bijzondere waardevermindering. De investeringen die worden verwerkt volgens de vermogensmutatiemethode omvatten de boekwaarde van alle gerelateerde goodwill.

E – Buitenlandse ondernemingen

De individuele financiële informatie van alle entiteiten van de Groep wordt opgesteld in de munteenheid van de voornaamste economische omgeving waarin de entiteit actief is ("functionele valuta"). De winst-en verliesrekeningen van buitenlandse entiteiten worden omgerekend naar de presentatievaluta van de Groep aan de gemiddelde wisselkoersen van het jaar. Activa en passiva, met inbegrip van goodwill en aanpassingen van reële waarden die resulteren uit de consolidatie worden omgerekend aan de wisselkoers geldig op 31 december. De wisselkoersverschillen die ontstaan bij de omrekening worden direct opgenomen in een afzonderlijke component van het eigen vermogen. Bij de desinvestering van een niet-euro entiteit wordt het cumulatieve bedrag in eigen vermogen, gerelateerd aan die bepaalde buitenlandse onderneming, opgenomen in het gerealiseerd resultaat.

F – Transacties in vreemde valuta

Transacties in vreemde valuta worden opgenomen aan de wisselkoersen die gelden op datum van de transacties. Winsten en verliezen die voortvloeien uit de afwikkeling van dergelijke transacties en van de omrekening van monetaire activa en passiva uitgedrukt in vreemde valuta, welke omgerekend worden aan de wisselkoers op 31 december, worden opgenomen in het resultaat. Niet monetaire activa en passiva in vreemde valuta worden omgerekend aan de wisselkoers op transactiedatum.

G - Wisselkoersen

De volgende wisselkoersen tegenover de € werden gebruikt voor het opstellen van de jaarrekening:

		2021		2022	
		Gemiddelde	Einde van de periode	Gemiddelde	Einde van de periode
Argentijnse peso	ARS	116,3715	116,3715	189,9155	189,9155
Australische dollar	AUD	1,5750	1,5615	1,5167	1,5693
Braziliaanse real	BRL	6,3798	6,3083	5,4396	5,5694
Chileense peso (000)	CLP	0,8984	0,9556	0,9177	0,9160
Chinese yuan	CNY	7,6288	7,2197	7,0791	7,4229
Colombiaanse peso (000)	COP	4,4286	4,6328	4,4751	5,1306
Deense kroon	DKK	7,4370	7,4364	7,4396	7,4365
Hongaarse forint	HUF	358,5220	369,1900	391,3390	400,2500
Indonesische roepia (000)	IDR	16,9207	16,1004	15,6249	16,5198
Nigeriaanse naira	NGN	484,1108	480,3470	449,3027	493,4692
Peruaanse nuevo sol	PEN	4,5914	4,8460	4,0374	4,3600
Poolse zloty	PLN	4,5652	4,5969	4,6863	4,6899
Pond sterling	GBP	0,8597	0,8403	0,8529	0,8869
Zuid-Afrikaanse rand	ZAR	17,4820	18,0625	17,2119	18,0986
US dollar	USD	1,1829	1,1326	1,0529	1,0666

Risicoprofiel

De Groep is blootgesteld aan de normale reeks algemene bedrijfsrisico's. De Groep neemt maatregelen om deze risico's in te dekken door middel van verzekeringen en interne beleidsregels.

Typische risico's zijn onder meer aansprakelijkheid van derden en productaansprakelijkheid, materiële schade, bedrijfsonderbreking, werkgeversaansprakelijkheid en, in bepaalde gevallen, kredietrisico.

De Groep is wereldwijd actief. Als zodanig is de groep blootgesteld aan de impact van valutaschommelingen op opbrengsten, kosten, activa en passiva die ontstaan buiten de eurozone. In 2022 bleef de Groep ons goed doordachte beleid volgen om deze risico's aan te pakken.

De vraag naar bouwmaterialen wordt vooral gedreven door een groeiende bevolking en toenemende welvaart. Een andere belangrijke factor zijn de veranderende macro-economische parameters, waaronder bbp-groei, overheidsuitgaven, rentetarieven en overheidsbeleid.

De Groep realiseert risicospreiding door middel van onze geografische spreiding en gediversifieerde portefeuille. Een bijkomend element

dat bijdraagt tot deze diversificatie is de brede betrokkenheid van de Groep bij de residentiële, commerciële en industriële bouw, renovatie en nieuwbouw.

De Groep gebruikt verschillende grondstoffen om zijn producten te vervaardigen. Cement is bijvoorbeeld een belangrijk ingrediënt. Het is meestal algemeen verkrijgbaar bij verschillende leveranciers. Bovendien zijn de vezels die worden gebruikt om sommige van onze producten te versterken, afkomstig van een beperkt aantal Japanse en Chinese bedrijven. De Groep heeft met elk van deze bedrijven langdurige relaties en contracten opgebouwd. Voor natuurlijke hulpbronnen zoals klei en gips hebben we ofwel eigen grondstoffenvoorraden ofwel stellen we deze veilig door middel van langetermijncontracten.

Onze energiekosten zijn aanzienlijk. Dit geldt zowel voor de productie van specifieke producten (met name keramische tegels) als voor de fabricage van de grondstoffen die we van onze leveranciers ontvangen. Daarom herzien we voortdurend maatregelen om ons energieverbruik te verminderen.

Helaas hebben, in het verleden, sommige groepsmaatschappijen asbest als grondstof gebruikt. Deze bedrijven worden blootgesteld aan claims van mensen die asbestgerelateerde ziekten hebben ontwikkeld. De Groep zet zich in voor een eerlijke vergoeding van mensen die lijden aan een ziekte die is veroorzaakt door ons vroegere gebruik van asbest. De compensatiekosten worden gedekt door sociale zekerheidsregelingen van de staat, verzekeringsmaatschappijen en onze eigen middelen. Gezien de lange latentie van sommige van deze ziekten, zullen we op middellange termijn aan dit risico worden blootgesteld.

Voor de risico's van de Groep uit bedrijfsactiviteiten en het gebruik van financiële instrumenten verwijzen we naar het deel 'R-Risicobeheer'.

Belangrijke opname- en waarderingsregels

De opname- en waarderingsregels werden consistent toegepast op alle periodes gepresenteerd in de geconsolideerde jaarrekening en werden consistent toegepast door alle entiteiten. Bepaalde vergelijkende cijfers werden geherclassificeerd om conform te zijn met de presentatie van het huidige jaar.

A - Materiële vaste activa

Materiële vaste activa worden gewaardeerd tegen aankoop- of vervaardigingskost verminderd met cumulatieve afschrijvingen en bijzondere waardeverminderingen (zie E - Bijzondere waardeverminderingen van activa). De kost van materiële vaste activa verworven in een bedrijfscombinatie is de reële waarde op overnamedatum. Na opname worden de elementen van materiële vaste activa gewaardeerd aan kostprijs en niet geherwaardeerd.

De kostprijs omvat de kosten die rechtstreeks toewijsbaar zijn aan de verwerving van het actief; bijv. kosten die werden opgelopen om het actief in bruikbare staat en op locatie te brengen voor het gepland gebruik. Het omvat de geraamde kosten om activa af te breken en te verwijderen en om de terreinen te herstellen, zover de verplichting ook opgenomen wordt als een provisie. De kosten van zelfgebouwde activa omvatten de materiaalkosten, de directe arbeidskosten en een toepasselijk deel van de productie-overheadkosten. Opgelopen financieringskosten die rechtstreeks toe te schrijven zijn aan de verwerving of bouw van een actief dat een lange tijdsperiode nodig heeft voor het klaar is voor het bedoelde gebruik ervan, worden gekapitaliseerd op het moment dat ze plaatsvinden. Eens alle activiteiten om dit actief gebruiksklaar te krijgen zijn afgerond, worden de financieringskosten niet langer gekapitaliseerd.

Een materieel vast actief wordt niet langer opgenomen van zodra het verkocht is of wanneer er niet langer toekomstige economische voordelen worden verwacht uit het gebruik of de desinvestering ervan. Opbrengsten of verliezen resulterend uit de uitboeking van het actief (berekend als het verschil tussen de nettoverkoopsopbrengst en de boekwaarde van het actief) worden opgenomen in de bedrijfsinkomsten van het jaar waarin het actief uitgeboekt wordt.

Latere kosten

De Groep neemt in de boekwaarde van een materieel vast actief de kost op voor het vervangen van een deel van het actief wanneer deze kost zich voordoet en het waarschijnlijk is dat de toekomstige economische voordelen met betrekking tot dat actief naar de Groep zullen vloeien en kosten van dergelijk vervangactief betrouwbaar gewaardeerd kunnen worden. De boekwaarde van de vervangen delen wordt uitgeboekt. Alle andere kosten worden opgenomen in de winst-en verliesrekening wanneer deze opgelopen zijn.

Activa aangehouden onder leaseovereenkomsten (gebruiksrechtactiva)

De Groep erkent gebruiksrechtactiva op de aanvangsdatum van de lease (dwz de datum waarop het onderliggende actief beschikbaar is voor gebruik). Gebruiksrechtactiva worden gewaardeerd tegen kostprijs, verminderd met eventuele geaccumuleerde afschrijvingen en bijzondere waardeverminderingverliezen, en aangepast voor eventuele herwaarderung van leaseverplichtingen. De kostprijs van gebruiksrechtactiva omvat het bedrag van erkende leaseverplichtingen, gemaakte initiële directe kosten en leasebetalingen gedaan op of voor de ingangsdatum verminderd met ontvangen lease-incentives.

Tenzij de Groep er redelijk zeker van is dat zij het geleaste actief aan het einde van de leaseperiode in eigendom zal nemen, worden de opgenomen gebruiksrechtactiva lineair afgeschreven over de kortste van de geschatte gebruiksduur en de leasetermijn. Gebruiksrechtactiva zijn onderhevig aan bijzondere waardeverminderingen.

De Groep past de vrijstelling voor de opname van korte termijn leaseovereenkomsten toe op haar korte termijn leasecontracten (dwz, de leaseovereenkomsten die geen aankoopoptie bevatten en die een leasetermijn hebben van 12 maanden of minder vanaf de aanvangsdatum). De Groep past ook de vrijstelling voor de opname van activa met een geringe waarde toe op leaseovereenkomsten met betrekking tot activa die een geringe waarde geacht worden te hebben. Leasebetalingen op kortlopende leaseovereenkomsten en leaseovereenkomsten van activa met een geringe waarde worden lineair over de leasetermijn als kost opgenomen.

De overeenkomstige leaseverplichtingen zijn opgenomen onder de langlopende en kortlopende financiële verplichtingen.

Afschrijvingen

Afschrijvingen starten eens het actief beschikbaar is voor gebruik en worden opgenomen in de winst- en verliesrekening over de geraamde gebruiksduur volgens de lineaire methode. Het afschrijfbaar bedrag van elk deel van de materiële vaste activa met een kost die significant is in verhouding tot de totale kost van het actief, wordt afzonderlijk afgeschreven over zijn gebruiksduur volgens de lineaire methode. Kosten voor grote inspecties worden afzonderlijk afgeschreven over de periode tot de volgende grote inspectie. Tijdelijk ongebruikte activa blijven afgeschreven worden.

De geschatte gebruiksduur van de belangrijkste componenten van materiële vaste activa is de volgende:

– Gronden (exclusief gronden met mineraalreserves):	<i>nihil</i>
– Gronden met mineraalreserves:	<i>exploitatieplooptijd</i>
– Grondverbeteringen en gebouwen:	<i>10 - 40 jaar</i>
– Installaties, machines en uitrusting:	<i>5 - 30 jaar</i>
– Meubilair en voertuigen:	<i>3 - 10 jaar</i>

Mineraalreserves die opgenomen worden als "gronden" in de materiële vaste activa, worden gewaardeerd aan kostprijs en worden afgeschreven volgens de fysieke productie-eenhedenmethode over de geraamde tonnen aan grondstoffen te ontginnen uit de reserves.

De restwaarde, de gebruiksduur en de afschrijvingsmethoden worden herzien en, indien vereist, aangepast op het einde van elk boekjaar.

B - Immateriële vaste activa

Afzonderlijk verworven immateriële vaste activa worden bij initiële opname aan kostprijs gewaardeerd. De kost van immateriële vaste activa verworven in een bedrijfscombinatie is de reële waarde op de aankoopdatum. Na de initiële opname worden immateriële vaste activa gewaardeerd aan kostprijs, verminderd met de cumulatieve afschrijvingen en bijzondere waardeverminderingverliezen (zie E - Bijzondere waardeverminderingen van activa).

Intern ontwikkelde immateriële vaste activa worden gekapitaliseerd indien het product of proces zowel technisch als commercieel haalbaar is, en de Groep voldoende middelen heeft om de ontwikkeling af te werken. De gekapitaliseerde kost omvat de materiaalkosten, de directe arbeidskosten en een toepasselijk deel van de productie-overheadkosten.

De gebruiksduur van immateriële vaste activa is naargelang de onderstaande criteria van bepaalde of onbepaalde duur:

– Octrooien, handelsmerken en soortgelijke rechten:	<i>Geschatte juridische / economische levensduur</i>
– Software ERP:	<i>10 jaar</i>
– Overige software:	<i>5 jaar</i>
– Ontwikkelingskosten:	<i>15 jaar</i>
– Klantenlijsten:	<i>3 - 15 jaar</i>
– Merken:	<i>15 jaar</i>
– Technologie en design:	<i>15 jaar</i>
– Rechten voor de exploitatie en winning van minerale grondstoffen:	<i>volgens gebruik</i>

Immateriële vaste activa met een bepaalde gebruiksduur worden afgeschreven over de economische gebruiksduur volgens de lineaire methode. De geraamde gebruiksduur wordt minstens op elke verslagdatum herzien. Wijzigingen in de verwachte gebruiksduur of het verwachte consumptiepatroon van toekomstige economische voordelen verbonden aan het actief worden opgenomen door de afschrijvingsduur of –methode op passende wijze te veranderen en worden behandeld als wijzigingen in boekhoudkundige ramingen door de afschrijvingskost te veranderen voor de huidige en toekomstige periodes. De afschrijvingskost wordt opgenomen in de winst- en verliesrekening in de kosten categorie welke overeenstemt met de functie van het actief.

C - Goodwill

Goodwill vertegenwoordigt het positief verschil tussen de verwervingskost van een bedrijfscombinatie en het deel van de Groep in de netto reële waarde van de identificeerbare activa, passiva en voorwaardelijke verplichtingen van een dochteronderneming, een geassocieerde deelneming of een joint venture, op verwervingsdatum. Goodwill bij de aankoop van een geassocieerde deelneming of joint ventures is inbegrepen in de boekwaarde van deze deelnemingen. Goodwill bij de aankoop van dochterondernemingen wordt afzonderlijk gepresenteerd en wordt gewaardeerd aan kostprijs, verminderd met cumulatieve bijzondere waardeverminderingverliezen (zie E - Bijzondere waardeverminderingen van activa).

Als het deel van de Groep in de netto reële waarde van de identificeerbare activa, passiva en voorwaardelijke verplichtingen hoger is dan de kostprijs van de bedrijfscombinatie, wordt dit verschil (zogenoemde negatieve goodwill of badwill) onmiddellijk opgenomen in de winst- en verliesrekening, na een herziening van de reële waarden.

Bijkomende belangen in dochterondernemingen waar de onderneming reeds controle heeft, worden opgenomen als eigen-vermogenstransacties; elke premie of korting op verdere aankopen van aandelen van minderheidsbelangen worden rechtstreeks opgenomen in het eigen vermogen van de onderneming.

D - Vastgoedbeleggingen

Een vastgoedbelegging is vastgoed aangehouden om huuropbrengsten, een waarde stijging of beiden te genereren en wordt gewaardeerd aan aanschaffingswaarde, verminderd met cumulatieve afschrijvingen en bijzondere waardeverminderingverliezen. De boekwaarde omvat de kosten voor de vervanging van een deel van de bestaande vastgoedbelegging op het moment dat deze kosten opgelopen worden, indien de opnamecriteria voldaan zijn. Vastgoedbeleggingen en vastgoed in eigendom worden op gelijkaardige wijze afgeschreven (zie A - Materiële vaste activa).

Vastgoedbeleggingen worden niet langer opgenomen wanneer ze worden verkocht of permanent uit gebruik worden genomen en er geen toekomstige economische voordelen worden verwacht uit de desinvestering. Winsten of verliezen uit de buitengebruikstelling of verkoop van een vastgoedbelegging worden opgenomen in de winst-en verliesrekening in het jaar van de buitengebruikstelling of verkoop.

Overdrachten naar vastgoedbeleggingen worden gedaan wanneer het gebruik verandert, namelijk wanneer een eigen gebruik wordt beëindigd en een operationele lease met een andere partij aanvangt of wanneer de bouw of ontwikkeling eindigt. Overdrachten van vastgoedbeleggingen worden gedaan wanneer het gebruik verandert, welk blijkt wanneer de eigenaar-onderneming begint met zelf het vastgoed te betrekken.

E – Bijzondere waardeverminderingen van activa

Op elke verslagdatum beoordeelt de Groep of er voor een actief, met uitzondering van voorraden en uitgestelde belastingvorderingen, een indicatie bestaat van een bijzondere waardevermindering. Bij een dergelijke indicatie wordt de realiseerbare waarde van het actief (de hoogste waarde van de reële waarde minus verkoopkosten en de bedrijfswaarde) geraamd. Bij het beoordelen van de bedrijfswaarde worden de verwachte toekomstige kasstromen verdisconteerd naar hun huidige waarde op basis van een post-tax verdisconteringsvoet die de huidige marktinschattingen van de tijdswaarde van geld en het specifieke risico van het actief weerspiegelen. Indien het niet mogelijk is de realiseerbare waarde te schatten van een afzonderlijk actief, raamt de Groep de realiseerbare waarde van de kleinste kasstroomgenererende eenheid waartoe het actief behoort. Als de realiseerbare waarde van een actief of een kasstroomgenererende eenheid geschat wordt lager te zijn dan zijn boekwaarde, dan wordt de boekwaarde van het actief of de kasstroomgenererende eenheid verminderd tot zijn realiseerbare waarde. Bijzondere waardeverminderingverliezen worden opgenomen in de winst- en verliesrekening. Wanneer een bijzonder waardeverminderingverlies vervolgens terugdraait, wordt de boekwaarde van het actief of de kasstroomgenererende eenheid verhoogd tot de herziene schatting van de realiseerbare waarde. Dat verhoogd bedrag kan de boekwaarde, die bepaald zou zijn indien er in voorgaande periodes geen bijzondere waardeverminderingverliezen zouden opgenomen zijn voor dat actief of kasstroomgenererende eenheid, niet overstijgen. Een terugname van een bijzonder waardeverminderingverlies wordt onmiddellijk opgenomen in de winst- en verliesrekening met uitzondering van goodwill waarvoor een dergelijke terugname niet toegelaten is.

Immateriële vaste activa met onbepaalde gebruiksduur en immateriële vaste activa die nog niet gebruiksklaar zijn, worden jaarlijks getest op bijzondere waardeverminderingen, ofwel op individueel niveau ofwel op het niveau van de kasstroomgenererende eenheid. De gebruiksduur van een immaterieel vast actief met onbepaalde gebruiksduur wordt jaarlijks herzien om te bepalen of deze beoordeling nog van toepassing is. Indien niet, wordt de verandering in de beoordeling van onbepaalde naar bepaalde gebruiksduur gedaan op prospectieve basis.

Goodwill wordt jaarlijks getest op bijzondere waardeverminderingen of vaker indien gebeurtenissen of veranderingen in omstandigheden wijzen op een mogelijke bijzondere waardevermindering. Om te testen op bijzondere waardeverminderingverliezen wordt goodwill, verworven in een bedrijfscombinatie, vanaf de aankoopdatum toegewezen aan elke kasstroomgenererende eenheid van

de Groep waarvan wordt verwacht dat ze voordeel zal halen uit de synergieën van de combinatie.

Een bijzondere waardevermindering wordt bepaald door de realiseerbare waarde te beoordelen van een kasstroomgenererende eenheid (of groep van kasstroomgenererende eenheden) waaraan de goodwill gerelateerd is. Als de realiseerbare waarde van de kasstroomgenererende eenheid (of groep van kasstroomgenererende eenheden) lager is dan de boekwaarde wordt er een bijzonder waardeverminderingsoverlies opgenomen.

Als goodwill deel uitmaakt van een kasstroomgenererende eenheid (of groep van kasstroomgenererende eenheden) en een deel van de activiteiten van deze eenheid worden verkocht, wordt de goodwill, gerelateerd aan de verkochte activiteiten, opgenomen in de boekwaarde van de activiteit bij het bepalen van de winst of verlies uit de verkoop van de activiteit. Goodwill die op deze manier wordt verkocht, wordt gewaardeerd aan de hand van de relatieve waarde van de verkochte activiteiten en het deel van de behouden kasstroomgenererende eenheid.

Financiële activa: Wanneer een daling in de reële waarde van een financieel actief beschikbaar voor verkoop, rechtstreeks opgenomen is in niet-gerealiseerde resultaten en er objectief bewijs bestaat van een bijzondere waardevermindering op het actief, wordt het cumulatief verlies dat rechtstreeks opgenomen werd in niet-gerealiseerde resultaten opgenomen in de winst- en verliesrekening ook al is het financieel vast actief nog niet uitgeboekt. Het bedrag van het cumulatief verlies dat opgenomen wordt in de winst- en verliesrekening is het verschil tussen de aanschaffingswaarde en de huidige reële waarde, verminderd met bijzondere waardeverminderingsoverliezen op het actief die voordien reeds opgenomen werden in de winst- en verliesrekening. De terugname van een bijzonder waardeverminderingsoverlies inzake een belegging in een eigen-vermogensinstrument geklasseerd als beschikbaar voor verkoop, als gevolg van een gebeurtenis die plaatsvond na de opname van het bijzonder waardeverminderingsoverlies, wordt gereflecteerd in de niet-gerealiseerde resultaten. In het geval eigen-vermogensinstrumenten geklasseerd zijn als beschikbaar voor verkoop, zou objectief bewijs een significante of langdurige vermindering in reële waarde onder de kostprijs van het instrument dienen te bevatten.

F – Beleggingen in schuld- en aandeleneffecten

Alle aan- en verkoop in beleggingen worden opgenomen op transactiedatum, wat de datum is waarop de Groep zich verbindt tot de aan- of verkoop van het actief.

Beleggingen in aandelen zijn verbintenissen waarbij de Groep geen significante invloed of controle heeft. Deze beleggingen worden als beschikbaar voor verkoop aangewezen omdat ze niet worden aangehouden voor handelsdoeleinden. Bij de initiële opname worden ze gewaardeerd aan de reële waarde tenzij de reële waarde niet betrouwbaar gewaardeerd kan worden, in welk geval ze aan kostprijs worden gewaardeerd. De reële waarde wordt bepaald op basis van hun genoteerde biedkoers op verslagdatum. Verdere wijzigingen in reële waarde, met uitzondering van die gerelateerd aan bijzondere waardeverminderingsoverliezen die opgenomen worden in de winst- en verliesrekening, worden rechtstreeks opgenomen in niet-gerealiseerde resultaten. Bij de verkoop van een belegging, wordt de cumulatieve winst of verlies die voordien opgenomen werd in niet-gerealiseerde resultaten, opgenomen in de winst- en verliesrekening.

G - Overheidssubsidies

Overheidssubsidies worden opgenomen wanneer het voldoende zeker is dat de subsidie zal worden ontvangen en aan alle voorwaarden zal voldoen. Wanneer een subsidie betrekking heeft op een actief, wordt de waarde van de subsidie opgenomen als een uitgestelde opbrengst en wordt in resultaat genomen als een vermindering van de afschrijvingskost over de verwachte duurtijd van het relevante actief in gelijke jaarlijkse schijven. Wanneer de subsidie verband houdt met de compensatie van een kost, wordt ze gradueel in opbrengst opgenomen gedurende de periode nodig om op systematische wijze de gerelateerde kosten te compenseren.

Overheidssubsidies waarvan verwacht wordt dat ze binnen 12 maanden na verslagdatum zullen opgenomen worden als opbrengst, worden geklasseerd als kortetermijnverplichtingen. De andere overheidssubsidies worden geklasseerd als langetermijnverplichtingen.

H - Voorraden

De voorraden worden gewaardeerd aan kostprijs of, indien lager, de netto-opbrengstwaarde. De voorraadkostprijs wordt toegewezen volgens de methode van de gewogen gemiddelde kostprijs en omvat alle aankoopkosten en andere kosten om de voorraden in hun huidige locatie en staat te brengen. Voor vervaardigde voorraden betekent kost "full-costing" met inbegrip van alle directe en indirecte productiekosten die nodig zijn om de voorraadelementen tot de voltooiingsfase te brengen op verslagdatum, inclusief transportkosten tussen fabrieken. De toewijzing van de indirecte productiekosten wordt gebaseerd op een normale operationele capaciteit. Financieringskosten worden in kosten genomen op het moment dat ze plaatsvinden. De voorraadkostprijs kan mogelijk ook overdrachten uit eigen vermogen van winst of verlies op in aanmerking komende kasstroomafdekkingen op aankopen in vreemde valuta van voorraden omvatten.

De netto-opbrengstwaarde is de geschatte verkoopprijs in de normale gang van zaken, verminderd met de geschatte voltooiings- en verkoopkosten.

I - Handels- en overige vorderingen

Handels- en overige vorderingen worden initieel opgenomen aan reële waarde wat doorgaans overeenkomt met de nominale waarde. Handels- en overige vorderingen worden nadien gewaardeerd tegen geamortiseerde kostprijs gebruik makend van de effectieve rentevoetmethode. Een bijzondere waardevermindering wordt opgenomen voor oninbare bedragen wanneer er objectief bewijs bestaat dat de Groep niet in staat zal zijn de uitstaande bedragen te innen. De Groep paste de vereenvoudigde benadering toe voor het bepalen van de verwachte kredietverliezen waarbij een voorziening op basis van de volledige levensduur voor verwachte verliezen wordt gebruikt voor alle handelsvorderingen op basis van historische verliezen.

J - Geldmiddelen en kasequivalenten

Geldmiddelen en kasequivalenten zijn onmiddellijk converteerbaar in concrete kasbedragen. Geldmiddelen en kasequivalenten omvatten contanten, direct opvraagbare deposito's en andere zeer liquide kortetermijninvesteringen met een oorspronkelijke looptijd van drie maanden of minder. Rekening-courantkredieten zijn niet inbegrepen in geldmiddelen en kasequivalenten maar worden geklasseerd als financiële kortetermijnverplichtingen. In het geconsolideerd kasstroomoverzicht worden de geldmiddelen en kasequivalenten, zoals hierboven gedefinieerd, wel netto getoond met de uitstaande rekening-courantkredieten. Geldmiddelen en kasequivalenten worden in de balans gewaardeerd aan geamortiseerde kostprijs.

K - Aandelenkapitaal

Gewone aandelen

Gewone aandelen worden geklasseerd als eigen vermogen. De bijkomende kosten die rechtstreeks toe te schrijven zijn aan de uitgifte van gewone aandelen en aandelenopties worden geboekt als een vermindering van het eigen vermogen, na aftrek van eventuele fiscale effecten.

Ingekochte eigen aandelen

Eigen-vermogensinstrumenten van de Groep (eigen aandelen) worden in mindering gebracht van het eigen vermogen. Er worden geen opbrengsten of verliezen opgenomen in de winst- en verliesrekening bij de aankoop, verkoop, uitgave of annulatie van eigen-vermogensinstrumenten van de Groep.

Dividenden

Dividenden worden opgenomen als verplichtingen in de periode waarin beslist wordt tot uitkering.

L - Voorzieningen

Voorzieningen worden opgenomen wanneer de Groep een in rechte afdwingbare of feitelijke verplichting heeft ten gevolge van gebeurtenissen uit het verleden en het meer dan waarschijnlijk is dat een uitstroom van middelen nodig zal zijn om deze verplichting af te lossen en het bedrag van de verplichting op een betrouwbare manier kan worden ingeschat. Als het effect van de tijdswaarde van geld materieel is, zal het bedrag van de voorziening de actuele waarde zijn van de verwachte kost om de verplichting af te lossen. Het eventuele resultaat van de jaarlijkse verdiscontering van de voorziening wordt opgenomen als financieel resultaat.

Garantievoorzieningen

De Groep neemt een voorziening op om de kosten te dekken ten gevolge van een contractuele verplichting of vaste praktijk inzake het herstellen of vervangen van gebrekkige of defecte producten die verkocht zijn vóór of op de verslagdatum. De schatting van de garantievoorziening wordt gebaseerd op ervaring uit het verleden en de aard van de herstellingen en toegepast op verkopen uit het verleden die nog onder garantie staan.

Herstructureringsvoorzieningen

Herstructureringsvoorzieningen worden opgenomen wanneer aan volgende voorwaarden voldaan is:

- De beslissing om te herstructureren is gebaseerd op een gedetailleerd formeel plan dat minimaal het volgende identificeert: de activiteiten en betrokken werknemers, de verwachte kosten en de verwachte implementatiedatum,
- Er bestaat een gerechtvaardigde verwachting dat het plan tegen de verslagdatum uitgevoerd zal worden voor diegenen die hierdoor beïnvloed worden,
- De herstructurering is begonnen of publiek aangekondigd.

Herstructureringsprovisies omvatten enkel directe kosten ten gevolge van de herstructurering die noodzakelijkerwijs opgelopen werden en niet verbonden zijn aan de lopende activiteiten van de Groep.

Emissierechten

Toegekende emissierechten worden opgenomen aan nominale waarde (nulwaarde) bij de initiële toekenning en worden nadien gewaardeerd aan kostprijs. Wanneer de Groep meer CO² heeft uitgestoten dan de toegekende emissierechten zal het een voorziening opnemen voor het tekort volgens de marktprijs op die datum. De emissierechten worden uitsluitend aangehouden voor nalevingsdoeleinden en de Groep verhandelt deze niet actief op de markt.

Overige voorzieningen

Deze rubriek omvat voorzieningen voor claims en geschillen met klanten, leveranciers, personeel, belastingautoriteiten en andere derde partijen. Het omvat bovendien voorzieningen voor verlieslatende contracten, schuldwaarborgen en waarborgen op verbintenissen van derde partijen wanneer ze hun verplichting niet kunnen nakomen, alsook saneringskosten van terreinen.

Een voorziening voor verlieslatende contracten wordt opgenomen wanneer de verwachte voordelen die de Groep uit een contract zal halen, lager zijn dan de onvermijdbare kost om haar verplichtingen in het contract na te komen.

Een voorziening voor de saneringskosten van terreinen inzake vervuilde grond wordt opgenomen als de Groep een wettelijke verplichting heeft de grond te saneren of wanneer de intentie bestaat de grond te verkopen.

Voorzieningen waarvan men verwacht dat deze afgewikkeld worden binnen twaalf maanden na de verslagdatum worden geklasseerd onder de kortetermijnverplichtingen. De overige voorzieningen worden geklasseerd als langetermijnverplichtingen.

M - Voorwaardelijke gebeurtenissen

Een voorwaardelijke gebeurtenis is een mogelijke verplichting ten gevolge van gebeurtenissen uit het verleden en waarvan het bestaan enkel zal worden bevestigd doordat één of meerdere toekomstige gebeurtenissen die niet volledig binnen de controle van de entiteit vallen, al dan niet plaatsvinden; of een huidige verplichting ten gevolge van gebeurtenissen uit het verleden die echter niet wordt opgenomen omdat:

- Het niet waarschijnlijk is dat een uitstroom aan middelen die een economisch voordeel vertegenwoordigen, nodig zal zijn om de verplichting af te wikkelen, of
- Het bedrag van de verplichting niet met voldoende betrouwbaarheid kan worden gewaardeerd.

Voorwaardelijke verplichtingen worden niet opgenomen in de balans. Ze worden besproken in de toelichtingen bij de jaarrekening, tenzij de kans op een uitstroom van middelen die een economisch voordeel vertegenwoordigen, laag is. Voorwaardelijke activa worden niet opgenomen in de jaarrekening, maar worden besproken indien de instroom van economische voordelen waarschijnlijk is.

N – Vergoedingen na uitdiensttreding en andere langetermijn personeelsbeloningen

Toegezegd-pensioenregelingen

Sommige Groeps ondernemingen geven hun personeel pensioens- en medische plannen die als toegezegd-pensioenregelingen kwalificeren. De nettoverplichting ten gevolge van deze plannen, die het bedrag vertegenwoordigt van toekomstige voordelen die personeelsleden verdienen hebben in ruil voor hun diensten in de huidige of voorgaande perioden, wordt voor elk plan afzonderlijk bepaald door een gediplomeerde actuaaris volgens de "projected unit credit"-methode. De berekeningen worden gebaseerd op actuariële veronderstellingen gerelateerd aan sterftetabellen, personeelsverloop, toekomstige verloningsniveaus en stijgingen van medische kosten die de economische toestand weerspiegelen van elk land of entiteit.

Verdisconteringsvoeten worden bepaald aan de hand van de marktrendementen op de verslagdatum van hoogwaardige bedrijfsobligaties of aan de hand van de rentevoeten op de verslagdatum van overheidsobligaties waarvan de valuta en termijnen overeenstemmen met die van de toegezegd-pensioenverplichting.

Herwaarderingen, bestaande uit actuariële opbrengsten en verliezen (zonder nettorente), worden onmiddellijk opgenomen in de balans met een overeenstemmende debit of credit in overgedragen winst via niet-gerealiseerde resultaten in de periode waarin ze plaatsvinden.

Herwaarderingen worden niet geherklasseerd in winst of verlies in latere perioden.

Pensioenkosten voor verstreken diensttijd worden ten vroegste opgenomen in winst of verlies op:

- De datum van de wijziging of inperking van het plan, en
- De datum waarop de Groep kosten voor herstructureringen opneemt.

Nettorente wordt berekend door de verdisconteringsvoet toe te passen op de netto toegezegd-pensioenverplichting of -vordering.

De Groep neemt de volgende wijzigingen op in de netto toegezegd-pensioenverplichting:

- Pensioenkosten met inbegrip van huidige pensioenkosten, pensioenkosten voor verstreken diensttijd, opbrengsten en verliezen uit inperkingen en eenmalige afwikkelingen worden opgenomen in het bedrijfsresultaat, vóór éénmalige opbrengsten en kosten
- Netto rente in de rentelasten.

De toegezegd-pensioenverplichting is het totaal van de actuele waarde van de toegezegd-pensioenverplichting verminderd met de pensioenkosten voor verstreken diensttijd die nog niet werden opgenomen, en de reële waarde van de fondsbeleggingen waarmee de verplichtingen reeks diene te worden afgewikkeld. Indien dit totaal negatief is, wordt er een netto pensioenactief opgenomen in de mate dat dit de actuele waarde niet overstijgt van enigerlei economische opbrengsten beschikbaar in de vorm van toekomstige terugbetalingen vanuit het plan of verminderingen van de toekomstige bijdragen tot het plan, alsook alle pensioenkosten voor verstreken diensttijd die nog niet werden opgenomen.

Toegezegde bijdragenregelingen

Naast de voormelde toegezegd-pensioenregeling, geven sommige ondernemingen van de Groep toegezegde bijdragenregelingen volgens plaatselijk gebruik en wetgeving. De bijdragen van de Groep aan toegezegde bijdragenregelingen zijn ten laste van het resultaat in de periode waarin de bijdragen verschuldigd zijn.

Andere langetermijnpensioenregelingen

Overige langetermijnverplichtingen omvatten de geschatte kosten van vervroegd pensioen waarvoor een feitelijke verplichting bestaat op verslagdatum.

Kortetermijnvoordelen

Kortetermijnpersoneelsbeloningen worden gewaardeerd op niet-verdisconteerde basis en worden in kosten genomen zodra de gerelateerde dienst geleverd is. Een voorziening wordt opgenomen voor het bedrag dat men verwacht te betalen onder bonusregelingen op korte termijn in contanten, als de Groep een actuele en feitelijke verplichting heeft dit bedrag te betalen ten gevolge van diensten die in het verleden door personeelsleden werden geleverd en als dit betrouwbaar gewaardeerd kan worden.

Ontslagvergoedingen

Ontslagvergoedingen worden als kost opgenomen wanneer de Groep zich aantoonbaar verbonden heeft, zonder een realistische mogelijkheid tot terugtrekking, aan een formeel, gedetailleerd plan om arbeidsovereenkomsten te beëindigen vóór de normale pensioendatum.

O - Personeelsbeloningen – Op aandelen gebaseerde betalingen

De Groep beheert verschillende vergoedingsplannen op basis van aandelen die kwalificeren als in eigen vermogen afgewikkelde transacties met een alternatief in contanten. Naast de aandelenopties ontvangen begunstigten putopties die hun het recht geven op een betaling in contanten en gezien het management veronderstelt dat het merendeel van deze putopties zullen worden uitgeoefend, neemt de onderneming de toekenningen op als een in contanten afgewikkelde transactie. De ontvangen diensten en de opgelopen verplichting worden initieel gewaardeerd aan reële waarde op de toekenningsdatum volgens de Black en Scholes methode, rekening houdend met de termijn en de toekenningsvoorwaarden van de instrumenten. De initiële reële waarde wordt in kosten genomen over de wachtperiode. De reële waarde van de verplichting wordt geherwaardeerd op elke verslagdatum tot en met de afwikkeling. Elke wijziging in reële waarde van de verplichting wordt opgenomen in de winst- en verliesrekening.

P - Financiële verplichtingen

Bank- en andere leningen

Bank- en andere leningen worden initieel opgenomen aan de reële waarde van het ontvangen bedrag na transactiekosten. In latere perioden worden bank- en andere leningen gewaardeerd aan geamortiseerde kostprijs. Enig verschil tussen de kosten en de aflossingswaarde wordt opgenomen in de winst- en verliesrekening aan de hand van de effectieve rentevoetmethode. Opbrengsten en verliezen worden opgenomen in de winst- en verliesrekening wanneer de verplichtingen uitgeboekt worden, alsook door het afschrijvingsproces.

Deze verplichtingen worden geklasseerd als kortetermijnverplichtingen tenzij de Groep een onvoorwaardelijk recht heeft om de afwikkeling van de verplichting uit te stellen tot ten minste 12 maanden na de verslagdatum.

Leaseverplichtingen

Op de aanvangsdatum van de leaseovereenkomst neemt de Groep leaseverplichtingen op, gewaardeerd tegen de contante waarde van de leasebetalingen die over de leaseperiode moeten worden gedaan. De leasebetalingen omvatten vaste betalingen (inclusief in wezen vaste betalingen) verminderd met eventuele te ontvangen lease-incentives, variabele leasebetalingen die afhangen van een index of een

tarief, en bedragen die naar verwachting zullen worden betaald onder restwaardegaranties. De leasebetalingen omvatten ook de uitoefenprijs van een aankoopoptie die redelijkerwijs zeker door de Groep zal worden uitgeoefend en de betaling van boetes voor het beëindigen van een leaseovereenkomst, indien de leasetermijn de uitoefening van de beëindigingsoptie weerspiegelt. Leasebetalingen omvatten geen betalingen die zijn toegewezen aan niet-leasecomponenten van een contract. De variabele leasebetalingen die niet afhankelijk zijn van een index of tarief, worden als kost opgenomen in de periode waarin de gebeurtenis of omstandigheid die aanleiding geeft tot de betaling, zich voordoet.

De Groep presenteert betaalde rente op haar leaseverplichtingen als financieringsactiviteiten in het kasstroomoverzicht. Variabele betalingen en betaalde bedragen voor kortlopende leaseovereenkomsten en leaseovereenkomsten voor activa met een geringe waarde worden gepresenteerd als operationele activiteiten.

Bij het berekenen van de contante waarde van leasebetalingen gebruikt de Groep de marginale rentevoet op de aanvangsdatum van de leaseovereenkomst indien de impliciete rentevoet in de leaseovereenkomst niet eenvoudig te bepalen is. Na de aanvangsdatum wordt het bedrag van de leaseverplichtingen verhoogd om de aangroei van rente weer te geven en verminderd voor de gedane leasebetalingen. Daarnaast wordt de boekwaarde van de leaseverplichtingen geherwaardeerd als er zich een wijziging, een wijziging in de leaseperiode, een wijziging in de – in wezen – vaste leasebetalingen of een wijziging in de beoordeling om het onderliggende actief te kopen voordoet.

De leasebetalingen die verschuldigd zijn binnen twaalf maanden zijn opgenomen onder de kortlopende financiële verplichtingen.

Verplichtingen in verband met putopties toegekend aan minderheidsbelangen

Wanneer de Groep putopties toekent aan minderheidsbelangen in een dochteronderneming, geven deze opties de houders het recht om hun investering in de dochteronderneming geheel of gedeeltelijk te verkopen. Deze financiële verplichtingen dragen geen rente. Overeenkomstig IAS 32 wordt, wanneer minderheidsbelangen beschikken overputopties die hen in staat stellen hun investering in de Groep te verkopen, een financiële verplichting opgenomen voor een bedrag dat overeenkomt met de contante waarde van de geschatte uitoefenprijs. Deze financiële verplichting is opgenomen in de langlopende verplichtingen. De tegenwaarde van deze verplichting is een afschrijving van de waarde van het minderheidsbelang dat ten grondslag ligt aan de optie of een vermindering van het eigen vermogen van de moederonderneming (op basis van de voorwaarden van de putoptie). Het verschil tussen de waarde van het minderheidsbelang en de reële waarde van de verplichting wordt toegerekend aan de ingehouden winst (aandeel van de Groep), die is opgenomen in het eigen vermogen. Deze post wordt aan het einde van elke verslagperiode aangepast om rekening te houden met veranderingen in de uitoefenprijs van de optie en de boekwaarde van de minderheidsbelangen. Indien de optie vervalt zonder uitgeoefend te zijn, wordt de verplichting afgeboekt van minderheidsbelangen ingehouden winsten.

Q – Handels- en overige schulden

Handels- en overige schulden worden initieel opgenomen aan reële waarde die doorgaans overeenstemt met de nominale waarde. Ze worden nadien gewaardeerd aan geamortiseerde kostprijs aan de hand van de effectieve rentevoetmethode. De Groep heeft regelingen getroffen voor leveranciersfinanciering. Deze regelingen voorzien in de overdracht van vorderingen (openstaande schulden van de Groep) door leveranciers aan vooraf bepaaldebanken. De groep heeft vastgesteld dat de voorwaarden (bedrag, aard, functie en tijdstip) van de handelsschulden verder grotendeels ongewijzigd zijn en dat het derhalve passend is de relevante bedragen onder handelsschulden in de balans te blijven opnemen.

R - Risicobeheer

De Groep is blootgesteld aan de volgende risico's vanwege haar bedrijfsactiviteiten en gebruik van financiële instrumenten bij het uitvoeren en beheren van haar activiteiten:

- A. Marktrisico
- B. Kredietrisico
- C. Liquiditeitsrisico
- D. Kapitaalrisico

Het risicobeheersbeleid van de Groep werd opgesteld om risico's waaraan de Groep is blootgesteld, te identificeren en te analyseren, om geschikte risicolimieten en –controles te bepalen en om risico's alsook de naleving van voormelde limieten te controleren. Het risicobeheersbeleid en –systemen worden regelmatig herzien in het kader van marktomstandigheden en wijzigingen in de activiteiten van de Groep.

A. Marktrisico

Marktrisico is het risico dat wijzigingen in marktprijzen, zoals buitenlandse wisselkoersen, rentevoeten en aandelenprijzen de opbrengsten of kosten van de Groep of de waarde van haar aangehouden financiële instrumenten (positief of negatief) zullen beïnvloeden. Het doel van marktrisicobeheer is het beheren en controleren van blootstellingen aan marktrisico binnen aanvaardbare parameters, terwijl tegelijk het rendement op risico wordt geoptimaliseerd.

De Groep heeft financiële activa en gaat financiële verplichtingen aan in de normale gang van zaken. Ze koopt en verkoopt afgeleide instrumenten teneinde het marktrisico te beheren. Doorgaans streeft de Groep naar het toepassen van hedge accounting om op vervalddag de winsten of verliezen op hedge contracten te compenseren met de kosten en opbrengsten van de afgedekte positie. Hedge accounting biedt de mogelijkheid om volatiliteit in de winst- en verliesrekening te beheren.

Valutarisico

In haar activiteiten is de Groep blootgesteld aan valutarisico op verkopen, aankopen en leningen.

De omrekening van lokale balansen en winst- en verliesrekeningen naar de presentatiemunteenheid van de Groep leidt tot wisselkoerseffecten. Als de Groep haar netto-investeringen afdekt in buitenlandse entiteiten met leningen in buitenlandse valuta of andere instrumenten worden de afdekkingen van de netto-investeringen op dezelfde manier gewaardeerd als kasstroomafdekkingen. Alle wisselkoerswinsten en –verliezen resulterend uit de omrekening worden opgenomen in eigen vermogen en inbegrepen in de cumulatieve omrekeningsverschillen.

Gezien de aard van de activiteiten van de Groep is een groot deel van de omzet en kosten in lokale valuta waardoor het transactierisico beperkt is. Als entiteiten van de Groep uitgaven en ontvangsten hebben in verschillende valuta, gaan ze, zelf of via het thesauriecentrum van de Groep, afgeleide contracten aan om hun blootstelling aan valutarisico af te dekken over de komende maanden (gebaseerd op de verwachte aankopen en verkopen). Deze afgeleide instrumenten worden aangewezen als kasstroomafdekkingen, reële waarde-afdekkingen of niet-afdekkingsafgeleide instrumenten.

Rentevoetrisico

De voornaamste financieringsbron van de Groep zijn bankschulden aan variabele rentevoet. Bijgevolg is de Groep blootgesteld aan het risico van voordelige of nadelige wijzigingen in marktrentevoeten. De langetermijnleningen van de Groep zijn aangegaan door ondernemingen in België. Om haar rentelasten te beheren, heeft de Groep renteswaps afgesloten. De afdekkingen garanderen dat het merendeel van de rentelasten op leningen gebaseerd zijn op een vaste rentevoet. De timing van dergelijke afdekkingen wordt beheerd om voor zover mogelijk rentevoeten vast te leggen.

Aandelen- en effectenrisico

Aandelenprijsrisico resulteert uit aandeleneffecten beschikbaar voor verkoop. Doorgaans koopt de Groep geen aandelen, aandelenopties of andere eigen-vermogensproducten die niet rechtstreeks gerelateerd zijn aan de activiteiten van de Groep.

B. Kredietrisico

Kredietrisico is het risico van financieel verlies voor de Groep als een klant of financiële tegenpartij inzake een deposito, lening of afgeleide instrument haar contractuele verplichtingen verzuimt. Het resulteert voornamelijk uit de vorderingen van de Groep op klanten, uit bankdeposito's en uit effectenbeleggingen. Het omvat bovendien het risico dat een financiële tegenpartij mogelijk haar verplichtingen inzake een financiële verplichting niet nakomt. De Groep controleert voortdurend het kredietrisico en verzekert dat ze geen te grote concentratie van kredietrisico heeft met één enkele tegenpartij of groep van verbonden tegenpartijen.

Om het risico op wanbetaling door de klant te beheren, controleert de Groep periodiek de financiële betrouwbaarheid van klanten en stelt ze voor elke klant aankooplimieten op. De Groep past de vereenvoudigde benadering toe voor het bepalen van de verwachte kredietverliezen waarbij een voorziening op basis van de volledige levensduur voor verwachte verliezen wordt gebruikt voor alle handelsvorderingen op basis van historische verliezen. De belangrijkste componenten van deze bijzondere waardeverminderingen zijn een specifieke verliescomponent voor individueel significante blootstellingen en een collectieve verliescomponent voor groepen van gelijkaardige activa inzake verliezen die zijn opgelopen maar nog niet geïdentificeerd. Het collectieve verliesdeel wordt bepaald aan de hand van historische data of betalingsstatistieken voor gelijkaardige financiële activa.

Financiële tegenpartijen bestaan uit een aantal grote financiële instellingen. De Groep verwacht van geen enkele tegenpartij dat ze haar verplichtingen zal verzuimen, inclusief hun leningsverplichtingen, gezien hun hoge kredietratings. Desondanks streeft de Groep naar een spreiding van haar interacties met de bankwereld over een voldoende aantal marktspelers teneinde het risico op een mogelijke verzuim te matigen.

C. Financierings- en langetermijnliquiditeitsrisico

Financieringsrisico is het risico dat de Groep geen toegang zal hebben tot de fondsen die ze nodig heeft voor de herfinanciering van haar schuld of omwille van de niet naleving van de voorwaarden van haar voornaamste gesyndiceerde kredietlijn. Een samenvatting van de voorwaarden van de kredietlijn is weergegeven in toelichting 24 bij de financiële schulden. Herfinancieringsrisico wordt beheerd door het ontwikkelen en behouden van sterke bankrelaties met een groep van financiële instellingen en door het behouden van een sterke en voorzichtige financiële positie doorheen de tijd.

Langetermijnliquiditeitsrisico is het risico dat de Groep problemen zal ondervinden bij het naleven van haar verplichtingen verbonden aan financiële schulden op hun vervalddag. De aanpak van de Groep inzake liquiditeitsbeheer is het, voor zover mogelijk, verzekeren van voortdurend voldoende liquiditeit om haar verplichtingen op vervalddag na te komen onder zowel normale als bijzondere omstandigheden en het hierdoor vermijden van onaantoonbare verliezen of van risico op reputatieschade voor de Groep.

Kortetermijnliquiditeitsrisico wordt dagelijks beheerd waarbij de financieringsbehoefte volledig gedekt zijn door beschikbare kredietlijnen. Geldmiddelen worden waar nodig aangehouden om de solvabiliteit en financiële flexibiliteit van de Groep op elk moment te garanderen. In 2015 werd een factoring- en kredietverzekeringsplan opgesteld voor handelsvorderingen (zie toelichting 15).

D. Kapitaalrisico

Het voornaamste doel van de Groep bij het beheren van kapitaal is te garanderen dat ze gezonde kapitaalratio's behoudt om haar activiteiten te ondersteunen en aandeelhouderswaarde te maximaliseren.

De Groep beheert haar kapitaalstructuur en past deze aan in het kader van wijzigingen in economische omstandigheden.

S - Afgeleide financiële instrumenten

De Groep gebruikt afgeleide financiële instrumenten zoals termijncontracten in vreemde valuta en renteswaps om zich in te dekken tegen het risico verbonden aan vreemde valuta en rentevoetschommelingen. In overeenstemming met haar thesauriebeleid houdt de Groep geen afgeleide financiële instrumenten aan voor handelsdoeleinden. Afgeleide financiële instrumenten die niet kwalificeren voor hedge accounting worden gewaardeerd als financiële activa en verplichtingen aan reële waarde via winst en verlies. In 2022 is de Groep overgestapt van IAS 39 naar IFRS 9. Deze wijziging heeft geen significante impact op de financiële informatie van 2022.

Afgeleide financiële instrumenten worden initieel opgenomen aan reële waarde op datum dat het afgeleide contract wordt aangegaan. De reële waarde van afgeleide financiële instrumenten is ofwel de genoteerde marktprijs of de waarde berekend met prijsmodellen, rekening houdend met de huidige markttarieven en de huidige kredietwaardigheid van de tegenpartijen.

Na initiële opname worden afgeleide financiële instrumenten gewaardeerd aan reële waarde op de verslagdatum. De reële waarde van termijncontracten in vreemde valuta wordt berekend aan de hand van huidige termijnwisselkoersen voor contracten met een gelijkaardig looptijdprofiel. De reële waarde van een renteswapcontract wordt bepaald aan de hand van de marktwaarde van gelijkaardige instrumenten.

Afgeleide financiële instrumenten worden gewaardeerd aan kostprijs indien hun reële waarde niet betrouwbaar geschat kan worden.

Winsten of verliezen uit herwaarderingen naar reële waarde worden onmiddellijk opgenomen in de winst- en verliesrekening tenzij het afgeleid instrument kwalificeert voor hedge accounting waarbij opname afhankelijk is van de aard van de afgedekte positie. Op de datum dat een afgeleide contract wordt aangegaan, wijst de Groep afgeleide instrumenten aan als:

- Een afdekking van een specifiek risico verbonden aan een opgenomen actief of verplichting of een zeer waarschijnlijke verwachte transactie, zoals variabiliteit in de kasstromen van toekomstige rentebetalingen op een schuld aan variabele rentevoet (kasstroomafdekking), of
- Een afdekking van een netto-investering in een buitenlandse entiteit.

Een afgeleide instrument wordt gewaardeerd als een afdekking, wanneer:

- De afdekkingsrelatie wordt gedocumenteerd vanaf dat de afdekkingsovereenkomst wordt afgesloten
- De afdekking zeer effectief is in het behalen van zijn objectief
- De effectiviteit betrouwbaar gewaardeerd kan worden.

Voor een kasstroomafdekking moet de verwachte transactie die het onderwerp is van de afdekking, zeer waarschijnlijk zijn.

Kasstroomafdekking

Wijzigingen in de reële waarde van afgeleide instrumenten die zijn aangewezen en kwalificeren als kasstroomafdekkingen en bovendien effectief zijn, worden opgenomen in het eigen vermogen. Als de vaste verbintenis resulteert in de opname van een niet-financieel actief, bijvoorbeeld materiële vaste activa of voorraad of een niet-financiële verplichting, worden de winsten of verliezen die voordien opgenomen waren in het eigen vermogen, overgebracht van het eigen vermogen en toegevoegd aan de initiële waardering van het niet-financieel actief of verplichting. Anderzijds worden bedragen opgenomen in eigen vermogen overgebracht naar de winst- en verliesrekening en geklasseerd als opbrengst of kost in dezelfde periodes waarin de kasstromen, zoals rentebetalingen of afgedekte vaste verbintenissen de winst- en verliesrekening beïnvloeden. Elk ineffectief deel wordt onmiddellijk gerapporteerd in de winst- en verliesrekening. Wanneer een afdekkingsinstrument wordt verkocht of wanneer een afdekking niet langer voldoet aan de criteria voor hedge accounting, blijft de op dat ogenblik opgenomen cumulatieve winst of verlies in eigen vermogen behouden in het eigen vermogen en wordt pas in resultaat opgenomen wanneer de verbonden transactie uiteindelijk wordt opgenomen in de winst- en verliesrekening. Indien de toegezegde transactie niet langer waarschijnlijk zal plaatsvinden dan wordt de cumulatieve winst of verlies, die werd gerapporteerd in eigen vermogen, onmiddellijk overgebracht naar de winst- en verliesrekening.

Netto-investeringsafdekking

Wisselkoersverschillen die ontstaan bij de heromrekening van een financiële verplichting aangewezen als een netto-investeringsafdekking in een buitenlandse onderneming en effectief zijn, worden opgenomen in eigen vermogen en toegevoegd aan de cumulatieve omrekeningsverschillen. De bedragen uitgesteld in eigen vermogen worden overgebracht naar de winst- en verliesrekening bij desinvestering van de buitenlandse onderneming.

Bepaalde afgeleide transacties kunnen mogelijks niet kwalificeren voor boekhoudkundige afdekking, ondanks het feit dat ze een effectieve economische afdekking voorzien onder het risicobeheersbeleid van de Groep. Wijzigingen in de reële waarde van elk afgeleide instrument dat niet kwalificeert voor hedge accounting, wordt onmiddellijk opgenomen in de winst- en verliesrekening. De wijzigingen in reële waarde die worden opgenomen in winst of verlies van de periode, worden geklasseerd in bedrijfsresultaat als het afgeleide instrument gerelateerd is aan een niet-financieel actief en in het financiële resultaat als de afgeleide gerelateerd is aan een financieringstransactie.

T - Winstbelastingen

Belastingen omvatten huidige en uitgestelde belastingen.

Huidige winstbelastingen

Winstbelastingen zijn de verwachte belastingen verschuldigd op belastbare inkomsten van het jaar en elke aanpassing aan verschuldigde belastingen met betrekking tot vorige jaren. Actuele belastingactiva en -verplichtingen voor de huidige en voorgaande periodes worden gewaardeerd aan het bedrag dat men verwacht te ontvangen van/te betalen aan de belastingautoriteiten. De belastingtarieven en belastingwetgeving die gebruikt worden om het bedrag te berekenen, zijn deze die van toepassing zijn of substantieel goedgekeurd zijn op verslagdatum.

Bijkomende belastingen die resulteren uit de uitkering van dividenden worden op hetzelfde moment opgenomen als de verplichting om het gerelateerde dividend te betalen.

Uitgestelde belastingen

Uitgestelde belastingen worden berekend aan de hand van de balansmethode voor alle tijdelijke verschillen tussen de boekwaarde van activa en passiva in de geconsolideerde balans en hun fiscale waarde. Het bedrag aan voorziene uitgestelde belastingen wordt gebaseerd op de verwachte wijze waarop de boekwaarde van activa en verplichtingen verwezenlijkt zal worden, gebruik makend van de belastingtarieven die van toepassing zijn of substantieel goedgekeurd zijn op de verslagdatum.

Uitgestelde belastingverplichtingen worden opgenomen, behalve:

- Wanneer de tijdelijke verschillen resulteren uit de initiële opname van goodwill of de initiële opname van een actief of verplichting in een transactie die noch de boekhoudkundige noch de fiscale winst beïnvloedt op die datum.
- Met betrekking tot belastbare tijdelijke verschillen gerelateerd aan participaties in dochterondernemingen, deelnemingen opgenomen volgens de vermogensmutatiemethode en belangen in joint ventures, waarbij de timing van de terugname van de tijdelijke verschillen kan worden gecontroleerd en het waarschijnlijk is dat de tijdelijke verschillen niet zullen worden teruggenomen in de nabije toekomst.

Uitgestelde belastingvorderingen worden enkel opgenomen wanneer het waarschijnlijk is dat fiscale winsten beschikbaar zullen zijn in de komende 3 tot 5 jaar waartegen de verrekenbare tijdelijke verschillen of het over te dragen belastingverlies kunnen worden afgezet, behalve:

- Als de tijdelijke verschillen resulteren uit de initiële opname van een actief of verplichting in een transactie die noch de boekhoudkundige noch de fiscale winst beïnvloedt op die datum.
- Met betrekking tot verrekenbare tijdelijke verschillen gerelateerd aan participaties in dochterondernemingen, deelnemingen opgenomen volgens de vermogensmutatiemethode en belangen in joint ventures, worden uitgestelde belastingvorderingen enkel opgenomen voor zover het waarschijnlijk is dat de tijdelijke verschillen zullen worden teruggenomen in de nabije toekomst en dat fiscale winst beschikbaar zal zijn waartegen de tijdelijke verschillen kunnen worden afgezet.

Uitgestelde belastingvorderingen worden herzien op elke verslagdatum om de waarschijnlijkheid te beoordelen dat voldoende fiscale winst beschikbaar zal zijn waartegen uitgestelde belastingen kunnen worden afgezet.

Uitgestelde belastingen worden opgenomen in de winst- en verliesrekening behalve wanneer ze gerelateerd zijn aan elementen rechtstreeks opgenomen in het eigen vermogen, in welk geval de uitgestelde belastingen als dusdanig worden behandeld.

Uitgestelde belastingvorderingen en -verplichtingen worden alleen gecompenseerd als er een juridisch afdwingbaar recht is om de actuele belastingactiva en -verplichtingen te verrekenen en de uitgestelde winstbelastingen betrekking hebben op dezelfde belastbare

entiteit en dezelfde belastingautoriteit.

U - Omzet

Omzet wordt opgenomen aan een bedrag dat de inkomsten weerspiegelt die de Groep naar verwachting zal ontvangen in ruil voor het leveren van goederen of diensten aan een klant. Opbrengsten die voortvloeien uit contracten met klanten worden erkend volgens het vijfstappenmodel. De Groep erkent omzet uit de volgende belangrijkste bronnen:

Verkoop van goederen

Contracten met klanten om goederen te verkopen kennen slechts één enkele prestatieverplichting. Opbrengsterkenning (na aftrek van omzetbelasting en kortingen) vindt plaats op het moment dat de controle over het actief wordt overgedragen aan de klant.

Onderhanden projecten in opdracht van derden (bouwprojecten)

Opbrengsten uit hoofde van contracten worden geleidelijk opgenomen op basis van de meest geschikte output- of inputmethode om de voortgang naar voltooiing te meten. Oordeel is vereist om te bepalen of een contract voldoet aan de criteria voor verantwoording doorheen de tijd en het aandeel van de opbrengsten dat moet worden opgenomen. Indien het resultaat op betrouwbare wijze kan worden beoordeeld, worden opbrengsten uit hoofde van het bestek opgenomen op basis van het stadium van voltooiing van de contractactiviteit op de verslagdatum. De voltooiingsfase van een onderhanden project in opdracht van derden wordt door het management beoordeeld door de tot op het moment van verslagdatum gemaakte kosten te vergelijken met de totale kosten die voor het contract zijn geraamd. Contractkosten worden opgenomen in de periode waarin ze zijn gemaakt. De meeste contracten hebben betalingsvoorwaarden op basis van contractuele mijlpalen, die niet altijd in overeenstemming zijn met het moment waarop opbrengsten worden opgenomen. De Groep neemt contractverplichtingen op als de vergoeding die ontvangen werd betrekking heeft op nog niet uitgevoerde contractuele verplichtingen en rapporteert deze bedragen als een contractverplichting in het overzicht van de financiële positie. Evenzo, als de Groep aan een prestatieverplichting voldoet voordat zij de vergoeding heeft ontvangen, zal zij een contractactivum of een vordering opnemen in haar overzicht van de financiële positie. Wanneer de uitkomst van een onderhanden project in opdracht van derden niet op betrouwbare wijze kan worden ingeschat, worden contractopbrengsten alleen opgenomen voor zover het de contractkosten betreft die recupereerbaar zijn. In de periode waarin wordt bepaald dat een verlies zal voortvloeien uit de uitvoering van een contract, wordt het volledige bedrag van het geschatte uiteindelijke verlies ten laste van de winst- en verliesrekening gebracht.

Huuropbrengsten

Huuropbrengsten uit vastgoedbeleggingen worden lineair opgenomen over de leasetermijn van lopende lease contracten.

Interestopbrengsten

Rente wordt tijdsevenredig opgenomen zodat het effectief rendement op het actief wordt weerspiegeld.

Dividenden

Dividenden worden opgenomen wanneer het recht tot ontvangst van de betaling van de Groep is vastgesteld.

V - Kosten

Financiële opbrengsten en -kosten

Financiële kosten omvatten:

- Te betalen rente op leningen, berekend volgens de effectieve rentevoetmethode;
- Wisselkoerswinsten en -verliezen uit financiële activa en verplichtingen;
- Opbrengsten en verliezen uit afdekkingsinstrumenten die worden opgenomen in de winst- en verliesrekening;
- Het verwachte rendement op fondsbeleggingen; en
- Rentelasten van toegezegd-pensioenverplichtingen.

De rentekostcomponent van leasebetalingen wordt opgenomen in de winst- en verliesrekening volgens de effectieve rentevoetmethode.

W - Vaste activa beschikbaar voor verkoop en beëindigde bedrijfsactiviteiten

Vaste activa (of groepen activa die worden afgestoten) worden geklasseerd als beschikbaar voor verkoop en gewaardeerd aan de laagste waarde van hun boekwaarde of reële waarde verminderd met de verkoopkosten indien hun boekwaarde zal worden gerealiseerd door de verkoop en niet door het voortgezette gebruik ervan. Een beëindigde bedrijfsactiviteit is een component van de activiteiten van de Groep die een afzonderlijke significante bedrijfstak of geografisch activiteitengebied vertegenwoordigt of een dochteronderneming die uitsluitend werd verworven met het oog op doorverkoop. Classificatie als een beëindigde activiteit vindt plaats bij de verkoop of, indien

vroeger, wanneer de activiteiten aan de criteria voldoen om te worden geklasseerd als beschikbaar voor verkoop. Een groep van activa die worden afgestoten die buiten gebruik zal worden gesteld, kan mogelijk ook kwalificeren.

X – Niet-recurrente elementen

Items in de winst-en verliesrekening die betrekking hebben op belangrijke herstructureringsmaatregelen en bedrijfstransformaties, gezondheidsclaims en milieusanering, belangrijke geschillen en bijzondere waardevermindering van goodwill, baten of kosten die voortvloeien uit de verkoop van bedrijfsactiviteiten of niet-productieve activa en andere significante eenmalige effecten zoals die met betrekking tot het afrekenen van regelingen voor personeelsbeloningen op lange termijn.

Y – Hyperinflatie

Na de categorisering van Argentinië als een land met een cumulatieve inflatie van meer dan 100% over een periode van drie jaar, wordt het land beschouwd als zeer inflatoir in overeenstemming met IFRS. Dit heeft geleid tot de vereiste om over te stappen naar hyperinflatieboekhouding zoals voorgeschreven door IAS 29 Financiële verslaggeving in economieën met hyperinflatie.

Z - Toekomstige wijzigingen in opname- en waarderingsregels

Nieuwe of gewijzigde standaarden en interpretaties gepubliceerd tot en met de uitgifte datum van de jaarrekening van de Groep, maar nog niet van kracht voor de 2022 jaarrekening, die van toepassing kunnen zijn voor de Groep, worden hieronder opgelijst.

De volgende nieuwe standaard en wijzigingen aan de standaarden werden gepubliceerd. Deze zijn nog niet van toepassing voor het boekjaar startend op 1 januari 2022 maar zijn wel goedgekeurd door de Europese Unie:

- **IFRS 17, 'Verzekeringscontracten' (in werking vanaf 1 januari 2023), inclusief de wijzigingen gepubliceerd in juni 2020.**

Deze standaard vervangt IFRS 4, dewelke momenteel een grote variatie aan boekhoudkundige praktijken voor verzekeringscontracten toelaat. IFRS 17 zal de boekhoudkundige behandeling door alle entiteiten die zulke contracten onderschrijven fundamenteel veranderen alsook de behandeling van investeringscontracten met discretionaire deelnamemogelijkheden. De goedkeuring omvat de wijzigingen die in juni 2020 door de IASB zijn uitgegeven en die bedoeld zijn om ondernemingen te helpen de standaard te implementeren en het voor hen gemakkelijker te maken hun financiële prestaties uit te leggen.

- **Wijzigingen aan IAS 1 Presentatie van de jaarrekening en IFRS Praktijkverklaring 2: Toelichting van waarderingsregels (in werking vanaf 1 januari 2023).**

De wijzigingen zijn bedoeld om de toelichtingen met betrekking tot de waarderingsregels te verbeteren en om gebruikers van de jaarrekening te helpen onderscheid te maken tussen schattingswijzigingen en wijzigingen in waarderingsregels. De IAS 1-aanpassing vereist dat ondernemingen hun materiële waarderingsregels vermelden in plaats van hun belangrijke grondslagen voor financiële verslaggeving. Verder verduidelijkt de wijziging van IAS 1 dat waarderingsregels niet hoeven te worden vermeld. Om deze wijziging te ondersteunen, heeft de Raad ook IFRS Praktijkverklaring 2, 'het maken van materialiteitsbeoordelingen', gewijzigd om richtlijnen te geven over hoe het concept van materialiteit moet worden toegepast op de toelichtingen op de grondslagen voor financiële verslaggeving. De wijzigingen zijn van kracht voor boekjaren die beginnen op of na 1 januari 2023. Eerdere toepassing is toegestaan (onder voorbehoud van het nationale goedkeuringsproces).

- **Wijzigingen aan IAS 8, 'waarderingsregels, schattingswijzigingen en fouten': definitie van schattingen (in werking vanaf 1 januari 2023).**

De wijziging in IAS 8 verduidelijkt hoe ondernemingen onderscheid moeten maken tussen veranderingen in waarderingsregels en schattingswijzigingen. De wijzigingen zijn van kracht voor boekjaren die beginnen op of na 1 januari 2023. Eerdere toepassing is toegestaan (onder voorbehoud van het nationale goedkeuringsproces).

- **Aanpassing van IAS 12 'Winstbelastingen': uitgestelde belastingen met betrekking tot activa en passiva die voortvloeien uit één enkele transactie (in werking vanaf 1 januari 2023).**

De wijzigingen verduidelijken hoe bedrijven uitgestelde belastingen op transacties zoals leases en ontmantelingsverplichtingen boekhoudkundig behandelen. De belangrijkste wijziging is een vrijstelling van de vrijstelling bij eerste opname uit IAS 12.15 (b) en IAS 12.24. Aldus is de vrijstelling bij eerste opname niet van toepassing op transacties waarbij bij de eerste opname gelijke bedragen aan aftrekbare en belastbare tijdelijke verschillen ontstaan. De wijzigingen zijn van kracht voor boekjaren die aanvangen op of na 1 januari 2023. Vervroegde toepassing is toegestaan.

- **Wijzigingen aan IFRS 17 'Verzekeringscontracten': Eerste toepassing van IFRS 17 en IFRS 9 – Vergelijkende informatie (in werking vanaf 1 januari 2023).**

De wijziging betreft een transitieoptie met betrekking tot vergelijkende informatie over financiële activa gepresenteerd bij de eerste toepassing van IFRS 17. De wijziging is bedoeld om entiteiten te helpen tijdelijke 'accounting mismatches' tussen financiële activa en verplichtingen uit hoofde van verzekeringscontracten te voorkomen, en daardoor de bruikbaarheid van vergelijkende informatie voor gebruikers van jaarrekeningen te verbeteren.

De volgende nieuwe standaarden en wijzigingen aan standaarden werden gepubliceerd, maar zijn nog niet voor het eerst verplicht van toepassing voor het boekjaar startend op 1 januari 2022 en zijn nog niet goedgekeurd door de Europese Unie:

- **Wijzigingen aan IAS 1, 'Presentatie van de jaarrekening: classificatie van verplichten als kortlopend of langlopend' (in werking vanaf 1 januari 2023).**

Deze betreffen enkel de presentatie van verplichtingen in de balans, niet het bedrag of de timing bij erkenning van een actief, verplichting, inkomst of kost noch de toelichtingsvereisten voor andere elementen van de jaarrekening. Ze verduidelijken:

- o dat de classificatie van verplichtingen als kortlopend of langlopend moet worden gebaseerd op bestaande rechten aan het einde van de verslagperiode en de formulering in alle betrokken paragrafen moet worden aangepast om te verwijzen naar het "recht" om de afwikkeling uit te stellen met ten minste twaalf maanden; en dat alleen bestaande rechten aan het einde van de verslagperiode de classificatie van een verplichting beïnvloeden;
- o dat classificatie niet wordt beïnvloed door verwachtingen over de vraag of een entiteit haar recht zal uitoefenen om de afwikkeling van een verplichting uit te stellen; en dat afwikkeling verwijst naar de overdracht aan de tegenpartij van contanten, eigen-vermogensinstrumenten, andere activa of diensten;
- o hoe voorwaarden waaraan een entiteit binnen 12 maanden na de verslagperiode moet voldoen, zoals convenanten, van invloed zijn op de classificatie van de overeenkomstige verplichtingen.

- **Wijzigingen aan IFRS 16 'Leaseovereenkomsten': Leaseverplichting in een Sale and Leaseback (in werking vanaf 1 januari 2024).**

De wijzigingen leggen uit hoe een entiteit een sale-and-leaseback na transactiedatum verwerkt, met name wanneer sommige of alle leasebetalingen zijn die niet afhankelijk zijn van een index of voet. Zij stellen dat de verkoper-huurder bij de latere waardering van de leaseverplichting de "leasebetalingen" en "herziene leasebetalingen" bepaalt op een manier die er niet toe leidt dat de verkoper-huurder enig bedrag van de winst of het verlies opneemt dat verband houdt met het behouden gebruiksrecht. Eventuele winsten en verliezen met betrekking tot de gehele of gedeeltelijke beëindiging van een huurovereenkomst blijven opgenomen, wanneer ze zich voordoen, aangezien deze betrekking hebben op het beëindigde gebruiksrecht en niet op het behouden gebruiksrecht.

Deze wijzigingen zullen naar verwachting geen significante gevolgen hebben voor de jaarrekening.

Toelichtingen

Toelichting 1 – Omzet

Omzet per activiteit

<i>In duizenden EUR</i>	2021	2022
Building Performance	2.099.365	2.433.598
Exteriors	648.074	682.586
Insulation	-	311.972
Industry	173.884	203.135
New Ways	50.616	82.606
Totaal	2.971.939	3.713.897

Eind mei 2022 rondde Etex de overname van de thermische en akoestische isolatie-expert URSA af. Het bedrijf is Europees leider in geëxtrudeerd polystyreen en behoort tot de top 3 voor glasmineraalwol; het biedt een uitgebreid scala aan isolatietoepassingen voor de omhulling van gebouwen, evenals interne scheidingswanden en plafonds. URSA is aanwezig in meer dan 20 landen. Het bedrijf exploiteert 13 productiesites en bestrijkt de meeste landen waar Etex al actief is. URSA heeft zijn hoofdkantoor in Madrid en brengt een betrouwbaar Europees supply chain-netwerk en een team van meer dan 1.700 toegewijde medewerkers met zich mee.

Omzet per geografisch gebied

<i>In duizenden EUR</i>	2021	2022
Frankrijk	599.285	720.200
Verenigd Koninkrijk	433.263	512.303
Duitsland	292.298	381.889
Benelux	175.375	222.826
Spanje	132.997	186.579
Italië	87.097	134.925
Polen	88.711	122.351
Ierland	63.762	78.480
Romenië	42.531	54.919
Overige Europese landen	222.359	279.040
Australië	147.920	207.265
Nigeria	88.743	119.697
Chili	126.788	118.669
Argentinië	90.067	113.068
Peru	74.151	86.756
Colombia	72.896	89.553
Brazilië	49.626	71.931
Rest van de wereld	184.070	213.446
Totaal	2.971.939	3.713.897

Note 2 – Operationele segmenten

The Groep heeft de volgende 5 strategische operationele segmenten:

- Europa
- Latijns-Amerika
- Australië
- Azië
- Afrika

Deze operationele segmenten worden afzonderlijk beheerd omdat ze verschillende marketingstrategieën vereisen. De belangrijkste operationele beslisser van de Groep beoordeelt het interne managementrapport van elk operationeel segment ten minste driemaandelijks. Transacties tussen verschillende segmenten worden uitgevoerd op een manier die vergelijkbaar ("at arm's length") is met transacties met derden. Andere segmenten omvatten kleine activiteiten, geen enkele die voldeed aan de kwantitatieve drempels van rapporteerbare segmenten in 2022 en 2021. Informatie met betrekking tot elk te rapporteren segment wordt hieronder uiteengezet.

In duizenden EUR	Europa		Latijns Amerika		Australië		Azië	
	2021	2022	2021	2022	2021	2022	2021	2022
Omzet	2.158.501	2.718.682	428.056	496.966	149.811	209.827	101.913	114.843
Bedrijfsinkomsten voor niet-recurrente elementen (REBIT)	268.493	289.114	67.866	58.328	14.307	25.377	10.188	10.787
Afschrijvingen en bijzondere waardeverminderingen	125.290	156.580	18.844	23.351	10.675	14.266	7.632	8.526
Bedrijfsinkomsten voor afschrijvingen, bijzondere waardeverminderingen en niet-recurrente elementen (REBITDA)	393.783	445.695	86.710	81.679	24.982	39.643	17.820	19.314
Niet-recurrente elementen	-53.196	-47.396	-3.066	-4.420	-6.654	-106	-227	-757
Bedrijfsresultaat (EBIT)	215.297	241.719	64.800	53.909	7.653	25.271	9.961	10.031
Investeringsuitgaven	95.049	203.929	14.356	26.596	4.586	3.369	5.043	5.580

In duizenden EUR	Europa		Latijns Amerika		Australië		Azië	
	2021	2022	2021	2022	2021	2022	2021	2022
Segment activa	2.146.461	3.318.573	388.925	453.603	265.344	257.784	139.330	138.559
Segment passiva	1.167.253	1.381.507	112.736	110.024	52.950	49.564	29.076	26.013
Geïnvesteed vermogen	1.603.705	2.511.136	224.464	261.685	217.084	222.376	108.420	99.644

In duizenden EUR	Afrika		Rest van de wereld		Niet toegewezen aan operationele segmenten		Totaal Etex	
	2021	2022	2021	2022	2021	2022	2021	2022
Omzet	114.078	145.904	19.580	27.675	-	-	2.971.939	3.713.897
Bedrijfsinkomsten voor niet-recurrente elementen (REBIT)	35.911	44.940	1.457	2.960	-714	-285	397.509	431.222
Afschrijvingen en bijzondere waardeverminderingen	4.286	4.612	632	744	4.999	5.624	172.358	213.704
Bedrijfsinkomsten voor afschrijvingen, bijzondere waardeverminderingen en niet-recurrente elementen (REBITDA)	40.197	49.552	2.090	3.704	4.282	5.335	569.864	644.922
Niet-recurrente elementen	-2.629	-2.633	-	-	-17.169	-14.916	-82.941	-70.228
Bedrijfsresultaat (EBIT)	33.283	42.307	1.457	2.960	-17.886	-15.205	314.565	360.990
Investeringsuitgaven	11.101	37.357	62	1.049	6.703	8.424	136.898	286.302

In duizenden EUR	Afrika		Rest van de wereld		Niet toegewezen aan operationele segmenten		Totaal Etex	
	2021	2022	2021	2022	2021	2022	2021	2022
Segment activa	93.606	147.787	12.053	14.462	179.943	282.014	3.225.662	4.612.782
Segment passiva	25.920	82.122	3.101	1.744	420.524	1.154.698	1.811.560	2.805.672
Geïnvesteed vermogen	44.462	63.837	5.565	9.906	62.760	120.021	2.266.459	3.288.605

De niet-toegewezen activa hebben voornamelijk betrekking op andere activa en geldmiddelen en kasequivalenten. De niet-toegewezen verplichtingen hebben voornamelijk betrekking op financiële schulden en verplichtingen inzake personeelsbeloningen.

Toelichting 3 – Bedrijfskosten per aard

De voornaamste bedrijfskosten van de Groep per functie in 2022 zijn de volgende:

In duizenden EUR	(Interim) Personeel	Afschrijvingen & waardeverminderingen	Goederen & materialen	Energie	Vervoer & reizen	Overige	Totaal
Kostprijs van verkochte goederen	-376.045	-151.566	-1.238.955	-312.812	-373.354	-182.296	-2.635.027
Distributiekosten	-225.435	-38.066	-	-649	-15.781	-125.818	-405.749
Algemene en administratieve kosten	-131.181	-21.656	-	-793	-7.038	-66.925	-227.593
Overige bedrijfselementen	-15.204	-2.416	-	-94	-534	3.941	-14.307
Niet-recurrente elementen	-11.980	-16.858	-2.613	-	-	-38.776	-70.228
Totaal	-759.845	-230.562	-1.241.568	-314.348	-396.707	-409.874	-3.352.903

De voornaamste bedrijfskosten van de Groep per functie in 2021 zijn de volgende:

In duizenden EUR	(Interim) Personeel	Afschrijvingen & waardeverminderingen	Goederen & materialen	Energie	Vervoer & reizen	Overige	Totaal
Kostprijs van verkochte goederen	-317.619	-122.990	-950.281	-194.248	-270.069	-166.025	-2.021.232
Distributiekosten	-194.827	-34.030	-	-529	-8.809	-99.456	-337.652
Algemene en administratieve kosten	-129.740	-13.072	-	-884	-1.897	-51.463	-197.055
Overige bedrijfselementen	-14.655	-2.266	-	-189	-797	-582	-18.490
Niet-recurrente elementen	-18.208	-35.085	-	-	-	-29.648	-82.941
Totaal	-675.049	-207.443	-950.281	-195.850	-281.573	-347.174	-2.657.371

De totale personeelskosten van de Groep bestaan uit de volgende elementen:

In duizenden EUR	2021	2022
Bezoldigingen en lonen	-473.621	-545.986
Sociale zekerheidsbijdragen	-103.695	-120.425
Bijdragen aan toegezegde bijdrageregeling	-13.468	-14.072
Kosten van toegezegd-pensioenregelingen (pensioenkosten)	-37.673	-28.458
Kosten voor herstructureringen en ontslagvergoedingen	-18.208	-11.980
Overige personeelskosten	-28.384	-38.924
Totaal kosten voor personeelsverloning	-675.049	-759.845

Het aantal personeelsleden van de Groep wordt onderverdeeld in de volgende categorieën:

	2021	2022
Productie	7.705	8.576
Marketing en verkoop	3.265	3.744
Administratie en onderzoek	1.244	1.392
Gemiddeld aantal personeelsleden	12.214	13.712

Toelichting 4 – Overige bedrijfskosten en -inkomsten

In duizenden EUR	2021	2022
Onderzoek	-18.950	-18.848
Overige bedrijfsbelastingen	-842	-1.003
Afschrijvingen op overheidssubsidies	475	567
Diverse	827	4.977
Totaal overige bedrijfskosten & bedrijfsinkomsten	-18.490	-14.307

Toelichting 5 – Niet-recurrente elementen

In duizenden EUR	2021	2022
Winst / (verliezen) uit de verkoop van activa	15.834	10.173
Winst / (verliezen) uit de verkoop van activiteiten	-5.722	-1.369
Totaal winsten / (verliezen) uit de verkoop van activa en activiteiten	10.112	8.804
Herstructureringskosten	-18.208	-11.980
Gezondheidsclaims	-2.692	-776
Herstellen van milieuschade	-23.763	-24.266
Bijzondere waardeverminderingverliezen van activa	-8.604	-16.858
Bijzondere waardeverminderingverliezen van goodwill	-26.481	-
Overige	-13.307	-25.151
Totaal overige niet-recurrente elementen	-93.053	-79.032
Totaal niet-recurrente elementen	-82.941	-70.228

Etex heeft gekozen voor een niet-recurrente classificatie van significante éénmalige effecten op de winst-en verliesrekening, zowel positieve als negatieve effecten met betrekking tot belangrijke herstructureringsmaatregelen en bedrijfstransformatie, winsten en verliezen op verkoop van activa of activiteiten en bijzondere waardeverminderingen van goodwill, schikkingen in verband met verplichtingen na uitdienststreding of geschillen die geen verband houden met huidige activiteiten. Niet-recurrente elementen omvatten ook de impact van gezondheidsclaims en milieuanering, aangezien die van jaar tot jaar kunnen fluctueren en betrekking hebben op de asbestferis van Etex.

De in 2022 gegenereerde winst op de verkoop van vaste activa heeft voornamelijk betrekking op de additionele verkoop van niet-operationele sites in Duitsland en een verproductielocatie in Frankrijk. In 2021 had de winst voornamelijk betrekking op de verkoop van niet-operationele sites in Duitsland en ongebruikt materieel in België.

In december 2022 voltooide de Groep de verkoop van Icon Plus in zowel Argentinië als Ecuador, met een verlies van €1.369 duizend. De verliezen uit de verkoop van activiteiten in 2021 hebben betrekking op de verkoop van een in Cyprus gevestigde entiteit waarvan de boeken in Turkse lira werden bijgehouden en de terugname van cumulatieve omrekeningsverschillen als gevolg van wisselkoersdevaluaties sinds de entiteit in 2011 in de consolidatiekring werd opgenomen.

De bijzondere waardeverminderingverliezen op activa in 2022 hebben betrekking op getroffen activa in Oekraïne (€ 4.926 duizend) en Rusland (€ 1.933 duizend) door de Russische invasie van Oekraïne, door het bombardement op de Etex-fabriek in Bakhmut (Oekraïne) en door de impact van de oorlog op de Russische activiteiten van Rusland. De overige activa die in 2022 een bijzondere waardevermindering hebben ondergaan, zijn voornamelijk: een droogmachine in Frankrijk (€ 2.699 duizend) vervangen door een energiezuiniger exemplaar, enkele slecht presterende productielijnen/activa in het Verenigd Koninkrijk (€ 1.279 duizend), ondermaats presterende activiteiten van New Ways in Frankrijk (€ 4.873 duizend) en niet-gebruikte apparatuur in Frankrijk (€ 1.053 duizend), voornamelijk de gesloten verffabriek in Vernon.

De bijzondere waardeverminderingen in 2021 hebben betrekking op de afdeling New Ways op goodwill (€26.481 duizend) en immateriële vaste activa (€7.005 duizend), beide te wijten aan verwachte prestaties die lager zijn dan de initiële plannen in een specifiek segment en geografische regio; andere bijzondere waardeverminderingen zijn te wijten aan ongebruikte uitrusting in het Verenigd Koninkrijk en in Frankrijk (€2.127 duizend).

De herstructureringskosten in 2022 hebben voornamelijk betrekking op de volgende zaken:

- aanvullende voorzieningen met betrekking tot de sluiting van de gipsplaat-papierfabriek Bègles (€ 3.875 duizend), gesloten in 2021,
- voorzieningen voor het opruimen van de site met betrekking tot de gesloten verffabriek in Vernon (€ 1.174 duizend) voorafgaand aan de verkoop,
- ontmantelingsvoorzieningen in verband met de sluiting van de gipstegelijin op de site van Mazan in Frankrijk (€ 1.396 duizend),

- het resterende herstructureringsbedrag (€ 5.535 duizend) heeft betrekking op meerdere landen waar maatregelen zijn genomen om de kostenbasis te verlagen gestart in 2022, voornamelijk in Duitsland (€ 1.467 duizend), in België (€ 1.087 duizend) en in Chili (€ 969 duizend).

In 2021 werden de volgende herstructureringsmaatregelen doorgevoerd:

- De overdracht in 2021 van de onderbelaste verffabriek in Vernon naar een andere Etex-verfproductielocatie in Duitsland (€8.275 duizend).
- De noodzaak om bijkomende voorzieningen te boeken in verband met de sluiting van de gipsplaat-en papierfabriek van Bègles (€5.020 duizend), die in 2021 wordt gesloten,
- Diverse en gecoördineerde maatregelen om de algemene kosten te verminderen, die een hertekening van de commerciële processen en regionale functies inhouden, een transformatie van de ondersteunende functies (verdere verplaatsing van defuncties van het shared service center naar Litouwen, onder andere) en een afsluiting van O&O-en productieprocessen (€4.913 duizend).

De kosten voor gezondheidsclaims weerspiegelen een marginale aanpassing aan de ervaren en verwachte stijging van de toekomstige kosten in specifieke regio's.

De milieusaneringskosten dekken verschillende projecten waarvoor kosten werden gemaakt om vestigingen en eigendommen die asbest bevatten, te saneren.

De overige niet-recurrerende kosten bedragen €25.151 duizend in 2022 en bestaan voornamelijk uit:

- eenmalige kosten bij de overname van URSA (€ 13.353 duizend),
- impact van de lopende hervorming van de 3D-activiteiten van New Ways in Frankrijk (€ 5.230 duizend),
- voorbereidende werken op niet-operationele site in Duitsland, gerealiseerd met de intentie tot verkoop (€ 2.949 duizend),
- afschrijving van voorraden in Oekraïne na bombardementen op de activiteiten van Etex in Bakhmut (€ 2.613 duizend),
- schenking van modulaire huizen aan een gebied in België getroffen door de overstromingen in 2021 (€ 1.623 duizend),
- gedeeltelijk gecompenseerd door e-Loft-compensatie om de in 2021 betaalde netto-aankoop prijs te verlagen, volgend op een overeenkomst tussen Etex en vorige aandeelhouders.

De overige niet-recurrerende kosten van 2021 (€13.307 duizend) waren het gevolg van eenmalige honoraria voor externe adviseurs en zegelrechten met betrekking tot overnames in het jaar 2021 en, in mindere mate, van kosten voor niet operationele activa die moeten buitengebruikgesteld worden, van kosten voor de transformatie van de IT-ondersteuningsprocessen binnen Etex en van gunstige en ongunstige aanpassingen van voornamelijk geschillen en voorzieningen na vervreemding.

Toelichting 6 – Financiële inkomsten en kosten

In duizenden EUR	2021	2022
Renteopbrengsten uit vorderingen, deposito's en geldmiddelen en kasequivalenten (leningen en vorderingen)	2.210	8.491
Positieve impact van wijziging in verdisconteringsvoet van langetermijnvoorzieningen	-8	2.267
Overige rente gerelateerde opbrengsten	759	648
Renteopbrengsten	2.961	11.406
Rentelast van financiële verplichtingen gewaardeerd aan geamortiseerde kostprijs	-9.003	-24.794
Netto-rentelast van personeelsbeloningen	-3.888	-4.324
Afwikkeling van verdisconteerde langetermijnvoorzieningen	-2	-
Negatieve impact van wijziging in verdisconteringsvoet van langetermijnvoorzieningen	12	-35
Overige rente gerelateerde kosten	-1.538	-4.710
Rentelasten	-14.419	-33.863
Dividendinkomsten van aandelen in niet-geconsolideerde ondernemingen	-	1
Netto-wisselkoersopbrengsten (leningen en vorderingen)	13.862	27.496
Overige	422	433
Overige financiële opbrengsten	14.284	27.930
Netto-wisselkoersverliezen	-8.936	-16.797
Afwaardering van aandelen in niet-geconsolideerde ondernemingen	-58	-74
Hyperinflatie in Argentinië	-9.054	-24.328
Overige	-298	-843
Overige financiële kosten	-18.346	-42.042
Netto-financiële kosten	-15.520	-36.569

De rente-inkomsten uit vorderingen, deposito's en geldmiddelen en kasequivalenten stegen voornamelijk door stijgende rentetarieven voor alle valuta in 2022.

De rentelasten op financiële verplichtingen gewaardeerd tegen geamortiseerde kostprijs stegen als gevolg van een stijgende netto financiële schuldpositie als gevolg van de URSA-acquisitie.

Het effect van de renteswaps ter afdekking van het renterisico van de Groep in 2022 bedraagt € -453 duizend (€ 0 duizend betaald in 2021).

De andere rentegerelateerde kosten omvatten voornamelijk vooruitbetaalde vergoedingen van €1.170 duizend (€862 duizend in 2021) in verband met externe financiële schuld die wordt afgeschreven over de looptijd van de lening.

Wisselkoerswinsten en -verliezen worden gepresenteerd na aftrek van het effect van derivatinstrumenten op vreemde valuta. De netto-omrekeningswinst in 2022 is het resultaat van de valutablootstelling van de huidige financiële activa en passiva van de Groep, voornamelijk in Argentinië en Nigeria, op de vlottende financiële activa en passiva in deze landen, en de financiële activa / passiva in Briste pond in Europese bedrijven.

De impact van hyperinflatie in Argentinië in 2022 is €-24.328 duizend (€-9.054 duizend in 2021).

Toelichting 7 - Winstbelastingen

In duizenden EUR	2021	2022
Winstbelasting van het jaar	-93.199	-94.841
Aanpassing van de winstbelasting met betrekking tot voorgaande jaren	-1.162	-2.222
Winstbelastingen	-94.361	-97.063
Ontstaan en terugname van tijdelijke verschillen	16.004	3.299
Netto-effect op uitgestelde belastingvordering	3.232	-9.393
Netto-effect van wijzigingen in belastingtarieven op uitgestelde belasting	-14.493	751
Uitgestelde belastingen	4.743	-5.343
Totaal winstbelastingen	-89.618	-102.406

De aansluiting tussen de effectieve en de theoretische winstbelastingen wordt hieronder samengevat. De theoretische winstbelastingen worden berekend door het binnenlands nominale belastingtarief van elke Groepsentiteit toe te passen op hun bijdrage aan het Groepsresultaat vóór belastingen en vóór het aandeel in de winst van deelnemingen opgenomen volgens de vermogensmutatiemethode.

In duizenden EUR	2021	2022
Resultaat voor belastingen, voor het aandeel in het resultaat van deelnemingen opgenomen volgens de vermogensmutatiemethode en voor het aandeel in het resultaat van bedrijven gehouden voor voorkoop	299.045	324.421
Theoretische winstbelastingen (nominale tarieven)	-80.183	-87.595
Gewogen gemiddeld nominaal belastingtarief %	26,8%	27,0%
Fiscale impact van		
<i>Niet-afrekbare kosten</i>	-9.069	-14.003
<i>Belasting op winstuitkeringen binnen de Groep</i>	-3.569	-4.251
<i>Belastingvrije winsten/verliezen op beleggingen</i>	1.140	-
<i>Andere fiscale aftrekposten</i>	6.196	16.517
<i>Niet-opgenomen uitgestelde belastingvorderingen op verliezen van het huidige jaar</i>	-14.118	-12.373
<i>Opname van eerdere niet-opgenomen uitgestelde belastingvorderingen</i>	17.893	7.595
<i>Niet langer opnemen van eerdere opgenomen uitgestelde belastingvorderingen</i>	-543	-4.615
<i>Netto-effect van wijzigingen in belastingtarieven op uitgestelde belasting</i>	-14.493	751
<i>Aanpassingen belastingen van voorgaande jaren</i>	-1.162	-2.222
<i>Andere fiscale aanpassingen</i>	8.290	-2.210
Belastingen opgenomen in de winst- en verliesrekening	-89.618	-102.406
Effectief belastingtarief %	30,0%	31,6%

De opname van voorheen niet-opgenomen uitgestelde belastingvorderingen heeft voornamelijk betrekking op de structurele

veranderingen die worden doorgevoerd die het toekomstige gebruik van overgedragen fiscale verliezen mogelijk maken. Belastingen die rechtstreeks worden opgenomen in eigen vermogen zijn gerelateerd aan:

In duizenden EUR	2021	2022
Actuariële winsten (verliezen) op pensioenregelingen na uitdiensttreding	-1.734	-53.776
Winsten (verliezen) uit financiële instrumenten - kasstroomafdekking	-241	-31.548
Totaal	-1.974	-85.324

Toelichting 8 - Materiële vaste activa

In duizenden EUR	Terreinen en gebouwen	Installaties, machines en uitrusting	Meubilair, rollend materieel	Andere installaties, machines en uitrusting	Activa in aanbouw	Totaal
Op 31 december 2020						
Bruto boekwaarde	1.005.734	2.064.355	217.226	29.232	92.203	3.408.750
Cumulatieve afschrijvingen	-491.491	-1.301.746	-145.680	-23.181	-	-1.962.098
Cumulatieve bijzondere waardeverminderingen	-10.072	-39.962	-569	-75	-3.601	-54.279
Netto boekwaarde	504.171	722.647	70.977	5.976	88.602	1.392.373
<i>Waarvan geleasede activa</i>	<i>57.578</i>	<i>25.709</i>	<i>20.636</i>	<i>274</i>	<i>-</i>	<i>104.197</i>
Toevoegingen	52.431	27.308	12.448	1.304	88.309	181.800
Vervreemdingen	-1.937	-616	-758	-9	-	-3.320
Toevoegingen als gevolg van overname deelnemingen	82.938	55.772	3.190	517	466	142.883
Overdrachten tussen rubrieken	16.632	15.833	568	296	-34.937	-1.608
Afschrijvingen van het jaar	-36.043	-87.216	-20.354	-2.271	-	-145.884
Bijzondere waardeverminderingverliezen van het jaar	-1.155	-3.134	-43	-	-59	-4.391
Terugname van bijzondere waardeverminderingverliezen	2.770	169	-	-	-	2.939
Hyperinflatie - effect van het jaar	3.950	5.697	629	233	6.277	16.786
Wisselkoersverschillen	4.344	2.885	-10	-32	-714	6.473
Op 31 december 2021						
Bruto boekwaarde	1.174.560	2.206.267	231.130	30.938	150.782	3.793.677
Cumulatieve afschrijvingen	-537.177	-1.423.502	-163.825	-24.848	-	-2.149.352
Cumulatieve bijzondere waardeverminderingen	-9.282	-43.420	-658	-76	-2.836	-56.272
Netto boekwaarde	628.101	739.345	66.647	6.014	147.946	1.588.053
<i>Waarvan geleasede activa</i>	<i>113.346</i>	<i>24.005</i>	<i>18.896</i>	<i>449</i>	<i>-</i>	<i>156.696</i>
Toevoegingen	12.789	67.711	11.557	2.784	185.596	280.437
Vervreemdingen	-3.335	-342	-352	-173	-	-4.202
Toevoegingen als gevolg van overname deelnemingen	89.628	142.719	7.943	4.085	15.259	259.634
Vervreemdingen als gevolg van verkopen deelnemingen	-	-515	-1	1	-	-515
Overdrachten tussen rubrieken	16.985	44.016	942	1.165	-67.939	-4.831
Afschrijvingen van het jaar	-43.885	-107.109	-21.298	-3.357	-	-175.649
Bijzondere waardeverminderingverliezen van het jaar	-4.436	-9.701	-317	-267	-522	-15.243
Terugname van bijzondere waardeverminderingverliezen	53	-	-15	-	-	38
Hyperinflatie - effect van het jaar	6.959	8.303	939	1	12.818	29.020
Wisselkoersverschillen	-8.137	-10.623	-627	7	-8.235	-27.615
Op 31 december 2022						
Bruto boekwaarde	1.345.912	2.717.364	259.637	45.917	288.216	4.657.046
Cumulatieve afschrijvingen	-634.650	-1.801.184	-193.283	-35.330	-	-2.664.447
Cumulatieve bijzondere waardeverminderingen	-16.540	-42.376	-936	-327	-3.293	-63.472
Netto boekwaarde	694.722	873.804	65.418	10.260	284.923	1.929.127
<i>Waarvan geleasede activa</i>	<i>102.637</i>	<i>25.522</i>	<i>19.084</i>	<i>370</i>	<i>-</i>	<i>147.613</i>

In de loop van het jaar zijn verschillende investeringen gedaan in capaciteitsverhogingen, productiviteit en in duurzaamheid, met name in het Verenigd Koninkrijk, Frankrijk, Nigeria, Peru en België. In 2022 werd er voor €3.975 duizend aan financieringskosten geactiveerd in Nigeria. Er zijn geen financieringskosten geactiveerd in 2021. De verkoopopbrengsten van materiële vaste activa bedroegen in 2022 €4.669 duizend, resulterend in een nettowinst van €468 duizend. In 2021 bedroegen de opbrengsten €4.615 duizend met een nettowinst van €1.296 duizend.

Toevoegingen als gevolg van overname deelnemingen (€259.634 duizend) vertegenwoordigt de impact van alle overname projecten in 2022 zoals uiteengezet in toelichting 9.2 – Bedrijfscombinaties. We verwijzen naar toelichting 9.3 voor de toetsing van bijzondere waardevermindering op aangewend vermogen.

Toelichting 9 – Goodwill en bedrijfscombinaties

9.1. Aansluiting van de boekwaarde van goodwill

In duizenden EUR	2021	2022
Bruto boekwaarde	141.087	231.329
Cumulatieve bijzondere waardeverminderingverliezen	-17.640	-33.101
Netto boekwaarde bij het begin van het jaar	123.447	198.228
Toevoegingen via bedrijfscombinaties	104.410	467.296
Wisselkoersverschillen	-3.148	-2.892
Afwaarderingen van het jaar	-26.481	-
Netto boekwaarde op het einde van het jaar	198.228	662.632
Bruto boekwaarde	231.329	696.001
Cumulatieve bijzondere waardeverminderingverliezen	-33.101	-33.369

De bewegingen in 2022 zijn enerzijds het gevolg van de toename van de goodwill met € 467.296 duizend afkomstig van de URSA acquisitie (zie Toelichting 9.2) en anderzijds door de wijziging in omrekeningsverschillen (€ -2.892 duizend).

De bewegingen van 2021 zijn enerzijds het gevolg van een toename van de goodwill met €104.410 duizend uit de verschillende in 2021 afgeronde acquisitieprojecten in de divisie Building Performance en New Ways (zie Toelichting 9.2) en anderzijds is er de bijzondere waardevermindering van €-26.481 duizend op de goodwill van e-Loft (zie ook Toelichting 5 en Toelichting 9.3). De rest is het resultaat van omrekeningsverschillen (€-3.148 duizend), voornamelijk op de Australische goodwill.

De belangrijkste componenten van de boekwaarde van goodwill zijn de volgende:

In duizenden EUR	2021	2022
Building Performance	117.459	118.223
Exteriors	11.330	11.330
Industry	27.282	27.179
Insulation	-	465.680
New Ways	42.157	40.220
Totaal	198.228	662.632

9.2. Bedrijfscombinaties

In juni 2022 verwierf Etex 100% van de aandelen van URSA, een Europese leider in minerale glaswol en geëxtrudeerd polystyreen (XPS), aanwezig in meer dan 20 landen, gebaseerd op een netwerk van 13 productieactiviteiten; voor een totaalbedrag van €675.894 duizend.

In januari 2021 verwierf Etex 69,40% van de aandelen van e-Loft, een Frans offsite bouwbedrijf dat innovatieve B2C- en B2B-oplossingen aanbiedt in drie domeinen: modulaire eengezinswoningen, modulaire meergezinswoningen en op maat ontworpen gebouwen met behulp van "3D hout" technologie; voor een totaalbedrag van €26.263 duizend.

In februari 2021 verwierf Etex 100% van de aandelen van Knauf Plasterboard Pty Limited, een toonaangevende speler op de Australische gipsplaatmarkt, en produceert gipsplaten, metalen profielen, plaasters, samenstelling en meer in vier ultramoderne productiefaciliteiten (gipsplaat fabrieken in Victoria, New South Wales en Queensland (de laatste heeft ook een productiefaciliteit voor profielen)), voor een totaalbedrag van €231.492 duizend.

In april 2021 verwierf Etex 60% van de aandelen van Evolusion Innovation Group, een internationaal multidisciplinair ingenieursbureau

gespecialiseerd in offsite constructie met hoofdkantoor in Cork (Ierland); voor een totaalbedrag van €3.996 duizend.

In juli 2021 verwierf Etex 100% van de aandelen van Horizon Offsite, gespecialiseerd in lichtgewicht stalen profielen voor gebouwen tot vijf verdiepingen, waaronder woonstructuren, scholen en ziekenhuizen, gevestigd in Cahir (Ierland); voor een totaalbedrag van €6.334 duizend.

In augustus 2021 verwierf Etex 100% van de aandelen van Sigmat Group Ltd, de toonaangevende leverancier van lichtgewicht stalen frames (LGSF) in het VK, evenals een van de eerste volledig geïntegreerde offsite bouwbedrijven van het land; voor een totaalbedrag van € 29.825 duizend.

De aanschaffingskosten (inclusief taken) voor het acquisitieproject 2022 bedraagt €9.032 duizend (€11.703 duizend in 2021).

De reële waarde van de identificeerbare activa en verplichtingen van het in 2022 en 2021 verworven bedrijf op de overnamedatum wordt weergegeven in de volgende tabel:

In duizenden EUR	Australian plasterboard business	e-Loft	Evolusion Innovation Group	Horizon	Sigmat Group	2021	2022 URSA
Vaste activa	181.468	13.847	853	2.878	41.432	240.478	452.726
Materiële vaste activa	127.154	5.998	456	654	8.621	142.883	260.209
Materiële vaste activa - aangekocht	120.398	1.586	169	555	4.043	126.751	249.273
Materiële vaste activa - leased	6.756	4.412	287	99	4.578	16.132	10.936
Activa beschikbaar voor verkoop	-	-	-	-	-	-	56
Immateriële vaste activa	49.184	7.826	397	2.207	32.811	92.425	174.886
Overige vaste activa	-	23	-	-	-	23	604
Uitgestelde belastingvorderingen	5.130	-	-	17	-	5.147	16.960
Activa voor personeelsbeloningen	-	-	-	-	-	-	11
Viottende activa	55.336	7.777	2.687	4.214	13.075	83.089	287.017
Voorraden	16.598	1.424	227	1.313	1.798	21.360	66.202
Handels- en overige vorderingen	19.170	5.818	1.041	1.009	6.749	33.787	38.490
Viottende financiële activa	164	-	-	-	-	164	597
Activa beschikbaar voor verkoop	-	-	-	-	-	-	110.994
Geldmiddelen en kasequivalenten	19.404	535	1.419	1.892	4.528	27.778	70.734
TOTAAL ACTIVA	236.804	21.624	3.540	7.092	54.507	323.567	739.743
Langetermijnverplichtingen	26.745	12.355	386	552	48.908	88.946	378.988
Voorzieningen	1.598	7	-	-	-	1.605	5.690
Verplichtingen uit personeelsbeloningen	1.800	-	-	-	-	1.800	4.453
Leningen	6.894	10.442	336	272	40.417	58.361	298.281
waarvan leasing	6.893	4.412	287	272	3.716	15.580	10.936
Uitgestelde belastingverplichtingen	16.453	1.906	50	263	8.491	27.163	67.579
Overige langetermijnverplichtingen	-	-	-	17	-	17	2.985
Kortetermijnverplichtingen	18.135	9.581	796	2.667	8.794	39.973	152.157
Kortlopend deel van leningen	-	-	-	-	-	-	15.144
Handels- en overige schulden	18.135	9.581	796	2.667	8.794	39.973	125.313
Passiva beschikbaar voor verkoop	-	-	-	-	-	-	11.700
TOTAAL VERPLICHTINGEN	44.880	21.936	1.182	3.219	57.702	128.919	531.145
Netto identificeerbare activa en verplichtingen	191.924	-312	2.358	3.873	-3.195	194.648	208.598
Deel van de Groep	191.924	-217	1.415	3.873	-3.195	193.800	208.598
Minderheidsbelangen	-	-95	943	-	-	848	-

Overnameprijs betaald in contanten (Deel van de Groep)	231.492	26.263	3.996	6.634	29.825	298.210	675.894
Gegenereerde goodwill	39.568	26.481	2.580	2.761	33.021	104.410	467.296

De goodwill gegenereerd door deze overname wordt verklaard door de synergieën die worden verwacht van deze transactie. Aangezien een deel van de netto-activawaardering niet is afgerond, is de toegelichte goodwill slechts voorlopig.

De bijdrage van de omzet en het nettoresultaat van het aandeel van de groep aan de geconsolideerde winst- en verliesrekening van de overgenomen URSA activiteiten voor 2022 bedraagt respectievelijk €311.972 duizend en €16.023 duizend.

De omzet en het nettoresultaat van de periode (groepsaandeel) van de gecombineerde entiteiten die in 2022 zijn overgenomen, alsof de overnamedatum voor alle bedrijfscombinaties die zich in de loop van het jaar hebben voorgedaan aan het begin van de verslagperiode, bedroeg respectievelijk €553.731 duizend en €51.007 duizend.

9.3 Overname van minderheidsbelangen

In de aandelenkoopovereenkomsten van het overnameproject Evolusion Innovation Group (2021) is een call/put optieclausule geïntegreerd om de resterende aandelen te verwerven. Eind 2022 wordt de call/put-optie gewaardeerd tegen reële waarde en gekwalificeerd als financiële verplichting ten bedrage van €3.791 duizend. We verwijzen ook naar Toelichting 24 – Leningen.

9.4 Testen op bijzondere waardeverminderingen van goodwill en gebruikt kapitaal

Een toets van bijzondere waardeverminderingen werd uitgevoerd in 2022, door de boekwaarde van het gebruikte kapitaal inclusief goodwill te vergelijken met de realiseerbare waarde van de kasstroombegenerende eenheid waaraan goodwill is toegekend.

De geteste waarden van het geïnvesteerd vermogen en de goodwill in de globale kasstroombegenerende eenheid Building Performance omvatten de goodwill gegenereerd door de overname van de gipsplaatactiviteiten in Europe en Brazilië in 2011, van Pladur in 2017 en van de technische bouwactiviteiten, destijds deel uitmakend van de Fire Protection and Insulation-activiteiten, gegenereerd door de overname van Comai (1996, calciumsilicaatplaten), Intumex (2000, opzwellende producten) en Cafco (2007, verf en spray) zoals in 2017 verdeeld tussen de divisies Etex Building Performance en Etex Industry. Het omvat ook een deel van de goodwillimpact van de overname in 2020 van Fsi Limited (passieve brandbeveiliging) en de goodwill die werd gegenereerd door de overname van Knauf Plasterboard Pty Limited in Australië (2021).

Het geïnvesteerd vermogen van Etex Industry, die consequent als één geheel wordt getoetst, omvat de bovengenoemde goodwillwaarden en het effect van de overname van Microtherm (2011, hoogwaardige isolatie) en een deel van het goodwill-effect van de overname in 2020 van Fsi Limited (passieve brandbeveiliging).

De globale kasstroombegenerende eenheid voor Etex Exteriors werd getoetst: zij omvat de vezelcement gevel- en dakbedekkingactiviteiten in Europe en in Amerika en werd getoetst op bijzondere waardevermindering van haar geïnvesteerd vermogen, inclusief goodwill, voornamelijk met betrekking tot de overname van activiteiten in Scandinavië (2008).

De waarde van het geïnvesteerd vermogen van Etex New Ways, die consequent als één geheel moet worden getoetst, omvat de goodwill die is gegenereerd door de overname van EOS (2016) en door de overname van Evolusion Innovation Group, Horizon Offsite en de Sigmat Group (allemaal in 2021). Binnen Etex New Ways wordt het specifieke kapitaal van e-Loft afzonderlijk getest vanwege het gebrek aan integratie, voorlopig, met New Ways-activiteiten in het Verenigd Koninkrijk en in Ierland, voornamelijk 2-dimensies staal, terwijl e-Loft dat actief is op de Franse markt specifiek in 3-dimensies houtaanbod. In 2021 eiste de vennootschap e-Loft een bijzondere waardevermindering met betrekking tot de goodwillwaarde en het grootste deel van de waarde van haar immateriële activa (€33.486 duizend waarvan €26.481 duizend gerelateerd aan goodwill). In 2022 werd op basis van de meest recente ramingen van toekomstige kasstromen een extra bijzondere waardevermindering op vaste activa geboekt die € 4.873 duizend bedraagt.

De geteste waarden van het geïnvesteerd vermogen en de goodwill in de globale kasstroombegenerende eenheid Insulation omvatten de goodwill gegenereerd door de overname van de URSA isolatie activiteiten in 2022.

De realiseerbare waarde van de kasstroombegenerende eenheden Etex Building Performance, Exteriors, Industry, New Ways en Insulation werd gebaseerd op hun bedrijfswaarde en overtreft ruimschoots de waarde van hun respectieve geïnvesteerde kapitaal, behalve voor de e-Loft activiteit binnen New Ways in 2021, zoals hierboven beschreven. De bedrijfswaarde werd bepaald door verdiscontering van de toekomstige kasstromen die voortvloeit uit het voortgezette gebruik van de eenheid en was gebaseerd op de volgende belangrijke veronderstellingen:

- kasstromen werden geprojecteerd op basis van de werkelijke bedrijfsresultaten en het 3-jarige businessplan
- kasstromen voor verdere perioden werden geëxtrapoleerd met een constant groeipercentage van 3,0% per jaar, afhankelijk van de

betrokken landen en hun inflatie (1,3% tot 3,0% in 2021)

- kasstromen werden verdisconteerd aan de hand van de gewogen gemiddelde kapitaalkosten (WACC) in een bereik van 8,83% tot 13,08%, afhankelijk van de betrokken landen (6,79% tot 10,25% in 2021).

In verband met het proces van bijzondere waardevermindering op het aangewende kapitaal inclusief goodwill, werden de toekomstige kasstromen onderworpen aan stresstests die veranderingen in individuele macro-economische parameters omvatten als onderdeel van een gevoeligheidsanalyse. Goodwillwaarden zijn niet gevoelig voor redelijke veranderingen in veronderstellingen (zoals een verhoging van de WACC met 1%).

Het management van Etex zal de impact van macro-economische evolutie nauwlettend volgen, inclusief de potentiële impact het Covid 19-virus.

Toelichting 10 – Immateriële vaste activa, anders dan goodwill

In duizenden EUR	Concessies	Software	Merken	Technologie	Klantenlijst	Overige	Totaal
Op 31 december 2020							
Bruto boekwaarde	71.310	106.852	99.874	73.710	73.963	11.652	437.361
Cumulatieve afschrijvingen	-7.327	-81.651	-60.916	-40.988	-33.817	-6.707	-231.406
Cumulatieve bijzondere waardeverminderingverliezen	-8.078	-225	-	-	-868	-	-9.171
Netto boekwaarde	55.905	24.976	38.958	32.722	39.278	4.945	196.784
Toevoegingen	252	2.708	-	487	-	12.125	15.572
Vervreemdingen	-1.860	322	-	-	-2	-3.299	-4.839
Toevoegingen via bedrijfscombinaties	742	573	16.143	7.710	63.082	4.175	92.425
Afstoting van deelnemingen	-156	-	-	-	-	-1	-157
Overdrachten tussen rubrieken	409	1.608	-	-409	-	-	1.608
Afschrijvingen van het jaar	-199	-6.853	-6.565	-4.646	-7.959	-505	-26.727
Bijzondere waardeverminderingverliezen van het jaar	-	28	-7.005	-	-	-	-6.977
Hyperinflatie - effect van het jaar	-	3	-	-	-	-	3
Wisselkoersverschillen	191	55	753	370	1.199	275	2.843
Op 31 december 2021							
Bruto boekwaarde	77.313	111.698	117.717	82.624	138.649	25.628	553.629
Cumulatieve afschrijvingen	-15.956	-88.077	-68.428	-46.390	-42.114	-7.913	-268.878
Cumulatieve bijzondere waardeverminderingverliezen	-6.073	-201	-7.005	-	-937	-	-14.216
Netto boekwaarde	55.284	23.420	42.284	36.234	95.598	17.715	270.535
Toevoegingen	-	1.276	-	36	-	19.570	20.882
Vervreemdingen	-	-3	2	-	-2	-14.902	-14.905
Toevoegingen via bedrijfscombinaties	74	957	84.018	-	78.278	11.175	174.502
Afstoting van deelnemingen	-	-8	-	-	-	-5	-13
Overdrachten tussen rubrieken	4	3.169	-	20	-	175	3.368
Afschrijvingen van het jaar	-237	-7.466	-9.852	-4.772	-12.217	-2.770	-37.314
Bijzondere waardeverminderingverliezen van het jaar	-81	-2.389	-	-	-	-15	-2.485
Wisselkoersverschillen	51	57	-882	-497	-1.651	-385	-3.307
Op 31 december 2022							
Bruto boekwaarde	80.431	120.605	199.885	81.788	215.111	59.929	757.749
Cumulatieve afschrijvingen	-19.182	-99.450	-77.310	-50.767	-54.064	-29.356	-330.129
Cumulatieve bijzondere waardeverminderingverliezen	-6.154	-2.142	-7.005	-	-1.041	-15	-16.357
Netto boekwaarde	55.095	19.013	115.570	31.021	160.006	30.558	411.263

De overige toevoegingen van €19.570 duizend hebben vooral betrekking op de verwerving van emissierechten (€18.111 duizend).

Toevoegingen via bedrijfscombinaties (€174.502 duizend) vertegenwoordigt de impact van de overname projecten in 2022 zoals toegelicht in toelichting 9.2 – Bedrijfscombinaties. We verwijzen naar toelichting 9.4 voor toelichting omtrent testen op bijzondere waardeverminderingen van het gebruikte kapitaal.

Toelichting 11 – Vastgoedbeleggingen

<i>In duizenden EUR</i>	2021	2022
Bruto boekwaarde	34.126	25.720
Cumulatieve afschrijvingen	-12.477	-9.352
Cumulatieve bijzondere waardeverminderingverliezen	-8.280	-5.842
Netto boekwaarde bij het begin van het jaar	13.369	10.526
Afschrijvingen van het jaar	-113	-39
Terugname van afwaarderingen	191	144
Overdrachten tussen rubrieken	-683	1.463
Vervreemdingen	-2.426	-
Hyperinflatie - effect van het jaar	250	677
Wisselkoersverschillen	-62	-537
Netto boekwaarde op het einde van het jaar	10.526	12.234
Bruto boekwaarde	25.720	27.608
Cumulatieve afschrijvingen	-9.352	-9.676
Cumulatieve bijzondere waardeverminderingverliezen	-5.842	-5.698

Vastgoedbeleggingen bestaan uit meerdere terreinen en gebouwen hoofdzakelijk in Frankrijk, Italië, Duitsland en Nigerië. In 2022 heeft de overdracht tussen rubrieken betrekking op Nigeriaanse activa, voorheen getoond als 'materiële vaste activa' (een brutoboekwaarde van € 1.498 duizend en gecumuleerde afschrijvingen voor € -36 duizend). In 2021 had de verkoop voor een bedrag van € -2.426 duizend voornamelijk betrekking op vastgoedbeleggingen in Duitsland, verkocht voor een bedrag van € 16.486 duizend.

De reële waarde van de vastgoedbeleggingen wordt geschat op €18.583 duizend (€18.420 duizend in 2021). Wanneer geen externe waarderingen beschikbaar waren, werden de best mogelijke inschattingen gebruikt.

Toelichting 12 – Activa en passiva beschikbaar voor verkoop

<i>In duizenden EUR</i>	2021		2022	
	Activa	Passiva	Activa	Passiva
Bruto boekwaarde	11.078	-	11.485	-
Cumulatieve bijzondere waardeverminderingverliezen	-5.617	-	-4.975	-
Netto boekwaarde bij het begin van het jaar	5.461	-	6.510	-
Resultaat van het jaar	-	-	6.635	-
Bijzondere waardeverminderingverliezen	-	-	-14	-
Vervreemdingen	-443	-	-1.346	-
Toevoegingen	842	-	13	-
Toevoegingen via bedrijfscombinaties	-	-	111.050	11.700
Overdrachten tussen rubrieken	683	-	-	-
Wisselkoersverschillen	-34	-	-15.507	-2.806
Netto boekwaarde op het einde van het jaar	6.509	-	107.340	8.894
Bruto boekwaarde	11.485	-	111.568	8.894
Cumulatieve bijzondere waardeverminderingverliezen	-4.976	-	-4.228	-
Lange termijn op het einde van het jaar	6.509	-	5.213	-
Korte termijn op het einde van het jaar	-	-	102.127	8.894

In 2022 en 2021 de activa beschikbaar voor verkoop zijn gronden, gebouwen en machines die niet worden gebruikt bij activiteiten en waarvoor de Groep actief een koper zoekt. De meerderheid van deze activa bevinden zich in Spanje, het Verenigd Koninkrijk en Duitsland.

In 2022 zijn bepaalde langetermijn activa beschikbaar voor verkoop in Duitsland en Spanje verkocht voor een bedrag van €8.218 duizend, resulterend in een nettowinst €6.861 duizend.

In 2022 de kortetermijn activa en passiva beschikbaar voor verkoop, en de toevoegingen als gevolg van overname deelnemingen, hebben betrekking op de overgenomen activa en passiva van URSA Eurasia, binnen het groter geheel van de overname van de URSA isolatie activiteiten. We verwijzen ook naar Toelichting 9.

De overdracht tussen de rubrieken voor 2021 (€683 duizend) is het saldo van de overgedragen activa met een brutoboekwaarde van €727 duizend en gecumuleerde afschrijvingen voor €-44 duizend uit 'Vastgoedbeleggingen'.

Toelichting 13 – Investeringen in entiteiten opgenomen volgens de vermogensmutatiemethode

In duizenden EUR	2021	2022
Bij het begin van het jaar	18.024	11.105
Resultaat van het jaar	-11.009	-10.247
Uitgekeerde dividenden	-1.222	-887
Vervreemdingen	-	-887
Kapitaalsverhogingen	3.245	5.565
Wisselkoersverschillen	2.067	1.490
Op het einde van het jaar	11.105	6.140

In 2022 en 2021 is het aandeel van de Groep in de kapitaalverhoging in E2E (Chileense joint venture) gelijk aan €5.565 duizend en €4.814 duizend. In 2022 werd het netto eigen vermogen van E2E en Tecverde afgewaardeerd (€-5.717 duidand) wat vervat zit in het resultaat van het jaar voor een bedrag van €-10.247 duizend.

In 2021 werd een deel van de Tecverde (Braziliaanse joint venture) goodwill afgewaardeerd (€ -3.985 duizend) wat vervat zit in het resultaat van het jaar voor een bedrag van €-11.009 duizend.

De verkoopwaarde in 2022 vertegenwoordigt de verkoop van EBS Argentina (€ -887 duizend) voor een totaalbedrag van € 93 duizend.

De financiële informatie inzake investeringen in entiteiten opgenomen volgens de vermogensmutatiemethode (Deel van de Groep) kan als volgt samengevat worden:

In duizenden EUR	2021	2022
Materiële vaste activa	5.639	5.257
Overige vaste activa	763	1.446
Vlottende activa	18.722	9.612
Langetermijnverplichtingen	-2.958	-3.263
Kortetermijnverplichtingen	-11.061	-6.912
Totaal netto activa	11.105	6.140
Omzet	18.910	27.366
Bedrijfsinkomsten	-3.775	-4.169
Winst na belastingen	-11.009	-10.247

Transacties tussen de Groep en entiteiten opgenomen volgens de vermogensmutatiemethode kunnen als volgt worden samengevat:

In duizenden EUR	2021	2022
Transacties		
Verkopen van entiteiten volgens de vermogensmutatiemethode	4.999	5.288
Uitgekeerde dividenden	1.222	887
Openstaande posities		
Handelsvorderingen	885	-
Overige kortetermijnvorderingen	-	1.183
Handelsschulden	6	-

Toelichting 14 – Overige vaste activa

In duizenden EUR	2021	2022
<i>Handels- en overige vorderingen</i>	3.495	4.206
<i>Bijzondere waardeverminderingen op handels- en overige vorderingen</i>	-1.196	-1.494
Netto handels- en overige vorderingen	2.299	2.712
Afgeleide financiële instrumenten met positieve reële waarden	-	107.374
<i>Beleggingen beschikbaar voor verkoop</i>	648	675
<i>Bijzondere waardeverminderingen op beleggingen beschikbaar voor verkoop</i>	-126	-128
Netto beleggingen beschikbaar voor verkoop	522	547
Toegestane leningen	2.290	3.635
Totaal	5.111	114.268

De langetermijninvesteringen beschikbaar voor verkoop omvatten niet-genoteerde eigen-vermogensinstrumenten die worden gewaardeerd aan kostprijs voor €547 duizend gezien hun reële waarde niet betrouwbaar geschat kan worden (€522 duizend in 2021).

De afgeleide financiële instrumenten bestaan voornamelijk uit de renteswapafdeckingscontracten met het oog op de renterisicoblootstelling van de Groep. We verwijzen ook naar Toelichting 17.

Toelichting 15 – Handels- en overige vorderingen en Overige vlottende activa

Vlottende handels- en overige vorderingen

In duizenden EUR	2021	2022
<i>Handelsvorderingen</i>	267.312	327.183
<i>Bijzondere waardeverminderingen van handelsvorderingen</i>	-15.152	-17.226
Handelsvorderingen	252.160	309.957
Overige vorderingen	87.835	120.996
Totaal	339.995	430.953

Op 31 december 2022 is een bedrag van €258,5 miljoen (€167,3 miljoen in 2021) ontvangen in contanten onder verschillende zonder-verhaal ("non-recourse") factoring- en kredietverzekeringsprogramma's, waarbij handelsvorderingen worden verkocht aan hun nominale waarde verminderd met een korting in ruil voor contanten. Voortgezette betrokkenheid voor risico op late betaling is niet significant. Het nettobedrag van verkochte handelsvorderingen wordt uit de balans geboekt.

Overige vorderingen bestaan voornamelijk uit:

In duizenden EUR	2021	2022
Terugvorderbare winstbelastingen	23.732	22.758
Overige terugvorderbare belastingen	36.861	40.659
Afgeleide financiële instrumenten met positieve reële waarden	476	19.505
Vooruitbetaalde kosten en toe te rekenen opbrengsten	4.832	5.327
Voorschotten verschuldigd door klanten voor lopende contracten	7.937	9.035
Voorschotten aan personeelsleden	3.596	2.790
Overige	10.401	20.922
Totaal	87.835	120.996

Het afgeleide financiële instrument bedraagt € 19.505 duizend en vertegenwoordigt de wijziging in de reële waarde van de afdeckingscontracten.

De 'van klanten ontvangen voorschotten op bestellingen in uitvoering' zijn toegenomen als gevolg van de onderhanden projecten in opdracht van derden in de afdeling New Ways. Het bedrag van de opbrengsten uit projecten in opdracht van derden, die over de tijd in omzet worden erkend, ligt in de orde van grootte van 2% van de totale omzet.

De opbrengsten die naar verwachting in de toekomst zullen worden opgenomen met betrekking tot prestatieverplichtingen die op de verslagdatum niet (of gedeeltelijk niet) nagekomen zijn, bedragen €37.448 duizend. Een bedrag van €35.129 duizend zal naar verwachting in 2023 worden opgenomen, terwijl het resterende bedrag van €2.319 duizend naar verwachting zal worden opgenomen in de periodes vanaf 2024 en later, op basis van openstaande contracten per 31 december 2022 waarvoor de opbrengstverantwoording is gestart in 2022 of voorgaande periodes.

Blootstelling aan kredietrisico – bijzondere waardevermindingsverliezen

De classificatie van de handels- en overige vorderingen volgens ouderdom op verslagdatum was als volgt:

In duizenden EUR	2021	2022
Noch onderhevig aan bijzondere waardeverminderingen, noch vervallen op rapporteringsdatum	432.499	611.395
Niet onderhevig aan bijzondere waardeverminderingen op verslagdatum maar vervallen	74.821	78.071
Tot 30 dagen	53.427	55.176
Tussen 31 en 60 dagen	15.405	11.093
Tussen 61 en 90 dagen	-735	2.031
Tussen 91 en 120 dagen	1.484	2.156
Tussen 121 en 150 dagen	448	3.435
Meer dan 150 dagen	4.792	4.180
Zonder-verhaal factoring	-167.325	-258.513
Netto boekwaarde op het einde van het jaar	339.995	430.953

De Groep paste de vereenvoudigde IFRS 9-benadering toe voor het bepalen van de verwachte kredietverliezen waarbij een voorziening op basis van de volledige levensduur voor verwachte verliezen wordt gebruikt voor alle handelsvorderingen op basis van historische verliezen. De Groep analyseerde de impact van IFRS 9 en concludeerde dat er geen materiële impact is op de geboekte bijzondere waardevermindingsverliezen. De Groep beoordeelde ook of het historische patroon in de toekomst materieel zou veranderen en verwacht geen significante impact.

De beweging van de voorziening voor bijzondere waardeverminderingen van vlottende handels- en overige vorderingen was als volgt:

In duizenden EUR	2021	2022
Voorziening bij het begin van het jaar	-16.660	-15.152
Toevoegingen	-2.812	-303
Aanwendungen	2.403	143
Terugname	2.755	1.687
Wijzigingen in de consolidatiekring	-838	-3.601
Voorziening op het einde van het jaar	-15.152	-17.226

Overige vlottende activa

In duizenden EUR	2021	2022
Beleggingen beschikbaar voor verkoop	775	2.200
Deposito's en schuldgerelateerde beleggingen	40.543	79.252
Totaal	41.318	81.452

Deposito's en schuldgerelateerde beleggingen omvatten voornamelijk beleggingen in dollargerelateerde obligaties in Argentinië voor een totaal bedrag van €63.463 duizend in 2022 (€39.344 duizend in 2021).

Toelichting 16 – Voorraden

De verschillende soorten voorraden worden hieronder uiteengezet:

In duizenden EUR	2021	2022
Grondstoffen	149.645	193.425
Bestellingen in uitvoering	30.734	36.458
Afgewerkte goederen	174.614	207.224
Reserveonderdelen en verbruiksgoederen	72.574	77.772
Goederen aangekocht voor doorverkoop	28.057	34.479
Bijzondere waardeverminderingen tot netto-opbrengstwaarde	-30.405	-35.327
Totaal	425.219	514.031

In 2022 boekte de Groep bijzondere waardeverminderingen op voorraden tot netto-realiseerbare waarde van €-13.193 duizend (€-9.730 duizend in 2021) als een kost, en een terugname van bijzondere waardeverminderingen van voorgaande jaren voor een bedrag van €10.078 duizend (€15.098 duizend in 2021) als opbrengst. Terugnages van bijzondere waardeverminderingen zonder impact op de winst- en verliesrekening bedragen €371 duizend (€218 duizend in 2021), voornamelijk als gevolg van het omrekenen van vreemde valuta.

Het 2022 netto effect van wijzigingen in de consolidatiekring op de totale voorraad bedraagt €65.893 duizend; met een effect op de bruto boekwaarde van €68.071 duizend, en €-2.178 duizend op de waardeverminderingen op voorraden tot netto-opbrengstwaarde.

Toelichting 17 – Risicobeheer en afgeleide financiële instrumenten

17.1 Risicobeheer

A. Marktrisico

Blootstelling aan valutarisico

Ongeveer 49% van de omzet van de Groep wordt gerealiseerd door dochterondernemingen met een andere functionele munt dan de euro (51% in 2021). De Groep is voornamelijk blootgesteld aan valutarisico door de volgende munten: Argentijnse peso, Australische dollar, Chileense peso, Colombiaanse peso, Nigeriaanse naira, Peruaanse nuevo sol en pond sterling.

Sensitiviteitsanalyse van wisselkoersen

Op basis van de volatiliteit van deze valuta tegenover de euro in 2022 wordt de redelijk mogelijke wijziging van de wisselkoersen van deze valuta tegenover de euro, als volgt ingeschat:

	Slotkoers		Mogelijke		Koersen gebruikt voor de sensitiviteitsanalyse	
	31 december 2022	Gemiddelde koers 2022	koersen in %	Variatie mogelijke slotkoersen 31 december 2022	Variatie mogelijke gemiddelde koersen 2022	
Argentijnse peso	189,9155	189,9155	22	147.7524 - 232.0786	147.7524 - 232.0786	
Australische dollar	1,5693	1,5167	10	1.418 - 1.7206	1.3705 - 1.6629	
Chileense peso (000)	0,9160	0,9177	18	0.7512 - 1.0807	0.7527 - 1.0827	
Colombiaanse peso	5,1306	4,4751	19	4.144 - 6.1171	3.6146 - 5.3355	
Nigeriaanse naira	493,4692	449,3027	6	462.9185 - 524.0199	421.4863 - 477.119	
Peruaanse nuevo sol	4,3600	4,0374	11	3.8883 - 4.8317	3.6006 - 4.4742	
Pond sterling	0,8869	0,8529	7	0.8217 - 0.9522	0.7901 - 0.9157	

Bij wijze van vergelijking, werd de redelijk mogelijke wijziging van de wisselkoersen van deze valuta tegenover de euro als volgt ingeschat voor 2021:

	Slotkoers		Mogelijke		Koersen gebruikt voor de sensitiviteitsanalyse	
	31 december 2021	Gemiddelde koers 2021	koersen in %	Variatie mogelijke slotkoersen 31 december 2021	Variatie mogelijke gemiddelde koersen 2021	
Argentijnse peso	116,3715	116,3715	22	90.9909 - 141.7521	90.9909 - 141.7521	
Australische dollar	1,5615	1,5750	9	1.4233 - 1.6997	1.4356 - 1.7143	
Chileense peso (000)	0,9556	0,8984	14	0.8213 - 1.09	0.7721 - 1.0247	
Colombiaanse peso (000)	4,6328	4,4286	15	3.9346 - 5.3309	3.7612 - 5.096	
Nigeriaanse naira	480,3470	484,1108	7	445.9061 - 514.7879	449.4001 - 518.8216	
Peruaanse nuevo sol	4,8460	4,5914	10	4.3692 - 5.3228	4.1396 - 5.0432	
Pond sterling	0,8403	0,8597	6	0.7911 - 0.8894	0.8094 - 0.91	

Indien de euro was verzwakt of versterkt tijdens 2022 met de hierboven geschatte mogelijke wijzigingen tegenover de opgelijste valuta met alle andere variabelen constant gehouden, zou de 2022 winst €11.819 duizend (5%) hoger of €9.314 duizend (-4%) lager zijn geweest, terwijl het eigen vermogen €144.034 duizend (8%) hoger of €110.264 duizend (-6%) lager zou zijn geweest. Indien de euro in

2021 was verzwakt of versterkt, zou de winst €12.232 duizend (6%) hoger, of €9.440 duizend (-4%) lager zijn geweest, terwijl het eigen vermogen €101.432 duizend (7%) hoger of €79.704 duizend (-6%) lager zou zijn geweest.

In duizenden EUR

	2022			
	Indien de euro verzwakt		Indien de euro versterkt	
	Winst	Eigen vermogen	Winst	Eigen vermogen
Argentijnse peso	1.476	27.681	-939	-17.622
Australische dollar	1.739	26.097	-1.433	-21.507
Chileense peso	1.719	26.501	-1.195	-18.421
Colombiaanse peso	1.016	9.213	-688	-6.241
Nigeriaanse naira	1.176	2.813	-1.039	-2.485
Peruaanse nuevo sol	528	11.568	-425	-9.309
Pond sterling	4.165	40.161	-3.595	-34.679
Totaal	11.819	144.034	-9.314	-110.264

In duizenden EUR

	2021			
	Indien de euro verzwakt		Indien de euro versterkt	
	Winst	Eigen vermogen	Winst	Eigen vermogen
Argentijnse peso	3.168	21.672	-2.034	-13.911
Australische dollar	-5	22.330	5	-18.699
Chileense peso	3.356	16.340	-2.529	-12.314
Colombiaanse peso	718	6.873	-530	-5.073
Nigeriaanse naira	1.393	3.051	-1.207	-2.643
Peruaanse nuevo sol	859	9.218	-705	-7.567
Pond sterling	2.743	21.948	-2.440	-19.497
Totaal	12.232	101.432	-9.440	-79.704

Sensitiviteitsanalyse van rentevoeten

Op het einde van 2022 hadden €842.215 duizend of 64% van de rentedragende financiële schulden van de Groep, vóór compensatie van geldmiddelen in contanten, een variabele rentevoet (€ 176.808 duizend of 39% op het einde van 2021). Dit schuldgedeelte aan variabele rentevoet bestaat bijna uitsluitend uit schuldeffecten in euro met uitzondering van € 31.667 duizend die uitstaan in pond sterling (€21.976 duizend in 2021) en € 2.017 duizend in andere valuta (voornamelijk Poolse Zloty).

De totale rentelast opgenomen in de 2022 winst- en verliesrekening op het schuldgedeelte aan variabele rentevoet na het effect van rentederivaten bedraagt € 15.039 duizend (€ 2.140 duizend in 2021). De totale rentelast opgenomen op het schuldgedeelte aan vaste rentevoet bedraagt € 4.162 duizend (€ 2.641 duizend in 2021).

De redelijk mogelijke wijziging van de marktrentevoeten van toepassing op de schuld van de Groep aan variabele rentevoet na afdekking is als volgt:

	Koersen gebruikt voor de sensitiviteitsanalyse		
	Rentevoeten op 31 december 2022	Mogelijke volatiliteit van rentevoeten	Mogelijke rentevoeten op 31 december 2022
Australische dollar	3,37%	-1.89% - 2.26%	1.48% -5.63%
Euro	2,13%	-0.92% - 1.86%	1.21% - 3.99%
Pond sterling	3,87%	-2.01% - 1.87%	1.86% -5.74%
Poolse Zloty	6,82%	-3.48% - 1.38%	3.34% -8.2%

	Koersen gebruikt voor de sensitiviteitsanalyse		
	Rentevoeten op 31 december 2021	Mogelijke volatiliteit van rentevoeten	Mogelijke rentevoeten op 31 december 2021
Australische dollar	-0,04%	-0.19% - 0.37%	-0.23% -0.33%
Euro	-0,57%	-0.06% - 0.02%	-0.63% - -0.55%
Pond sterling	0,26%	-0.06% - 0.17%	0.2% -0.43%
Poolse Zloty	2,34%	-0.34% - 1.99%	2% -4.33%

De toepassing van de redelijk mogelijke schommelingen in de voormelde marktrentevoeten op de schuld van de Groep aan variabele rentevoet op 31 december 2022, met alle andere variabelen constant gehouden en na het effect van rentederivaten, zou resulteren in een daling van de winst van 2022 met €5.228 duizend en een stijging van € 2.963 duizend (een daling van € 68 duizend en een stijging van € 106 duizend in 2021).

Geldmiddelen en kasequivalenten bestaande uit € 71.531 duizend in euro (€ 32.018 duizend in 2021), € 127.576 duizend in pond sterling (€ 118.211 duizend in 2021) en € 40.898 duizend in Australische dollar (€ 32.122 duizend in 2021) genereerden interesten die deels variaties in te betalen rente compenseren. De cash pool posities worden maandelijks verrekend (in euro).

Voor 2022, werd de volatiliteit van de reële waarde van de rente-indekkingscontracten van de Groep worden bepaald door:

De 'dollar value'-methode laat zien dat als de euro-rentecurve parallel met 0,01% naar boven verschuift, de reële waarde van de renteaafdekkingscontracten van de Groep met ongeveer € 517 duizend in waarde zouden stijgen.

De 'historical value at risk'-methode laat zien dat op basis van de historische volatiliteit van het afgelopen jaar de reële waarde van de activa van de Groepsrenteaafdekkingscontracten een maximale potentiële waardedaling zouden kunnen ondergaan (95% betrouwbaarheidsinterval) van € 6,5 miljoen in één dag, € 35,8 miljoen in 1 maand en € 62,7 miljoen in 3 maanden.

In 2021 waren er geen rentederivaten.

De Groep heeft de impact van de Interest Benchmark hervorming geëvalueerd en is tot de conclusie gekomen dat er geen significante impact is op historische, actuele en toekomstgerichte financiële informatie.

B. Kredietrisico

Op de verslagdatum wordt de blootstelling aan kredietrisico in de balans vertegenwoordigd door de boekwaarde van elk financieel actief, inclusief afgeleide financiële instrumenten (zie toelichting 11 voor beleggingen, toelichting 15 voor handels- en overige vorderingen, en toelichting 18 voor geldmiddelen en kasequivalenten).

C. Financierings- en langetermijnliquiditeitsrisico

Overzicht vervaldagen

Op 31 december 2022 zijn de contractuele vervaldagen van financiële schulden, inclusief rentebetalingen, de volgende:

In duizenden EUR	Boekwaarde	Contractuele kasstromen	1 jaar of minder	1-2 jaar	2-5 jaar	Meer dan 5 jaar
Niet-afgeleide financiële verplichtingen						
Bankleningen	974.871	1.282.650	163.130	45.568	560.008	513.944
Overige financiële leningen	192.618	195.213	187.515	1.879	5.586	233
Lease verplichtingen	151.425	219.946	30.159	24.185	32.574	133.028
Handels- en overige schulden	949.287	936.275	936.195	69	11	-
Financiële verplichtingen uit derivaten						
Renteswaps	-	-	-	-	-	-
Termijncontracten in vreemde valuta	650	650	650	-	-	-
Totaal	2.268.851	2.634.734	1.317.649	71.701	598.179	647.205

Bankleningen worden getoond volgens hun contractuele vervaldag in plaats van hun rente en roll-overdatum.

Op 31 december 2021 waren de contractuele vervaldagen van de financiële schulden, inclusief rentebetalingen, de volgende:

In duizenden EUR	Boekwaarde	Contractuele kasstromen	1 jaar of minder	1-2 jaar	2-5 jaar	Meer dan 5 jaar
Niet-afgeleide financiële verplichtingen						
Bankleningen	118.968	121.801	5.413	115.937	451	-
Overige financiële leningen	179.540	180.983	169.709	4.096	7.153	25
Lease verplichtingen	159.105	234.891	26.828	24.853	41.103	142.107
Handels- en overige schulden	749.755	736.752	736.733	19	-	-
Financiële verplichtingen uit derivaten						
Renteswaps	-	-	-	-	-	-
Termijncontracten in vreemde valuta	2.332	2.332	2.332	-	-	-
Totaal	1.209.700	1.276.759	941.015	144.905	48.707	142.132

D. Kapitaalrisico

De Groep bewaakt het kapitaal aan de hand van de specificaties van het schuldconvenant zoals uiteengezet in de gesyndiceerde leningsovereenkomsten en de Schuldschein-leningen (meer details in Toeliching 24). De Groep streeft ernaar om op de lange termijn een schuldconvenantenratio tussen 1,5 en 2,5 te handhaven. De verhouding van de gecorrigeerde netto financiële schuld (voor convenantdoeleinden) tot de recurrente EBITDA bedraagt 1,32 op 31 december 2022 (0,10 op 31 december 2021), ruim onder het laagste convenant van 3,25. De verhouding van de netto contante rente tot de recurrente EBITDA bedraagt 54,89 op 31 december 2022 (155,88 op 31 december 2021), ruim boven het convenant van 4.

17.2 Afgeleide financiële instrumenten

De Groep gebruikt afgeleide financiële instrumenten om haar blootstelling aan valuta- en rentevoetrisico af te dekken. In overeenstemming met haar thesauriebeleid heeft de Groep geen afgeleide financiële instrumenten, noch geeft ze afgeleide financiële instrumenten uit voor handelsdoeleinden. Alle derivaten worden gewaardeerd tegen reële waarde, behalve wanneer vrijstelling voor eigen gebruik wordt toegepast.

De volgende tabel geeft een overzicht van de uitstaande afgeleide financiële instrumenten op 31 december:

In duizenden EUR	2021		2022	
	Reële waarde	Boekwaarde	Reële waarde	Boekwaarde
Termijncontracten in vreemde valuta				
Activa	365	365	1.514	1.514
Verplichtingen	-2.332	-2.332	-650	-650
Commoditycontracten				
Activa	111	111	-	-
Verplichtingen	-	-	-	-
Renteswaps				
Activa	-	-	125.365	125.365
Verplichtingen	-	-	-	-
Totaal	-1.856	-1.856	126.228	126.228

De volgende tabel geeft weer in welke rubriek van de totaal gerealiseerde en niet-gerealiseerde resultaten, de wijzigingen in reële waarde van de afgeleide financiële instrumenten uitstaand op 31 december 2022, zijn opgenomen:

In duizenden EUR	Resultaat van het jaar				
	Kostprijs van verkochte goederen	Rentelast	Overige financiële opbrengsten	Overige financiële kosten	Niet-gerealiseerde resultaten
Termijncontracten in vreemde valuta					
Activa	-42	-	-	-	1.191
Verplichtingen	306	-	-	-	1.376
Commoditycontracten					
Activa	-	-	-	-	-111
Verplichtingen	-	-	-	-	-
Renteswaps					
Activa	-	-	-	-	125.365
Verplichtingen	-	-	-	-	-
Totaal	264	-	-	-	127.821

A. Kasstroomafdekkingen

Op 31 december 2022 heeft de Groep termijncontracten in vreemde valuta, die aangewezen zijn als afdekkingen voor verwachte toekomstige aankopen van grondstoffen uitgedrukt in US dollar en Japanse yen, voor verwachte toekomstige verkopen uitgedrukt in Poolse zloty en voor verwachte toekomstige aankopen uitgedrukt in euro door ondernemingen waarvan de functionele munt de Britse pond en Poolse zloty is.

Gedurende 2022 had de Groep renteswapovereenkomsten voor een totaal nominaal bedrag van €1.061.000 thousand waarbij ze een variabele rentevoet ontvangt die gebaseerd is op de Euribor drie of zes maanden, naargelang het geval, en een vaste rentevoet betaalt op het nominaal bedrag. De swaps worden gebruikt om de blootstelling aan renterisico op haar bestaande variabele schuld en zeer waarschijnlijke toekomstige schuld uitgifte af te dekken. De schuld aan variabele rentevoet en de renteswaps hebben dezelfde belangrijke termijnen. In 2021 had de Groep geen renteswapovereenkomsten.

De Groep nam geen ineffectiviteit op in 2022 en 2021.

De volgende tabellen geven de periodes weer waarin de niet-verdisconteerde kasstromen worden of werden verwacht plaats te vinden. Dit is dezelfde periode als diegene waarin de kasstromen verwacht worden de winst- en verliesrekening te beïnvloeden (kostprijs van verkochte goederen indien gerelateerd aan termijncontracten in vreemde valuta die aan- en verkopen in vreemde valuta dekken, of rentelast indien gerelateerd aan renteswaps):

Op 31 december 2022:

In duizenden EUR	Boekwaarde	Totaal verwachte kasstromen	1 jaar of minder	1-2 jaar	2-5 jaar	Meer dan 5 jaar
Vreemde valuta						
Termijncontracten in vreemde valuta						
Activa	1.205	1.205	615	586	-	-
Verplichtingen	-333	-333	-333	-	-	-
Rentievoet						
Renteswaps						
Activa	125.365	138.974	18.954	26.272	59.177	34.571
Verplichtingen	-	-	-	-	-	-

Op 31 december 2021:

In duizenden EUR	Boekwaarde	Totaal verwachte kasstromen	1 jaar of minder	1-2 jaar	2-5 jaar	Meer dan 5 jaar
Vreemde valuta						
Termijncontracten in vreemde valuta						
<i>Activa</i>	67	67	67	-	-	-
<i>Verplichtingen</i>	-1.734	-1.734	-1.734	-	-	-
Commodity contracten						
Commodity contracten						
<i>Activa</i>	111	111	111	-	-	-
<i>Verplichtingen</i>	-	-	-	-	-	-

B. Derivaten (afgeleide instrumenten) zonder afdekkingsrelatie

Alhoewel bepaalde derivatentransacties effectieve afdekkingen voorzien onder het risicobeheersbeleid van de Groep, kwalificeren ze mogelijk niet voor hedge accounting gezien de complexiteit van de instrumenten. Er zijn geen dergelijke derivatentransacties in 2022.

17.3 Financiële instrumenten – reële waarden

Reële waarden van de financiële activa en verplichtingen benaderen hun boekwaarden.

In duizenden EUR	2021	2022
Activa	588.924	832.711
Overige vaste activa	5.111	114.268
<i>Handels- en overige vorderingen (leningen en vorderingen)</i>	2.299	2.712
<i>Derivaten – niet gebruikt voor afdekking (aangehouden voor handelsdoeleinden via winst- en verliesrekening)</i>	-	64
<i>Derivaten – gebruikt voor afdekking (kasstroomafdekking)</i>	-	107.316
<i>Leningen (leningen en vorderingen)</i>	2.290	3.635
<i>Obligaties (beschikbaar voor verkoop)</i>	515	544
<i>Overige</i>	3	3
Handels- en overige vorderingen	339.995	430.953
<i>Handels- en andere vorderingen (leningen en vorderingen)</i>	339.515	411.446
<i>Derivaten – niet gebruikt voor afdekking (aangehouden voor handelsdoeleinden via winst- en verliesrekening)</i>	296	245
<i>Derivaten – gebruikt voor afdekking (kasstroomafdekking)</i>	178	19.266
Overige vlottende activa	41.318	81.452
<i>Overige financiële activa – deposito's (leningen en vorderingen)</i>	40.543	79.252
<i>Aandelen (aangehouden voor handelsdoeleinden)</i>	775	2.206
Geldmiddelen en kasequivalenten	202.500	206.038
Passiva	1.209.700	2.268.851
Financiële verplichtingen (verplichtingen aan geamortiseerde kostprijs)	256.851	1.072.297
Overige langetermijnverplichtingen	12.117	13.092
<i>Overige langetermijnverplichtingen (verplichtingen aan geamortiseerde kostprijs)</i>	12.117	13.092
Kortlopende financiële verplichtingen (verplichtingen aan geamortiseerde kostprijs)	200.762	246.617
Handels- en overige schulden	739.970	936.845
<i>Handels- en overige schulden (verplichtingen aan geamortiseerde kostprijs)</i>	737.636	936.195
<i>Derivaten – niet gebruikt voor afdekking (aangehouden voor handelsdoeleinden via winst- en verliesrekening)</i>	596	317
<i>Derivaten – gebruikt voor afdekking (kasstroomafdekking)</i>	1.734	333

Niet-genoteerde eigen-vermogensinstrumenten worden ofwel gewaardeerd aan reële waarde aan de hand van een waarderingstechniek ofwel aan kostprijs. Verdere uitleg wordt voorzien in toelichting 13.

De reële waarde van handels- en overige vorderingen wordt geschat als de actuele waarde van toekomstige kasstromen, verdisconteerd aan de marktrentevoet op verslagdatum.

De reële waarde van termijncontracten in vreemde valuta is gebaseerd op hun genoteerde marktprijs indien beschikbaar. Indien een genoteerde marktprijs niet beschikbaar is, dan wordt de reële waarde geschat door het verschil tussen de contractuele termijnprijs en de huidige termijnprijs voor de resterende looptijd van het contract te verdisconteren aan een risicovrije rentevoet (gebaseerd op overheidsobligaties).

De reële waarde van renteswaps wordt berekend door de geschatte toekomstige kasstromen, gebaseerd op de voorwaarden en looptijd van elk contract, te verdisconteren aan de hand van markttarieven voor een gelijkaardig instrument op verslagdatum.

De reële waarde van rentedragende leningen werd berekend door de verwachte toekomstige kasstromen (hoofdsom en rente kasstromen) te verdisconteren aan de hand van rentevoeten die gelden op verslagdatum.

Reële waarde hiërarchie

De Groep gebruikt de volgende hiërarchie om de reële waarde van financiële instrumenten per waarderingstechniek te bepalen en bekend te maken:

Niveau 1: Genoteerde (onaangepaste) prijzen op actieve markten voor identieke activa of verplichtingen.

Niveau 2: Andere technieken waarvoor inputs die een significant effect hebben op de geboekte reële waarde ofwel direct of indirect observeerbaar zijn.

Niveau 3: Technieken die inputs gebruiken die een significante impact hebben op de geboekte reële waarde en die niet gebaseerd zijn op observeerbare marktgegevens.

2022

In duizenden EUR	Niveau 1	Niveau 2	Niveau 3
Activa gewaardeerd aan reële waarde			
Derivaten – niet gebruikt voor afdekking (aangehouden voor handelsdoeleinden via winst- en verliesrekening)	-	309	-
Derivaten – gebruikt voor afdekking (kasstroomafdekking)	-	126.570	-
Verplichtingen gewaardeerd aan reële waarde			
Derivaten – niet gebruikt voor afdekking (aangehouden voor handelsdoeleinden via winst- en verliesrekening)	-	317	-
Derivaten – gebruikt voor afdekking (kasstroomafdekking)	-	333	-

Tijdens 2022 en 2021 waren er geen overdrachten tussen Niveau 1 en Niveau 2 reële-waarde waarderingen, en geen overdrachten in of uit Niveau 3 reële-waarde waarderingen.

2021

In duizenden EUR	Niveau 1	Niveau 2	Niveau 3
Activa gewaardeerd aan reële waarde			
Derivaten – niet gebruikt voor afdekking (aangehouden voor handelsdoeleinden via winst- en verliesrekening)	-	298	-
Derivaten – gebruikt voor afdekking (kasstroomafdekking)	-	178	-
Verplichtingen gewaardeerd aan reële waarde			
Derivaten – niet gebruikt voor afdekking (aangehouden voor handelsdoeleinden via winst- en verliesrekening)	-	598	-
Derivaten – gebruikt voor afdekking (kasstroomafdekking)	-	1.734	-

Zoals vermeld in toelichting 12, worden activa beschikbaar voor verkoop in 2022 en 2021 gewaardeerd aan de laagste waarde van hun boekwaarde of reële waarde verminderd met verkoopkosten aangezien er geen observeerbare reële waarde kon worden verkregen. De vastgoedbeleggingen worden gewaardeerd aan geamortiseerde kostprijs, zie toelichting 11.

Toelichting 18 – Geldmiddelen en kasequivalenten

Geldmiddelen en kasequivalenten per einde van het jaar blijven stabiel tegenover vorig jaar. We verwijzen ook naar toelichting Geconsolideerd kasstroomoverzicht, toelichting 9 Goodwill en bedrijfcombinaties en toelichting 24 - Leningen voor verdere uitleg. De verschillende soorten geldmiddelen en kasequivalenten worden hieronder uiteengezet:

In duizenden EUR	2021	2022
Geldmiddelen in kas en bankdeposito's	198.167	203.791
Kortetermijndeposito's (minder dan drie maanden)	4.333	2.247
Totaal	202.500	206.038

Toelichting 19 – Eigen vermogen

Gewone aandelen

Het uitgegeven aandelenkapitaal (inclusief agio) van Etex N.V. bedraagt per 31 December 2022 €3.276 duizend. Het wordt vertegenwoordigd door 82.837.819 gewone aandelen zonder vermelding van nominale waarde.

	2021	2022
Bij het begin van het jaar	82.837.819	82.837.819
Beweging van het jaar	-	-
Op het einde van het jaar	82.837.819	82.837.819

Ingekochte eigen aandelen

Op 31 december 2022 bezit de Groep 4.673.495 gewone aandelen die 5,64% vertegenwoordigen van het totaal aantal gewone aandelen.

	2021	2022
Bij het begin van het jaar	4.673.495	4.673.495
Beweging van het jaar	-	-
Op het einde van het jaar	4.673.495	4.673.495

Dividend

Het dividend van 2022 zal worden voorgesteld ter goedkeuring aan de Algemene Vergadering van Etex NV op 24 mei 2023 (na publicatie van de jaarrekening) en zal €0,93 bedragen per aandeel, wat een totaal dividend vertegenwoordigt van €72.693 duizend.

In 2022 werd een dividend betaald van €65.658 duizend gebaseerd op de beslissing van de Algemene Vergadering van Etex N.V. op 25 mei 2022 om een dividend uit te keren van €0,84 per aandeel.

	Aantal aandelen	EUR/aandeel	Dividend in EUR
Gewone aandelen	82.837.819	0,84	69.583.768
Ingekochte eigen aandelen	-4.673.495	0,84	-3.925.736
Uitgekeerde dividenden	78.164.324		65.658.032

GEDetailleerd overzicht wijzigingen in eigen vermogen

in duizenden EUR	Uitgegeven aandelenkapitaal	Uitgifte premies	Uitgegeven aandelenkapitaal en uitgiftepremie	Reserves voor pensioenverplichtingen	Financiële instrumenten	Reserves voor pensioenverplichtingen en financiële instrumenten
Op 31 december 2020	2.533	743	3.276	-308.357	-1.578	-309.935
Totaal gerealiseerde en niet-gerealiseerde resultaten	-	-	-	62.683	503	63.186
Op 31 december 2021	2.533	743	3.276	-245.674	-1.075	-246.749
Totaal gerealiseerde en niet-	-	-	-	160.750	96.158	256.907

gerealiseerde resultaten					
Op 31 december 2022	2.533	743	3.276	-84.924	95.083
					10.158

Overige bewegingen binnen eigen vermogen

De overige bewegingen van 2022 binnen het eigen vermogen (€50.718 duizend) hebben voornamelijk betrekking op de omrekeningseffecten van IAS 29 (hyperinflatieboekhouding) in Argentinië met een impact op Overige reserves en overgedragen winsten, en bewegingen in minderheidsbelangen in Frankrijk.

De overige bewegingen van 2021 binnen het eigen vermogen ten belope van €19.629 duizend hebben voornamelijk betrekking op de omrekeningseffecten van IAS 29 (hyperinflatieboekhouding) in Argentinië met een impact op Overige reserves en overgedragen winsten.

Toelichting 20 – Voorzieningen

In duizenden EUR	Garanties	Gezondheidsclaims	Geschillen	Andere	Totaal
Op 31 december 2021	32.012	63.842	9.032	56.930	161.816
Bijkomende voorzieningen	3.787	1.641	2.171	33.035	40.634
Bedragen aangewend tijdens het jaar	-2.989	-5.035	-1.946	-25.411	-35.381
Terugname ongebruikte bedragen	-1.772	-2.883	-740	-5.319	-10.714
Wijzigingen in de consolidatiekring	-	-	1.541	4.138	5.679
Wisselkoersverschillen	-25	-24	-34	-336	-419
Overdrachten tussen rubrieken				6	6
Verdisconteringsvoetaanpassing	-1	-2.218	-	-13	-2.232
Op 31 december 2022	31.012	55.323	10.024	63.030	159.389
Langetermijn op het einde van de periode	26.689	50.400	8.349	34.614	120.052
Kortetermijn op het einde van de periode	4.323	4.923	1.675	28.416	39.337

Voorzieningen voor garanties

De voorzieningen voor garantiekosten zijn inschattingen van toekomstige betalingen voor claims gerelateerd aan de verkoop van goederen gebaseerd op historische gegevens; ze dekken hoofdzakelijk dakbedekkingsproducten in Europa waarvoor een lange garantietermijn toegekend wordt aan klanten. Bijkomende voorzieningen tijdens het jaar worden gebaseerd op een inschatting van de waarschijnlijkheid van toekomstige productclaims toegepast op de verkoopcijfers van het jaar en specifieke claims die buiten de statistische inschattingen vallen.

Voorzieningen voor gezondheidsclaims

In het verleden hebben verscheidene Etex dochterondernemingen asbest gebruikt als grondstof in hun industrieel proces. Het gebruik van asbest is reeds meerdere jaren verboden in de volledige Groep, maar sommige ondernemingen kunnen nog steeds claims ontvangen gerelateerd aan vroegere blootstelling aan asbest. Het potentiële risico varieert afhankelijk van de juridische situatie in het land in kwestie, het nationale sociale zekerheidssysteem en de verzekeringsdekking van de onderneming in kwestie.

Boekhoudkundig wordt er een voorziening aangelegd voor de afwikkelingskosten van claims die zowel waarschijnlijk zijn als betrouwbaar geschat kunnen worden. De voorziening op 31 december 2022 voor de kost van asbestclaims omvat een bedrag van €20.868 duizend (€22.488 duizend in 2021) voor de verwachte afwikkelingskosten van gekende claims en een verdisconteerd bedrag van €34.447 duizend (€41.349 duizend in 2021) met betrekking tot verliezen die resulteren uit nog niet gekende claims maar die zowel waarschijnlijk zijn als betrouwbaar geschat kunnen worden. Deze toekomstige claims worden verdisconteerd tegen verschillende rentevoeten van 0,00% tot 8,75% afhankelijk van het land (0,00% tot 6,37% in 2021).

De meeste dochterondernemingen van Etex werken met externe adviseurs en, indien van toepassing, verzekeringsmaatschappijen om de asbestclaims te beoordelen. Indien een compensatoire ziekte wordt bewezen en de oorzakelijkheid kan worden vastgesteld, wordt de vergoedingsregeling voorzien voor een bedrag dat de soort ziekte, de ernst van de verwonding, de leeftijd van de eiser en het specifieke rechtsgebied van de claim weerspiegelt.

De inschatting van de toekomstige claims is gebaseerd op een raming van de kosten voor de komende 25 jaar, die rekening houdt met het huidige niveau van claims alsook met de daling in claims na verloop van tijd, aangezien het aantal ziektes wordt verwacht te dalen. Hoewel het waarschijnlijk is dat toekomstige claims zullen ontstaan na deze 25 jaar, kunnen de geassocieerde afwikkelingskosten niet

betrouwbaar geschat worden en is er geen voorziening aangelegd om deze mogelijke verplichtingen na te komen. De inschatting van de toekomstige kosten houdt rekening met een groot aantal assumpties zoals het aantal werknemers die werden blootgesteld, de waarschijnlijkheid van een voorval, verschillende mogelijke ziektes, sterftetabellen, het lokale wetgevende kader en de verwachte dekking door de verzekering. Aangezien deze veronderstellingen kunnen veranderen na verloop van tijd, kan er geen garantie bestaan dat de voorziening voor asbestverplichtingen een betrouwbaar voorspelling is van de werkelijke toekomstige kosten. Bijgevolg zal de voorziening misschien in de toekomst herzien moeten worden wanneer bijkomende informatie beschikbaar wordt of trends veranderen. De voorziening wordt ten minste jaarlijks herzien.

Het aantal nieuwe claims ontvangen in 2022 was 31 (28 in 2021), 41 gevallen werden afgehandeld en 17 werden zonder kost beslecht. Voor 123 (150 in 2021) uitstaande gevallen werd een voorziening aangelegd op 31 december 2022.

Voorzieningen voor geschillen

Voorzieningen voor geschillen omvatten hoofdzakelijk geschatte toekomstige uitstromen gerelateerd aan verscheidene directe en indirecte fiscale geschillen, geschillen met klanten, voormalige personeelsleden, leveranciers en andere partijen.

Overige voorzieningen

Overige voorzieningen omvatten hoofdzakelijk geschatte toekomstige uitstromen voor verplichtingen inzake het milieu en herstructurering.

De Groep komt alle verplichtingen na die worden opgelegd door relevante wetten met betrekking tot CO2 emissierechten, de sanering van grond en herstel van gebouwen. Waar nodig worden de nodige kosten gemaakt en voorziening aangelegd voor de geschatte toekomstige kosten. Op 31 december 2022 bedragen deze voorzieningen €44.489 duizend (€32.946 duizend in 2021).

Herstructureringsvoorzieningen zijn hoofdzakelijk gerelateerd aan de herstructurering van ondernemingen in Frankrijk. Verdere informatie is opgenomen in toelichting 5.

Toelichting 21 – Verbintenissen en voorwaardelijke verplichtingen

Gezondheidsclaims

Reeds enkele jaren werden er tegenover dochterondernemingen van de Groep claims ingediend voor lichamelijke verwonding als gevolg van blootstelling aan asbest. De aanpak van de Groep bestaat erin de afwikkelingskosten te voorzien die zowel waarschijnlijk zijn als betrouwbaar geschat kunnen worden (zie 20 - Voorzieningen). Momenteel dekt de voorziening voor de kosten, die zowel waarschijnlijk zijn als betrouwbaar geschat kunnen worden, tot 25 jaar van de geschatte bruto kosten. Hoewel het waarschijnlijk is dat toekomstige claims na deze tijdspanne zullen worden afgewikkeld, kunnen de gerelateerde afwikkelingskosten niet betrouwbaar geschat worden en is er geen voorziening aangelegd ter dekking van deze mogelijke verplichtingen, die als voorwaardelijk worden beschouwd.

Juridische claims

In de normale gang van zaken is de Groep betrokken bij rechtszaken, claims, onderzoeken en procedures, inclusief productaansprakelijkheid, commerciële, milieu-, gezondheids- en veiligheidskwesties, etc. De Groep is actief in landen waar politieke, economische, sociale en juridische ontwikkelingen een impact zouden kunnen hebben op de activiteiten van de Groep. De Groep moet de waarschijnlijkheid beoordelen van nadelige vonnissen of uitkomsten van deze kwesties, alsook de mogelijke impact van waarschijnlijke verliezen. De effecten van dergelijke risico's die voortvloeien uit de normale bedrijfsactiviteiten, zijn niet voorspelbaar en bijgevolg niet opgenomen in de onderliggende geconsolideerde jaarrekening.

Garanties

Op 31 december 2022 heeft de Groep de volgende garanties gegeven aan derde partijen:

In duizenden EUR	2021	2022
Garanties gegeven na verkoop van activiteiten	324.783	316.432
Garanties gegeven door de Groep om verplichtingen van Groepsondernemingen na te komen	249.492	1.060.018
Garanties gegeven door Derde Partijen om verplichtingen van Groepsondernemingen na te komen	19.404	20.666
Gewaarborgde schuld	866	347

Garanties gegeven door de Groep om verplichtingen van Groepsondernemingen na te komen, bestaan hoofdzakelijk uit de gezamenlijke en meerdere kruislingse garanties voorzien door de Groep en haar dochterondernemingen die betrekking hebben op de uitstaande gesyndiceerde kredietlijn (€900 miljoen), het waardepapierprogramma (€300 miljoen), de Schuldscheinlening (€824 miljoen) alsook

effecten uitgegeven ter garantie van andere verbintenissen (€192 miljoen). De bedragen vermeld in bovenstaande tabel zijn gebaseerd op de uitstaande bedragen.

Gewaarborgde schuld omvat hypotheken en onderpanden gegeven in Japan om lokale kredietlijnen te dekken in 2022.

Verbintenissen

In de normale gang van zaken gaat de Groep aankoopverbintenissen aan voor goederen, diensten en investeringen en koopt en verkoopt de Groep investeringen en Groepsondernemingen of een gedeelte hiervan. Op 31 december 2022 had Etex aankoopverbintenissen voor €142.278 duizend (€90.396 duizend in 2021), voornamelijk dankzij een aanzienlijk project in het Verenigd Koninkrijk naast toezeggingen om CO2-emissie rechten te verwerven.

Verbintenissen gerelateerd aan niet-geactiveerde lease betalingen worden besproken in toelichting 24.

Toelichting 22 – Personeelsbeloningen

Toegezegde bijdrageregelingen (defined contribution plan)

Voor toegezegde-bijdrageregelingen betalen Groepsondernemingen bijdragen aan pensioenfondsen of verzekeringsmaatschappijen. Eens de bijdragen betaald zijn, hebben de Groepsondernemingen geen verdere significante betalingsverplichting. Bijdragen zijn een kost in het jaar waarin ze verschuldigd zijn. In 2022 bedroegen de kosten voor toegezegde-bijdrageregelingen voor de Groep €14.072 duizend (€13.468 duizend in 2021).

Toegezegd-pensioenregelingen (defined benefit plan)

Sommige Groepsondernemingen geven hun personeelsleden toegezegd-pensioenregelingen alsook gezondheidsplannen en brugpensioenplannen.

De volgende tabellen reconciliëren de gefinancierde en niet-gefinancierde toestand van toegezegd-pensioenregelingen met de bedragen opgenomen in de balans:

In duizenden EUR	2021	2022
<i>Actuele waarde van gefinancierde verplichtingen</i>	1.359.426	883.019
<i>Reële waarde van fondsbeleggingen</i>	1.181.269	905.591
Regeling(overschot) tekort aan gefinancierde verplichtingen	178.157	-22.572
Actuele waarde van niet-gefinancierde verplichtingen	114.166	91.822
Netto verplichtingen van gefinancierde en niet-gefinancierde regelingen	292.323	69.250
Andere langetermijnbeloningen	7.357	8.327
Ontslagvergoedingen	2.644	1.963
Aandelenoptieplannen	39.479	41.417
Netto verplichting voor personeelsbeloningen	341.803	120.957
Toegezegd-pensioenverplichting	1.523.072	1.026.548
<i>Reële waarde van fondsbeleggingen</i>	1.181.269	905.591
Netto verplichting op het einde van het jaar	341.803	120.957
Netto verplichting voor personeelsbeloningen (activa)	341.803	120.957
<i>Personeelsbeloningen in de balans:</i>		
<i>Verplichtingen</i>	356.343	159.858
<i>Activa</i>	14.540	38.901

Gefinancierde pensioenregelingen werden opgezet in het Verenigd Koninkrijk, Ierland, Duitsland, België, Nederland, Indonesië en Brazilië. Nieuwe personeelsleden worden niet toegelaten tot deze plannen.

Niet gefinancierde pensioenregelingen bestaan hoofdzakelijk in Duitsland en Chili, maar ook in Japan en Litouwen.

Andere vergoedingen na uitdiensttreding zoals medische-gezondheidsplannen, brugpensioenplannen en andere beloningsregelingen worden hoofdzakelijk toegekend in België, het Verenigd Koninkrijk, Frankrijk, Duitsland, Oostenrijk en Italië. Andere langetermijnbeloningen bestaan hoofdzakelijk uit "Jubileum"-premies in Duitsland en Polen. In Frankrijk betreft het de langetermijnwinstdeling en "Medailles du travail".

Onslagvergoedingsplannen bestaan uit specifieke brugpensioenplannen, hoofdzakelijk in Duitsland en Chili.

Aandelenoptieplannen worden uiteengezet in toelichting 23.

De grootste individuele regelingen werden aangegaan in het Verenigd Koninkrijk en Ierland. Gezamenlijk vormen ze 77% (82% in 2021) van de totale toegezegd-pensioenverplichting van de Groep en 90% (92% in 2021) van haar fondsbeleggingen.

Pensioenplannen in het Verenigd Koninkrijk

In het Verenigd Koninkrijk stort de Groep bijdragen aan twee toegezegd-pensioenregelingen – de “Marley 1986 Scheme” (de “Regeling”) en het “Eternit Pension Plan” (het “Plan”, samen “de Plannen”). De Plannen werden gesloten voor toekomstige pensioenopbouw op 31 december 2009 wanneer ook aan alle actieve leden beschermende voordelen werden toegekend in de Plannen met een blijvende pensioenvoorziening via een toegezegde bijdragepensioenregeling die door een afzonderlijke onderneming wordt gefinancierd.

De Plannen hebben als doel een levenslang betaald pensioen. Het bedrag van het pensioen is afhankelijk van hoelang personeelsleden actieve leden waren van de Plannen en hun loon wanneer ze uit de Plannen zijn gestapt, en wordt op statutaire basis herzien tot pensioering.

De Plannen worden beheerd door raden van Beheerders (de “Beheerders”), die controle hebben over de operationele, financierings-, en beleggingsstrategie. De Beheerders bestaan uit genomineerden van de bijdragende werkgevers en de verkozen leden van de Plannen. De Beheerders werken samen met de bijdragende werkgevers van de Plannen in het Verenigd Koninkrijk (de Britse sponsors).

Volgens de Britse wetgeving moeten de Beheerders ten minste om de drie jaar waarderingen uitvoeren volgens de lokale financieringsvereisten en op volledige financiering richten op een basis die de risicoblootstelling van de plannen voorzichtig weergeeft. De recentste waarderingen werden uitgevoerd op 31 maart 2020 en de resultaten toonden een tekort van £ 11.2 miljoen (dekkingsgraad 98%) voor de regeling en een tekort van £ 2.4 miljoen (dekkingsgraad 99%) voor de regeling in vergelijking met de financieringsdoelstelling van de Beheerders, overeengekomen met de Britse sponsors.

Tijdens de actuariële waarderingsbesprekingen van 2017 werd een overeenkomst bereikt met de Britse sponsors en kwamen de beheerders van het plan overeen om een belang van £ 43.975 duizend te nemen in een regeling voor door activa gedekte bijdragen (ABC) - het EPP ABC Limited Partnership (“de EPP ABC”), na ontvangst van een bijdrage van hetzelfde bedrag van Eternit UK Limited op 28 maart 2018. De overeenkomst voorziet in aanvullende convenantondersteuning voor het Plan. De EPP ABC geeft elk kwartaal contanten vrij aan het Plan van £ 1.025 duizend, niet later dan 5 werkdagen volgend op 31 maart, 30 juni, 30 september en 31 december, elk jaar beginnend op 30 juni 2018 voor een periode van 14 jaar en 6 maanden met de laatste betaling binnen 5 werkdagen volgend op 31 december 2032. Deze overeenkomst en looptijd van de overeenkomst blijven hetzelfde na voltooiing van de 2020-financieringswaardering.

De Britse sponsors waren het ook eens over een soortgelijke overeenkomst voor de regeling om een belang van £ 36.157 duizend te nemen in een asset-backed contribution (ABC) - arrangement - het MPS ABC Limited Partnership (“het MPS ABC”), na ontvangst van een bijdrage van hetzelfde bedrag van Marley Eternit Limited op 28 maart 2018. De overeenkomst biedt aanvullende convenantondersteuning voor de regeling. Net als bij de EPP ABC geeft het MPS ABC contant geld uit aan de regeling van £ 842 duizend elk kwartaal niet later dan vijf werkdagen na 31 maart, 30 juni, 30 september, 31 december van elk jaar vanaf 30 juni 2018 voor een periode van 14 jaar en 6 maanden met de laatste betaling uiterlijk 5 werkdagen na 31 december 2032. Deze overeenkomst en looptijd van de overeenkomst blijven hetzelfde na voltooiing van de 2020-financieringswaardering.

Daarnaast zijn de Britse Sponsors overeengekomen om alle toekomstige uitgaven voor zowel het Plan als de Regeling te voldoen.

De gewogen gemiddelde duur van de toegezegd-pensioenverplichting is ongeveer 12 jaar voor de regeling en ongeveer 13 jaar voor het plan op 31 december 2022.

De plannen bevatten een gediversifieerde portefeuille van activa, waaronder absoluutrendementsfondsen met meerdere activa, onroerend goed, private schulden, infrastructuur, verzekeringsgerelateerde effecten, door schulden gedreven investeringen, buy-and-hold-kredietfondsen en contanten. De beleggingsstrategie wordt regelmatig beoordeeld door de Trustees in samenwerking met de Britse sponsors. De laatste herziening voor zowel de regeling als het plan was in 2021, toen de Trustees ermee instemden een strategische activamix aan te nemen die naar verwachting in de loop van de tijd zal evolueren naarmate de plannen vorderen. Daarnaast is in 2022 de financieringspositie van de Plannen aanzienlijk verbeterd dankzij stijgende obligatierendementen, en dus de allocaties aan multi-asset absolute return-fondsen en verzekeringsgerelateerde fondsen effecten werden verlaagd om een deel van deze winsten te beschermen en het risico te verminderen, terwijl ook de onderpandpositie van de LDI werd ondersteund. De Trustees zullen de beleggingsstrategie over 2023 blijven evalueren, onder meer in het kader van de actuariële waardering van 2023.

41% van de totale activaportefeuille bestaat uit complexe gepoolde investeringsvehikels (PIV's) waarvan de reële waarden aan het einde van het jaar geschat wordt op basis van waardering op 30 september 2022 aangepast voor kapitaalbewegingen in het laatste kwartaal van 2022 en tot aan het einde van het jaar.

Het risico bestaat dat veranderingen in de aannames voor investeringsrendement, prijsinflatie of levensverwachting kunnen leiden tot een verslechtering van de dekkingsgraad van de plannen, zowel op boekhoudkundige basis als op basis van lokale financiering. Andere aannames die worden gebruikt om de toegezegd-pensioenverplichting te waarderen, zijn ook onzeker. Andere risico's, zoals acties door de lokale toezichhouders kunnen leiden tot strengere lokale financieringsnormen, die van invloed kunnen zijn op de kasstroom.

Om het risico te beperken en samen te werken met de Beheerders, hebben de Britse sponsors sinds de sluiting van de plannen twee risicobeheeroefeningen uitgevoerd. De eerste hiervan was een uitruil van de pensioenverhoging waarbij leden van de plannen de mogelijkheid werd geboden om niet-wettelijke, aan de inflatie gekoppelde pensioenverhogingen in te wisselen voor een hoger aanvangspensioen dat vervolgens niet verhoogde in uitkeringen, waardoor de inflatieblootstelling van de plannen werd verkleind. Eind 2013 / begin 2014 vond een flexibele pensioenuitvoering plaats waarbij gepensioneerde 55-plussers werden herinnerd aan hun optie om vervroegd met pensioen te gaan of de plannen met het aanbod van onafhankelijk financieel advies over te dragen. In de mate dat leden besluiten om de plannen over te dragen, worden sommige van de beschreven risico's beperkt.

Pensioenplannen in Ierland

In Ierland financiert de Groep twee toegezegd-pensioenregelingen – Het “Tegral Group Pension Plan” (het “Hoofdplan”) en het “Tegral Group Executives Pension Plan” (het “Exec Plan”) samen (“de Plannen”). De Plannen werden gesloten voor toekomstige pensioenopbouw op 31 december 2010 wanneer ook aan alle actieve leden beschermende voordelen werden toegekend in de Plannen met een blijvende pensioenvoorziening via een toegezegde bijdragepensioenregeling die door een afzonderlijke onderneming wordt gefinancierd (“the DC Scheme”).

De Plannen hebben als doel een levenslang betaald pensioen. Het bedrag van het pensioen is afhankelijk van hoelang personeelsleden actieve leden waren van de Plannen en hun loon wanneer ze uit de Plannen zijn gestapt en wordt op statutaire basis herzien tot pensioering.

De Plannen worden beheerd door raden van Beheerders (de “Beheerders”) die controle hebben over de operationele, financierings-, en beleggingsstrategie. De Beheerders bestaan uit genomineerden van de bijdragende werkgevers en de verkozen leden van de Plannen. De Beheerders werken samen met de bijdragende werkgevers van de Plannen in Ierland (de Ierse sponsors).

De wetgeving in Ierland bepaalt dat de Beheerders ten minste om de drie jaar waarderingen moeten uitvoeren volgens de lokale financieringsvereisten. De meest recente waarderingen werden uitgevoerd op 1 januari 2021 en de volgende formele actuariële waardering van de Plannen zal plaatsvinden op 1 januari 2024.

De resultaten van de waarderingen van 1 januari 2021 lieten zien dat beide regelingen voldeden aan de wettelijke minimale financieringsnorm, maar er was een klein gecombineerd overschot (dekkingsgraad 100%) ten opzichte van de financieringsdoelstellingen van de Beheerders. De Ierse sponsors zijn overeengekomen om een pauze in te lassen in de in het betalen van de vaste bijdragen per jaar gedurende de periode tot de volgende formele taxatie op 1 januari 2024.

De gecombineerde geschatte gewogen gemiddelde duur van de toegezegd-pensioenregeling is 14 jaar voor de plannen.

De plannen hebben een gediversifieerde portefeuille van activa, waaronder aandelen, obligaties, onroerend goed, contanten en absolute return-fondsen. De beleggingsstrategie wordt regelmatig herzien door de Beheerders in samenwerking met de Ierse sponsors.

Het risico bestaat dat de ervaring anders is dan de aannames voor beleggingsrendement, prijsinflatie of levensverwachting, wat kan leiden tot een verslechtering van de dekkingsgraad van de plannen. Andere veronderstellingen die worden gebruikt om de toegezegd-pensioenverplichting te waarderen, zijn ook onzeker, hoewel hun effect minder materieel is.

Andere risico's, zoals acties die door de lokale regulatoren worden genomen, kunnen leiden tot strengere lokale financieringsnormen die de kasstroom kunnen beïnvloeden. Omdat de sponsor echter recht heeft op restitutie van overtollige activa, is er geen verder balanseffect.

Om dit risico te matigen en samen te werken met de Beheerders, hebben de Ierse sponsors het risico beheerst door de Plannen voor toekomstige opbouw te sluiten en het investeringsrisico van de Plannen te verminderen.

De verdeling van de toegezegd-pensioenverplichting per land op het einde van het jaar is als volgt:

<i>In duizenden EUR</i>	2021	2022
Verenigd Koninkrijk	1.141.258	711.163
Duitsland	104.417	72.576
Ierland	102.314	74.527
België	90.176	82.222
Frankrijk	19.057	16.218
Andere	65.850	69.842

Toegezegd-pensioenverplichting	1.523.072	1.026.548
---------------------------------------	------------------	------------------

De wijzigingen in de actuele waarde van de toegezegd-pensioenverplichtingen zijn als volgt:

<i>In duizenden EUR</i>	2021	2022
Toegezegd-pensioenverplichting bij het begin van het jaar	1.495.656	1.523.072
<i>Pensioenkosten</i>	<i>37.014</i>	<i>29.087</i>
<i>Pensioenkosten van verstreken diensttijd (opbrengst)/verlies</i>	<i>326</i>	<i>-408</i>
<i>Afwikkelingen</i>	<i>333</i>	<i>-221</i>
Pensioenkosten	37.673	28.458
Rentelast	18.437	24.087
Actuariële (winsten) en verliezen	-47.597	-427.705
Betaalde voordelen	-63.512	-81.894
Bijdragen van deelnemers aan het plan	959	992
Wijzigingen in de consolidatiekring		
Toevoegingen als gevolg van overname deelnemingen	4.865	4.453
Vervreemdingen als gevolg van verkopen deelnemingen	-	-133
Wisselkoersverschillen	76.591	-44.782
Toegezegd-pensioenverplichting op het einde van het jaar	1.523.072	1.026.548

De bovenstaande tabel bevat de wijzigingen voor de verplichtingen met betrekking tot toegezegd pensioenregelingen, aandelenoptieplannen, ontslagvergoedingen en andere langetermijnvoordelen.

Belgische plannen onderhevig aan gegarandeerde minimumopbrengst

Etex biedt toegezegde-bijdragenregelingen gefinancierd via groepsverzekeringen aan werknemers van zijn Belgische filialen. De Belgische toegezegde bijdragerregelingen zijn onderworpen aan de wet van 28 april 2003 op de bedrijfspensioenen. Volgens artikel 24 van deze wet moet de werkgever een minimumrendement garanderen (3,25% op jaarbasis / 3,75% op jaarbasis op werkgevers- / werknemersbijdragen betaald vóór 1 januari 2016 en 1,75% op jaarbasis op werkgevers- / werknemersbijdragen betaald vanaf 1 januari 2016) daarom worden deze plannen beschouwd als toegezegd-pensioenregelingen onder IAS 19. Ze brengen een financieel risico voor de groep met zich mee tijdens periodes van dalende marktrentevoeten wanneer het door de verzekeringsmaatschappijen gegarandeerde rendement lager is dan het wettelijk minimumrendement. De activa van deze plannen worden volledig beheerd door externe verzekeringsmaatschappijen die " bevoegde partijen " worden genoemd en die geen enkele band hebben met de groep.

Andere kosten en opbrengsten van plannen

Pensioenwinsten van € 408 duizend hebben voornamelijk betrekking op de wijziging van de schattingen van het gefinancierde plan in Indonesië, in overeenstemming met de nieuwe IFRIC-aanbeveling. De schikkingen van € 221 duizend hebben betrekking op een ziektekostenverzekering in Frankrijk.

De wijzigingen in de reële waarde van de fondsbeleggingen zijn als volgt:

<i>In duizenden EUR</i>	2021	2022
Reële waarde van fondsbeleggingen bij het begin van het jaar	1.116.357	1.181.269
Renteopbrengsten	14.549	19.763
Actuariële winsten en (verliezen)	16.820	-213.037
Werkgeversbijdrage	14.206	12.959
Bijdragen van deelnemers aan het plan	940	995
Administratiekosten (exclusief beheer van de activa)	-144	-175

Nieuw opgenomen plan	3.064	11
Betaalde voordelen	-49.115	-53.021
Overboekingen	-16	-
Wisselkoersverschillen	64.608	-43.173
Reële waarde van fondsbeleggingen op het einde van het jaar	1.181.269	905.591

De kost, opgenomen in de winst- en verliesrekening, kan als volgt worden gedetailleerd:

<i>In duizenden EUR</i>	2021	2022
Pensioenkosten	-37.673	-28.458
Rentelast	-18.437	-24.087
Renteopbrengsten	14.549	19.763
Administratiekosten (exclusief beheer van de activa)	-145	-175
Totaal kosten voor personeelsbeloningen	-41.706	-32.957
<i>De kosten voor personeelsbeloningen worden opgenomen in de volgende rubrieken van de winst- en</i>		
<i>Bedrijfsresultaat</i>	<i>-37.818</i>	<i>-28.633</i>
<i>Financieel resultaat</i>	<i>-3.888</i>	<i>-4.324</i>

De belangrijkste gewogen veronderstellingen gebruikt bij het waarderen van verplichtingen voor personeelsbeloningen, zijn de volgende:

	2021	2022
Verdisconteringsvoet	1,27%	4,60%
Toekomstige loonsverhogingen	5,08%	4,87%
Pensioenverhogingen	2,41%	2,82%
Medische kosttrend	5,40%	5,40%

De verdeling van de fondsbeleggingen is als volgt:

	2021	2022
Eigen-vermogensinstrumenten	8%	3%
Schuldeffecten	57%	44%
Vastgoed	8%	9%
Etex aandelen (200.190 aandelen)		
Geldmiddelen en vaste deposito's	4%	6%
Verzekering	10%	13%
Overige	12%	25%
Totaal	100%	100%

De verwachte werkgeversbijdragen te betalen aan toegezegd-pensioenregelingen in 2023 bedragen €4.690 duizend.

Sensitiviteitsanalyse

Verenigd Koninkrijk

De waardering van de toegezegd-pensioenverplichting voor de Plannen in het Verenigd Koninkrijk is in het bijzonder gevoelig aan wijzigingen in de belangrijkste veronderstellingen, zoals hieronder beschreven:

De verdisconteringsvoet is gekozen op basis van actueel advies en rekening houdend met de looptijd van de verplichtingen. Een daling in de verdisconteringsvoet van 1,0% zou leiden tot een stijging van £77 miljoen in de actuele waarde van de toegezegd-pensioenverplichtingen van de Plannen (wat waarschijnlijk gedeeltelijk gecompenseerd zal worden door een stijging in de waarde van

activa). De aangenomen inflatieveronderstelling is consistent met de gebruikte verdisconteringsvoet. Het wordt gebruikt om de veronderstellingen te bepalen voor pensioenverhogingen en uitgestelde herwaarderingen die gebruikt worden voor de voordelen van beschermde leden. Een stijging in het inflatiepercentage van 1,0% zou leiden tot een stijging van €51 miljoen in de actuele waarde van de toegezegd-pensioenverplichting van de Plannen (wat waarschijnlijk gedeeltelijk gecompenseerd zal worden door een stijging in de waarde van activa). De stijging in de actuele waarde van de toegezegd-pensioenverplichting ten gevolge van een lid dat een jaar langer leeft, zou ongeveer £22 miljoen bedragen.

Er bestaat bovendien een volatiliteitsrisico van de activa wat resulteert in lagere financieringsniveaus in de Plannen.

Ierland

De waardering van de toegezegd-pensioenverplichting voor de Plannen in Ierland is in het bijzonder gevoelig aan wijzigingen in de belangrijkste veronderstellingen, zoals hieronder beschreven:

De verdisconteringsvoet is gekozen op basis van actueel advies en rekening houdend met de looptijd van de verplichtingen. Een daling in de verdisconteringsvoet van 1,0% zou leiden tot een stijging van €12 miljoen in de actuele waarde van de toegezegd-pensioenverplichtingen van de Plannen (wat waarschijnlijk gedeeltelijk gecompenseerd zal worden door een stijging in de waarde van activa). De aangenomen inflatieveronderstelling is consistent met de gebruikte verdisconteringsvoet. Het wordt gebruikt om de veronderstellingen te bepalen voor pensioenverhogingen en uitgestelde herwaarderingen die gebruikt worden voor de voordelen van beschermde leden. Een stijging in het inflatiepercentage van 1,0% zou leiden tot een stijging van €12 miljoen in de actuele waarde van de toegezegd-pensioenverplichting van de Plannen (wat waarschijnlijk gedeeltelijk gecompenseerd zal worden door een stijging in de waarde van activa). De stijging in de actuele waarde van de toegezegd-pensioenverplichting ten gevolge van een lid dat een jaar langer leeft, zou ongeveer €3.3 miljoen bedragen.

Er bestaat bovendien een volatiliteitsrisico van de activa wat resulteert in lagere financieringsniveaus in de Plannen.

Toelichting 23 – Vergoeding op basis van aandelen

Op 19 december 2014 heeft de Raad van Bestuur een aandelenoptieplan ingevoerd om leidinggevenden en hooggeplaatst personeel te belonen: het plan keurt de uitgifte goed van maximum 5.000.000 opties die jaarlijks zullen toegekend worden over een periode van 5 jaar, met een jaarlijks maximum van 1.000.000 opties. In 2015, 2016, 2017, 2018 en in 2019 werden er toekenningen gedaan onder dit plan (SOP 2015, SOP 2016, SOP 2017, SOP 2018 en SOP 2019).

Op 22 oktober 2019 heeft de Raad van Bestuur een nieuw aandelenoptieplan ingevoerd met gelijkaardige voorwaarden: het plan keurt de uitgifte goed van maximum 5.000.000 opties die jaarlijks zullen toegekend worden over een periode van 5 jaar, met een jaarlijks maximum van 1.000.000 opties, maar als de toewijzing over de afgelopen jaren minder bedraagt, kan de toewijzing in een bepaald jaar hoger zijn. In 2020, 2021 en 2022 werden er toekenningen gedaan onder dit plan (SOP 2020, SOP 2021 en SOP 2022).

Elke optie geeft de begunstigde het recht om één Etex NV aandeel te kopen aan een uitoefeningsdatum, en is maandelijks uitoefenbaar gedurende 4 jaar. Aan elke begunstigde van een optie wordt ook een putoptie toegekend waarbij de verworven aandelen onder het aandelenoptieplan terug verkocht kunnen worden aan de Groep aan een prijs die wordt bepaald in elke uitoefenperiode van de putoptie, die gelijkaardig is aan de uitoefenperiode van het aandelenoptieplan.

Reële waarde van de opties toegekend tijdens de periode

De reële waarde van de ontvangen diensten in ruil voor aandelenopties is gebaseerd op de reële waarde van de toegekende aandelenopties, gewaardeerd aan de hand van het "Black & Scholes"-model met de volgende inputs:

	2021	2022
Verwachte volatiliteit (% pa)	20,00	20,00
Risicovrije rentevoet (% pa)	-0,18	0,05
Verwachte dividendverhoging (% pa)	10,00	10,00
Verbeuringspercentage voor mogelijkheid tot uitoefenen (% pa)	-	-
Vertrekpercentage na mogelijkheid tot uitoefenen (% pa)	1,00	1,00
Aandelenprijs (zoals geschat)	50,42	48,91
Verwachte vervroegde uitoefening van opties	5-6 jaar	5-6 jaar
Reële waarde per toegekende instrument bepaald op toekenningsdatum (€)	5,61	5,75

De verwachte volatiliteit is lichtjes lager dan die van industriële Belgische beursgenoteerde ondernemingen (25%), omdat de marktratio's vast zijn voor de gehele uitoefenperiode van de optie.

Ten gevolge van nieuw toegekende aandelenopties in het huidige jaar en de stijging van de reële waarde van de opties toegekend in het verleden, maar nog niet uitgeoefend, heeft Etex tijdens het jaar een kost opgenomen voor vergoeding op basis van aandelen van €21.387 duizend (een kost van €28.636 duizend in 2021). De totale boekwaarde van de verplichting gerelateerd aan de aandelenoptieplannen bedraagt €41.417 duizend (€39.479 duizend in 2021) en wordt besproken onder "Verplichtingen voor

personeelsbeloningen" zoals beschreven in toelichting 22.

Aandelenoptieplannen toegekend door de onderneming

Plan	Contractuele looptijd van een optie	Uitoefenperiode	Uitoefenakoers	Aantal nog uit te oefenen opties
SOP 2016	20.6.2023	Enmaal per jaar vanaf 2016, tussen 1-6 en 20-6	26,74	22.900
SOP 2017	20.6.2024	Enmaal per jaar vanaf 2017, tussen 1-6 en 20-6	33,23	47.000
SOP 2018	20.6.2025	Enmaal per jaar vanaf 2018, tussen 1-6 en 20-6	33,65	108.000
SOP 2019	20.6.2026	Enmaal per jaar vanaf 2019, tussen 1-6 en 20-6	29,35	733.563
SOP 2020	20.6.2027	Enmaal per jaar vanaf 2020, tussen 1-6 en 20-6	28,69	686.125
SOP 2021	20.6.2028	Enmaal per jaar vanaf 2021, tussen 1-6 en 20-7	50,41	1.027.425
SOP 2022	20.6.2029	Enmaal per jaar vanaf 2022, tussen 1-6 en 20-8	48,91	1.008.475

Details van de aandelenopties uitstaand tijdens het jaar

In duizenden EUR	2021		2022	
	Aantal aandelenopties	Gewogen gemiddelde uitoefenakoers	Aantal aandelenopties	Gewogen gemiddelde uitoefenakoers
Uitstaand bij het begin van het jaar	3.239.848	31,18	3.660.469	31,18
Toegekend tijdens het jaar	1.103.925	50,41	1.047.400	48,91
Verbeurd tijdens het jaar	-112.256	30,97	-173.141	43,02
Uitgeoefend tijdens het jaar	-561.148	32,88	-897.240	33,36
Vervallen tijdens het jaar	-9.900	32,28	-4.000	32,83
Uitstaand op het einde van het jaar	3.660.469	31,18	3.633.488	40,77
<i>Waarin uitoefenbaar op het einde van het jaar</i>	<i>273.200</i>	<i>32,11</i>	<i>177.900</i>	<i>32,65</i>

Voor putopties op aandelen uitgeoefend tijdens de periode bedroeg de gewogen gemiddelde aandelenprijs €54,80 (€43,42 in 2021).

Toelichting 24 – Leningen

In duizenden EUR	2021	2022
Bankleningen	113.243	941.495
Overige financiële leningen	7.205	5.902
Lease verplichtingen	136.403	124.900
Totaal financiële langetermijnverplichtingen	256.851	1.072.297

In duizenden EUR	2021	2022
Bankleningen	4.335	28.638
Voorschot op rekening courant	1.390	4.738
Overige financiële leningen	172.335	186.716
Lease verplichtingen	22.702	26.525
Totaal financiële kortetermijnverplichtingen	200.762	246.617

In oktober 2018 ondertekende Etex de documentatie voor de herfinanciering van een Syndicated Credit Facility van € 600 miljoen voor een periode van 5 jaar (verlengbaar tot 7 jaar) met een pool van 12 kernbanken. In 2020 is de Syndicated Credit Facility verlengd voor een bedrag van € 535 miljoen tot oktober 2025. Die gesyndiceerde faciliteit werd opgenomen tegen € 100 miljoen per eind 2022 (opgenomen tegen € 0 miljoen per eind 2021). Etex maakt ook gebruik van Schuldschein-leningen (uitstaand vanaf 2016 en een nieuwe uitgifte in 2022) voor een totaalbedrag van € 824 miljoen (€ 110 miljoen in 2021) en een Commercial Paper-programma van € 300 miljoen, opgenomen tegen € 134 miljoen per eind 2022 (€ 137,3 miljoen per eind 2021). De toename van deze 3 leningsfaciliteiten zijn het resultaat van de URSA-acquisitie in 2022.

In 2022 bleef Etex gebruikmaken van zijn factoringprogramma van € 275 miljoen (stijging van € 75 miljoen ten opzichte van 2021), waardoor klantvorderingen van 14 entiteiten in 10 Europese landen op non-recourse basis worden verkocht aan een pool van banken. Per einde van 2022 werd via dat programma € 251,1 miljoen gefinancierd, waarvan € 206,0 miljoen in aanmerking kwam voor het niet langer in de balans opnemen van handelsvorderingen. Binnen de URSA-reikwijdte van overgenomen bedrijven loopt een totaal non-recourse factoringprogramma voor een extra non-recourse factoringprogramma financiering van €52,5 miljoen, niet langer op te nemen in de balans van handelsvorderingen.

Het gebruik van de gesyndiceerde leningsfaciliteit kan geschieden in euro of in andere vrij beschikbare valuta's, zoals overeengekomen. De te betalen rente wordt berekend tegen het relevante interbancaire tarief voor de periode van het gebruik dat door de leningnemer is gekozen, met een ondergrens van 0%, plus de toepasselijke marge. De Kredietfaciliteit en Schuldscheinenlening bevatten een aantal operationele voorwaarden, waaronder beperkingen op het verstrekken van zekerheden aan kredietverstrekkers, het bedrag van externe leningen aan dochterondernemingen en beperkingen op de verwerving en verkoop van materiële activa. Ze bevatten ook financiële voorwaarden die met name een vereiste verhouding van de geconsolideerde nettoschuld / geconsolideerde EBITDA van de Groep omvatten. We verwijzen ook naar toelichting 17.

De transactiekosten op de gesyndiceerde lening van 2018 en 2022, en op de Schuldscheinenlening van 2016 zijn bij de eerste opname in mindering gebracht van de leningen worden afgeschreven gedurende de looptijd van de verlengde lening. Het nog af te schrijven bedrag eind 2022 bedraagt €3.735 duizend (€1.204 duizend eind 2021).

In de aandelenkoopovereenkomsten van het overnameproject Evulusion Innovation Group (2021) was een call/ put optieclausule opgenomen om de resterende aandelen te verwerven. Per ultimo 2022 is de call/ put optie gewaardeerd tegen reële waarde en gekwalificeerd als financiële verplichting voor een bedrag van €3.791 duizend.

Ten slotte doet de Groep voor haar lokale financiering beroep op enkele langetermijn- en kortetermijnfaciliteiten bij lokale banken voor een totaalbedrag van € 59,7 miljoen eind 2022 (€ 12,4 miljoen eind 2021), waarvan de stijging voornamelijk in Nigeria zit (€ 44,6 miljoen) via lokale financiering van een investeringsproject. Het beheer van het rentevoetrisico wordt beschreven in toelichting 17.

Netto financiële schuld

De netto financiële schuldpositie wordt als volgt berekend:

In duizenden EUR	2021	2022
Langetermijnleningen	256.851	1.072.297
Kortlopend deel van leningen	200.762	246.617
Vlottende financiële activa	-41.316	-81.451
Geldmiddelen en kasequivalenten	-202.500	-206.038
Netto financiële schuld	213.797	1.031.425

Lease verplichtingen

De Groep huurt verschillende materiële vaste activa. Op de aanvangsdatum van de lease neemt de Groep de gebruiksrechtenactiva (zie Toelichting 8 – Materiële vaste activa) en de leaseverplichting op, dewelke wordt gewaardeerd tegen de contante waarde van de leasebetalingen die over de leasetermijn moeten worden gedaan. De Groep presenteert betaalde rente op haar leaseverplichtingen als financieringsactiviteiten in het kasstroomoverzicht (zie Geconsolideerd kasstroomoverzicht) en als rentelasten op financiële verplichtingen gewaardeerd tegen geamortiseerde kostprijs in de winst-en-verliesrekening (zie Toelichting 6 – Financiële inkomsten en kosten). De toekomstige minimale leasebetalingen, rentebetalingen en de contante waarde van de betalingen zijn als volgt:

In duizenden EUR	2021			2022		
	Minimumlease betalingen	Rente	Actuele waarde	Minimumlease betalingen	Rente	Actuele waarde
Minder dan 1 jaar	26.826	-4.124	22.702	30.161	-3.636	26.525
Tussen 1 en 5 jaar	65.956	-12.801	53.155	56.757	-10.778	45.979
Meer dan 5 jaar	142.107	-58.859	83.248	133.029	-54.108	78.921
Totaal	234.889	-75.784	159.105	219.947	-68.522	151.425

Niet-gekapitaliseerde leasebetalingen

De Groep past de vrijstelling voor kortlopende leaseovereenkomsten toe op haar korte termijn leasecontracten (dwz die leaseovereenkomsten zonder aankoopoptie met een leasetermijn van 12 maanden of minder vanaf de ingangsdatum). De Groep past ook de vrijstelling voor opname toe voor leaseovereenkomsten met betrekking tot active die een geringe waarde hebben. Leasebetalingen op kortlopende leaseovereenkomsten en leaseovereenkomsten van activa met een geringe waarde worden lineair over

de leaseperiode als kost opgenomen. De variabele leasebetalingen die niet afhankelijk zijn van een index of tarief, worden als kost opgenomen in de periode waarin de gebeurtenis of omstandigheid die de betaling veroorzaakt plaatsvindt. De totale kosten voor niet-gekapitaliseerde leasebetalingen die in de geconsolideerde winst-en-verliesrekening over 2022 zijn opgenomen, bedragen €7.345 duizend. Toekomstige toegezegde niet-gekapitaliseerde leasebetalingen zijn als volgt:

In duizenden EUR	2021			2022			
	Minder dan 1 jaar	Tussen 1 en 5 jaar	Meer dan 5 jaar	Totaal	Minder dan 1 jaar	Tussen 1 en 5 jaar	Totaal
Korte-termijn contracten	2.017	12	-	2.029	6.212	-	6.212
Lage waarden contracten	23	12	-	35	624	483	1.107
Variabele lease betalingen	4	-	-	4	55	61	116
Totaal	2.044	24	-	2.068	6.891	544	7.435

Variabele leasebetalingen die niet afhankelijk zijn van een index of tarief zijn niet materieel.

Toelichting 25 – Uitgestelde belastingen

In duizenden EUR	Activa	Verplichting	Netto
Netto boekwaarde op 31 december 2021	112.025	83.701	28.324
Wisselkoersverschillen	-1.912	-4.520	2.608
Opgenomen in winst- en verliesrekening	-43.364	-38.021	-5.343
Opgenomen in eigen vermogen	-	85.324	-85.324
Wijziging in de consolidatiekring	16.933	67.469	-50.536
Verrekening	14.721	14.727	-6
Netto boekwaarde op 31 december 2022	98.403	208.680	-110.277

De uitgestelde belastingactiva en -verplichtingen zijn toe te rekenen aan volgende elementen:

In duizenden EUR	2021		2022		2021	2022	Variantie
	Activa	Verplichting en	Activa	Verplichting en			
Materiële vaste activa	3.475	125.012	4.320	138.876	-121.537	-134.556	-13.019
Immateriële vaste activa	3.187	46.057	3.039	79.313	-42.870	-76.274	-33.404
Activa voor personeelsbeloningen	10	1.818	116	8.844	-1.808	-8.728	-6.920
Voorraden	5.542	939	5.178	1.639	4.603	3.539	-1.064
Handels- & overige vorderingen	5.682	446	4.831	877	5.236	3.954	-1.282
Overige activa	11.365	3.351	9.683	39.105	8.015	-29.422	-37.437
Voorzieningen	21.443	7.676	19.384	9.141	13.767	10.243	-3.524
Verplichtingen voor personeelsbeloningen	47.003	595	12.818	13.543	46.408	-725	-47.133
Leningen	11.988	318	10.118	1.224	11.670	8.894	-2.776
Overige langetermijnverplichtingen	-	333	-	315	-333	-315	18
Kortetermijnverplichtingen	15.337	1.108	19.213	4.989	14.229	14.224	-5
Overgedragen fiscale verliezen	203.094	-	245.748	-	203.094	245.748	42.654
Niet-opgenomen uitgestelde belastingvorderingen	-112.152	-	-146.859	-	-112.152	-146.859	-34.707
Verrekening per belastbare entiteit	-103.951	-103.951	-89.186	-89.186	-	-	-
Totaal	112.025	83.701	98.403	208.680	28.322	-110.277	-138.599

Uitgestelde belastingen werden niet opgenomen met betrekking tot overgedragen fiscale verliezen voor een bedrag van €144.197 duizend (€109.429 duizend in 2021) en netto verrekenbare tijdelijke verschillen voor €2.250 duizend (€2.724 duizend in 2021) wanneer het niet waarschijnlijk is dat er in de toekomst belastbare winst zal zijn waartegen de Groep deze verliezen en/of tijdelijke verschillen kan afzetten.

Het bedrag van uitgestelde belastingvorderingen berekend op overgedragen fiscale verliezen wordt hieronder uiteengezet per jaar waarin de fiscale verliezen zullen vervallen, vóór vermindering van niet-opgenomen uitgestelde belastingvorderingen:

Vervaljaar	Uitgestelde
2023	920
2024	-
2025	918
2026	-
Zonder vervaldatum	243.909
Totaal	245.748

Toelichting 26 – Handels- en overige schulden

Langetermijnverplichtingen

In duizenden EUR	2021	2022
Uitgestelde inkomsten - Overheidssubsidies	12.098	12.905
Overige verplichtingen	19	187
Totaal	12.117	13.092

De Groep heeft een aantal overheidssubsidies ontvangen met betrekking tot investeringen in materiële vaste activa. Deze overheidssubsidies worden opgenomen in de balans als uitgestelde inkomsten voor €12.905 duizend (€12.098 duizend in 2021) en afgeschreven over de gebruiksduur van de activa. Alle voorwaarden verbonden aan deze subsidies werden nagekomen.

Kortetermijnverplichtingen

In duizenden EUR	2021	2022
Handelsschulden	533.252	677.105
Overige schulden	206.718	259.740
Totaal	739.970	936.845

Op 31 december 2022 is een bedrag van € 26.756 duizend, op een totale kredietlijn van €115 miljoen, door leveranciers gebruikt als onderdeel van een leveranciersfinancieringsregeling. De overeenkomst voorziet in de overdracht van vorderingen (openstaande schulden van de Groep) door leveranciers aan vooraf gedefinieerde banken. De groep heeft vastgesteld dat de voorwaarden (bedrag, aard, functie en tijdstip) van de handelsschulden verder grotendeels ongewijzigd zijn en dat het derhalve passend is de relevante bedragen in de balans te blijven presenteren als handelsschulden.

De overige schulden bevatten:

In duizenden EUR	2021	2022
Te betalen winstbelastingen	49.533	55.548
Overige te betalen belastingen	32.465	48.317
Te betalen verloning	72.424	82.949
Te betalen sociale zekerheid	23.159	24.806
Uitgestelde inkomsten en toe te rekenen kosten	9.181	21.679
Afgeleide financiële instrumenten met negatieve reële waarden	2.332	650
Te betalen dividenden	41	1.482
Bedrag verschuldigd aan klanten voor projecten in uitvoering	1.245	1.737
Ontvangen vooruitbetalingen voor projecten die nog niet zijn gestart	87	1.530
In contanten ontvangen kortetermijnwaarborgen	708	796
Overige	15.543	20.246

Totaal 206.718 259.740

Toelichting 27 – Gedetailleerd kasstroomoverzicht

(a) Afschrijvingen en waardeverminderingverliezen

2022

In duizenden EUR	Materiële vaste activa (toelichting 8)	Immateriële vaste activa (toelichting 9, 10)	Vastgoed-beleggingen (toelichting 11)	Activa beschikbaar voor verkoop (toelichting 12)	Totaal
Afschrijvingen op materiële vaste activa	175.649	-	39	-	175.688
Afschrijvingen op immateriële vaste activa	-	37.314	-	-	37.314
Bijzondere waardeverminderingverliezen	15.205	2.485	-144	14	17.560
Totaal	190.854	39.799	-105	14	230.562

2021

In duizenden EUR	Materiële vaste activa (toelichting 8)	Immateriële vaste activa (toelichting 9, 10)	Vastgoed-beleggingen (toelichting 11)	Activa beschikbaar voor verkoop (toelichting 12)	Totaal
Afschrijvingen op materiële vaste activa	145.884	-	113	-	145.997
Afschrijvingen op immateriële vaste activa	-	26.727	-	-	26.727
Bijzondere waardeverminderingverliezen	1.452	33.458	-191	-	34.719
Totaal	147.336	60.185	-78	-	207.443

B. Winsten (verliezen) uit de verkoop en buitengebruikstelling van immateriële vaste activa en materiële vaste activa

2022

In duizenden EUR	Materiële vaste activa (toelichting 8)	Immateriële vaste activa (toelichting 9, 10)	Vastgoed-beleggingen (toelichting 11)	Activa beschikbaar voor verkoop (toelichting 12)	Totaal
Inkomsten uit verkoop	4.669	302	-	8.217	13.188
Netto boekwaarde verkopen	-4.202	-14.859	-	-1.346	-20.407
Winsten (verliezen) op verkopen	467	-14.557	-	6.871	-7.219
Verliezen bij buitengebruikstellingen	-	-	-	-	-
Totaal	467	-14.557	-	6.871	-7.219

2021

In duizenden EUR	Materiële vaste activa (toelichting 8)	Immateriële vaste activa (toelichting 9, 10)	Vastgoed-beleggingen (toelichting 11)	Activa beschikbaar voor verkoop (toelichting 12)	Totaal
Inkomsten uit verkoop	4.615	1.289	16.486	327	22.717
Netto boekwaarde verkopen	-3.320	-4.954	-2.426	-443	-11.143
Winsten (verliezen) op verkopen	1.295	-3.665	14.060	-116	11.574
Verliezen bij buitengebruikstellingen	-	-	-	-	-
Totaal	1.295	-3.665	14.060	-116	11.574

C. Investeringsuitgaven

In duizenden EUR	2021	2022
------------------	------	------

Materiële vaste activa (toelichting 8)	181.800	280.437
Immateriële vaste activa (toelichting 10)	15.572	20.882
Activa beschikbaar voor verkoop (toelichting 12)	842	13
Totaal	198.214	301.332
<hr/>		
Materiële vaste activa - leased	61.316	15.030
Totaal - Investeringsuitgaven - leased	61.316	15.030
<hr/>		
Materiële vaste activa - gekocht	120.484	265.407
Immateriële vaste activa - gekocht	15.572	20.882
Activa beschikbaar voor verkoop - gekocht	842	13
Totaal - Investeringsuitgaven - gekocht	136.898	286.302

D. Wijzigingen in werkkapitaal, voorzieningen en personeelsbeloningen

<i>In duizenden EUR</i>	2021	2022
Vorraden	-70.530	-29.671
Handels- en overige vorderingen, handels- en overige schulden	8.473	-52.846
Voorzieningen	-11.933	8.459
Personeelsbeloningen	8.414	-15.184
Totaal	-65.576	-89.242

E. Ontvangen rentes en dividenden

<i>In duizenden EUR</i>	2021	2022
Ontvangen rente	2.083	7.700
Dividenden geassocieerde vennootschappen	1.222	887
Totaal	3.305	8.587

F. Reconciliatie van de belastingen (in resultaat) – betaalde belastingen

<i>In duizenden EUR</i>	2021	2022
Winstbelastingen	-89.618	-102.406
Wijzigingen in uitgestelde belastingen	-4.743	5.343
Wijzigingen in te betalen belastingen/belastingvorderingen	787	-747
Betaalde belastingen	-93.574	-97.810

G. Betaalde dividenden

<i>In duizenden EUR</i>	2021	2022
Dividend Etex N.V.	-54.715	-65.658
Minderheidsbelangen	-9.054	-5.368
Wijzigingen te betalen dividenden	-838	1.441
Wisselkoersverschillen	684	-397
Totaal betaalde dividenden	-63.923	-69.983

H. Wijzigingen in verplichtingen ten gevolge van financiële schulden

2022

Geen kaswijzigingen

<i>In duizenden EUR</i>	1 januari 2022	Kas- stromen	Valutabewegingen	Nieuwe leases	Overdracht	In scope	Uit scope	31 december 2022
Bankleningen	113.243	858.045	-4.262	-	-25.531	-	-	941.495
Overige financiële leningen	7.205	-287.283	-	-	-1.426	287.406	-	5.902
Langetermijn lease verplichting	136.403	-6.143	-4.101	15.030	-27.241	10.961	-9	124.900
Langetermijn financiële verplichtingen	256.851	564.619	-8.363	15.030	-54.198	298.367	-9	1.072.297
Bankleningen	4.335	-651	-577	-	25.531	-	-	28.638
Voorschot in rekening courant	1.390	3.396	-48	-	-	-	-	4.738
Overige financiële leningen	172.335	2.441	-4.544	-	1.426	15.058	-	186.716
Kortetermijn lease verplichting	22.702	-23.150	-169	-	27.241	-	-99	26.525
Kortetermijn financiële verplichtingen	200.762	-17.964	-5.338	-	54.198	15.058	-99	246.617
Totaal leningen 2021	457.613	546.655	-13.701	15.030	-	313.425	-108	1.318.914

Geen kaswijzigingen

<i>In duizenden EUR</i>	1 januari 2021	Kas- stromen	Valutabewegingen	Nieuwe leases	Overdracht	Buiten- gebruik- stelling	In scope	Uit scope	31 december 2021
Bankleningen	109.559	-6.197	-46	-	-1.203	11.130	-	-	113.243
Overige financiële leningen	3.056	-31.962	3	-	-885	36.993	-	-	7.205
Langetermijn lease verplichting	86.402	-17.648	9.170	61.316	-18.417	-	15.580	-	136.403
Langetermijn financiële verplichtingen	199.017	-55.807	9.127	61.316	-20.505	-	63.703	-	256.851
Bankleningen	77.689	-74.470	-87	-	1.203	-	-	-	4.335
Voorschot in rekening courant	327	1.058	5	-	-	-	-	-	1.390
Overige financiële leningen	131.182	39.487	781	-	885	-	-	-	172.335
Kortetermijn lease verplichting	20.925	-27.784	10.211	-	18.417	-	933	-	22.702
Kortetermijn financiële verplichtingen	230.123	-61.709	10.910	-	20.505	-	933	-	200.762
Totaal leningen	429.140	117.516	20.037	61.316	-	-	64.636	-	457.613

Toelichting 28 – Transacties met betrokken partijen

Transacties tussen Etex en haar dochterondernemingen die betrokken partijen zijn, werden geëlimineerd bij de consolidatie en worden derhalve niet besproken in de toelichtingen. Transacties met deelnemingen opgenomen volgens de vermogensmutatiemethode en joint ventures worden besproken in toelichting 13.

Transacties met leden van de Raad van Bestuur en het Executief Comité:

<i>In duizenden EUR</i>	2021	2022
Raad van Bestuur:		

<i>Kortetermijnpersoneelsbeloningen</i>	<i>958</i>	<i>1.066</i>
Executief Comité:		
<i>Kortetermijnpersoneelsbeloningen</i>	<i>11.696</i>	<i>9.501</i>
<i>Post-tewerkstellingsvergoedingen</i>	<i>485</i>	<i>497</i>
<i>Vergoeding op basis van aandelen</i>	<i>7.573</i>	<i>8.216</i>
<i>Aantal opties toegekend tijdens het jaar</i>	<i>464.375</i>	<i>538.306</i>

Transacties met ondernemingen waarin leden van de Raad van Bestuur actief zijn, zijn aan marktconforme voorwaarden en immaterieel in hun geheel.

Toelichting 29 – Erelonen van de Commissaris

De wereldwijde erelonen van de Commissaris bedroegen €2.944 duizend (€2.245 duizend in 2021). De vergoedingen betaald aan de Commissaris voor bijstand en advies bedroegen €1.720 duizend (€940 duizend in 2021), waarvan €1.070 duizend voor Overige opdrachten gelinkt aan het mandaat van Commissaris (€143 duizend in 2021) en voor €650 duizend voor belastingadvies en andere adviesdiensten (€797 duizend in 2021).

Toelichting 30 – Etex ondernemingen

De belangrijkste ondernemingen opgenomen in de geconsolideerde jaarrekening worden hieronder opgelijst. Een volledige lijst van de Groepsondernemingen met hun maatschappelijke zetel zal neergelegd worden bij de Nationale Bank van België samen met de geconsolideerde jaarrekening.

		% eigen-vermogensbelang		
		2021	2022	
Europa				
Oostenrijk	Etex Building Performance GmbH	100%	100%	
	URSA Dämmssysteme Austria GmbH	0%	100%	
België	Comptoir du Bâtiment N.V.	100%	100%	
	Etergyp N.V.	100%	100%	
	Eternit N.V.	100%	100%	
	Etex Building Performance N.V.	100%	100%	
	Etex N.V.	100%	100%	
	Etex New Ways N.V.	100%	100%	
	Etex Services N.V.	100%	100%	
	Etexco N.V.	100%	100%	
	Euro Panels Overseas N.V.	100%	100%	
	Microtherm N.V.	100%	100%	
	Promat Research and Technology Center N.V.	100%	100%	
	URSA Benelux B.V.	0%	100%	
Bosnië	Siniat Adria Gips LLC	100%	100%	
Kroatië	URSA Zagreb D.O.O.	0%	100%	
Tsjechië	Promat s.r.o.	100%	100%	
	URSA CZ s.r.o.	0%	100%	
Denemarken	Etex Nordic A/S	100%	100%	
Estland	OÜ URSA Baltic	0%	100%	
Frankrijk	Etermat S.A.S.U.	100%	100%	
	Eternit S.A.S.U.	100%	100%	
	Etex Building Performance International S.A.S.	100%	100%	
	Etex France Building Performance S.A.	100%	100%	
	Etex France Exteriors	100%	100%	
	Etex Matériaux de Construction S.A.S.	100%	100%	
	Papeteries de Bègles S.A.S.	100%	100%	
	Pincemin S.A.S.	69,40%	100%	
	Pladur France S.A.S.	100%	100%	
	URSA France S.A.S.	0%	100%	
URSA INSMAT France S.A.S.	0%	100%		
Duitsland	Etex Building Performance GmbH	100%	100%	
	Etex Germany Exteriors GmbH	100%	100%	
	Etex Holding GmbH	100%	100%	
	Promat Service GmbH	100%	100%	
	URSA Deutschland GmbH	0%	100%	
	URSA (INSMAT) Holdings GmbH	0%	100%	
	URSA INSMAT GmbH	0%	100%	
	Wanit Fulgurit GmbH	100%	100%	
	Hongarije	URSA Salgótarján Zrt	0%	100%

		% eigen-vermogensbelang	
		2021	2022
Italië	Edilit S.r.l.	100%	100%
	Etex Building Performance S.p.A.	100%	100%
	Etex Italia	100%	100%
	Immogit S.r.l.	100%	100%
	Promat S.p.A.	100%	100%
	Siniat Holding Italy S.r.l.	100%	100%
Ierland	URSA Italia S.r.l.	0%	100%
	Etex Ireland Limited	100%	100%
	Evolution Innovation Int'l Ltd	60,00%	60,00%
	Evolution Innovation Ltd	60,00%	60,00%
	Horizon Offsite Limited	100%	100%
Lithouwen	Tegral Holding Limited	100%	100%
	UAB Eternit Baltic	100%	100%
Luxemburg	Eternit Investment S.à.r.l.	100%	100%
	Etex Asia S.A.	100%	100%
	Etex Finance S.A.	100%	100%
	Etex Luxembourg S.A.	100%	100%
	Maretex S.A.	100%	100%
	Merilux S.à.r.l.	100%	100%
	Poly Ré S.A.	100%	100%
Nederland	Eternit B.V.	100%	100%
	Eternit Holdings B.V.	100%	100%
	Etex Building Performance B.V.	100%	100%
	Nefibouw B.V.	100%	100%
	Uralita Holding B.V.	0%	100%
Polen	Promat TOP Sp. z o.o.	100%	100%
	Siniat Polska Sp. z o.o.	100%	100%
	Siniat Sp. z o.o.	100%	100%
	URSA Polska Sp.Z.o.o	0%	100%
Portugal	EPISA SL	100%	100%
Roemenië	Etex Building Performance S.A.	100%	100%
	URSA Romania S.R.L.	0%	100%
Rusland	Etex Russia	100%	100%
	URSA Eurasia LLC	0%	100%
Servië	Etex Building Performance doo	100%	100%
	URSA Beograd doo	0%	100%
Slovakije	URSA SK S.R.O.	0%	100%
Slovenië	Promat d.o.o.	100%	100%
	URSA Slovenija d.o.o.	0%	100%
Spanje	Almería Gypsum S.A.	100%	100%
	Euronit Fachadas y Cubiertas S.L.	100%	100%
	Pladur Gypsum	100%	100%
	Promat Ibérica S.A.	100%	100%
	Promat Inversiones S.L.	100%	100%
	URSA Ibérica Aislantes S.A.	0%	100%
Zwitserland	URSA Insulation S.A.	0%	100%
	Etex Switzerland & Austria GmbH	100%	100%
Oekranië	Siniat Gips ALC	100%	100%
	Siniat Gips Ukraine LLC	100%	100%

		% eigen-vermogensbelang		
		2021	2022	
Verenigd Koninkrijk	Crucible Gypsum Recycling Ltd	100%	100%	
	EM Holdings UK Ltd.	100%	100%	
	Evolution Innovation UK Ltd	60,00%	60,00%	
	EOS Framing Limited	100%	100%	
	EOS Offsite Solutions Limited	100%	100%	
	Eternit UK Ltd.	100%	100%	
	Etex (Exteriors) UK Limited	100%	100%	
	Etex (U.K.) Limited	100%	100%	
	Etex Building Performance UK Ltd.	100%	100%	
	FSi Limited	100%	100%	
	John Brash Ltd	100%	100%	
	ML UK Holding Limited	100%	100%	
	Promat Glasgow Ltd.	100%	100%	
	Promat UK Ltd.	100%	100%	
Latijns-Amerika	Sigmat Ltd	100%	100%	
	Sigmat Group Ltd.	100%	100%	
Argentinië	URSA UK Ltd.	0%	100%	
	Durlock S.A.	100%	100%	
	Eternit Argentina S.A.	99,44%	99,44%	
	Siniat Holding Argentina S.A.	100%	100%	
	Brazilië	Siniat Holding Brazil S.A.	100%	100%
		Siniat S.A. Mineração Indústria e Comércio	100%	100%
	Chili	Centro de Servicios Compartidos SpA	99,83%	99,83%
		Empresas Pizarreño S.A.	99,83%	99,83%
		Inversiones Etex Chile Ltda.	100%	100%
		Inversiones San Lorenzo Chile S.A.	99,83%	99,83%
		New Ways Americas SpA	100%	100%
		Sociedad Industrial Pizarreño S.A.	99,77%	99,77%
	Colombia	Sociedad Industrial Romeral S.A.	99,87%	99,87%
		Etex Colombia S.A.	99,95%	99,95%
Gyplac S.A.		100%	100%	
Ecuador	Shared Services Colombia S.A.S	100%	100%	
	EBM Ecuador SA	100%	100%	
Mexico	Icon Plus	51,00%	0,00%	
	Servicios de Gestion S.A. de C.V.	100%	100%	
Peru	Servicios Atacama S.A. de C.V.	99,79%	99,79%	
	Etex Peru S.A.C.	100%	100%	
Uruguay	Fabrica Peruana Eternit S.A.	89,16%	89,16%	
	Eternit Uruguay S.A.	97,50%	97,50%	
Afrika, Azië, Oceanië, Noord-Amerika				
Australië	Promat Australia Pty Ltd.	100%	100%	
	Etex Australia Pty Ltd	100%	100%	
China	Eternit Guangzhou Building Systems Ltd.	66,65%	66,65%	
	Promat International (Asia Pacific) Ltd.	100%	100%	
	Promat Shangai Ltd.	100%	100%	
Indië	Promat India	100%	100%	
Indonesië	Etex BP Indonesia	94,93%	94,93%	
Japan	Promat Japan	100%	100%	

		% eigen-vermogensbelang	
		2021	2022
Maleisië	Etex Malaysia	100%	100%
Nigeria	Ement Ltd.	56,87%	56,87%
	Eternit Ltd.	100%	100%
	Nigerite Ltd.	56,85%	56,85%
Singapore	Promat Building System Pte Ltd.	100%	100%
Zuid-Afrika	Etex South Africa Building Systems	100%	100%
Verenigde Arabische	Etex Middle East LLC	100%	100%
Verenigde Staten van	Promat Inc.	100%	100%

Deelnemingen opgenomen volgens de vermogensmutatiemethode

		% eigen-vermogensbelang	
		2021	2022
Argentinië	EBS S.A.	50,00%	0,00%
Brazilië	Tecverde Egenharia	45,14%	46,00%
Chili	E2E	50,00%	50,00%
Duitsland	Lichtensteiner Brandschutzglas GmbH & Co. KG	50,00%	50,00%
	Neuwieder Brandschutzglas GmbH	50,00%	50,00%
Polen	Kopalnia Gipsu Leszcze S.A.	50,00%	50,00%
	Nida Media Sp. z o.o.	50,00%	50,00%
Zwitserland	Promat AG	26,00%	26,00%

Toelichting 31 – Gebeurtenissen na balansdatum

In maart 2023 rondde ETEX de verkoop af van haar belangen in haar belangrijkste joint ventures in Latijns-Amerika, die deel uitmaakten van de offsite-divisie New Ways: E2E in Chili en Tecverde in Brazilië. Naast de desinvestering van Icon Plus in zowel Argentinië als Ecuador (laatstgenoemde wordt volledig geconsolideerd) werd deze beslissing om te vertrekken uit Latijns-Amerika genomen omdat de regio minder potentieel voor offsitebouw toont als Europa en ook niet wordt geholpen door de huidige economische context.

Niet-geconsolideerde jaarrekening van Etex N.V.

De jaarrekening van Etex N.V. wordt hieronder gepresenteerd in verkorte vorm.

Overeenkomstig het Belgische Wetboek van Vennootschappen, zal de jaarrekening van Etex N.V. samen met verslag van de Raad van Bestuur en het verslag van de Commissaris neergelegd worden bij de Nationale Bank van België.

Deze documenten zijn bovendien verkrijgbaar op verzoek:

Etex N.V.

Group Finance Department
Passport Building | Luchthaven Brussel Nationaal | Gebouw 1K
1930 Zaventem

De Commissaris heeft een oordeel zonder voorbehoud gegeven op de statutaire jaarrekening van Etex N.V.

Verkorte balans

<i>in duizenden EUR</i>	2021	2022
Vaste activa	2.055.332	3.020.014
Materiële en immateriële vaste activa	1.753	1.639
Financiële activa	2.053.579	3.018.375
Vlottende activa	32.413	29.612
TOTAAL ACTIVA	2.087.745	3.049.626
Kapitaal en reserves	1.417.370	2.003.495
Kapitaal	2.533	2.533
Uitgiftepremie	743	743
Reserves	1.414.094	2.000.219
Voorzieningen	15.732	20.477
Schuldeisers	654.643	1.025.654
TOTAAL PASSIVA	2.087.745	3.049.626

Verkorte winst- en verliesrekening

<i>in duizenden EUR</i>	2021	2022
Bedrijfsinkomsten	67.680	60.012
Bedrijfskosten	-62.978	-71.241
Bedrijfsresultaat	4.702	-11.229
Financiële resultaat	-3.210	674.433
Winst / (verlies) vóór belastingen	1.492	663.204
Belastingen	-76	-39
Winst / (verlies) van het jaar	1.416	663.165
Onttrekking aan de belastingvrije reserves	-	-
Toe te rekenen winst / (verlies) van het jaar	1.416	663.165

Het financiële resultaat omvat eenmalige opbrengsten en kosten voor €0 duizend in 2022, en €0 duizend in 2021.

Winstuitkering

De Raad van Bestuur zal aan de Algemene Vergadering op 24 mei 2023 een nettodividend voorstellen van €0,6510 per aandeel. Het voorgestelde brutodividend is €0,93 per aandeel.

Bestemmingsrekening

<i>in duizenden EUR</i>	2021	2022
Te bestemmen winst / (verlies)	1.416	663.165
Te bestemmen winst / (verlies) van het jaar	1.416	663.165
Toewijzing van het resultaat	1.416	663.165
Overdracht naar/van reserves	68.168	-586.126
Overgedragen resultaat		
Uit te keren winst	-69.584	-77.039

Statutaire nominaties

Het mandaat van onafhankelijk bestuurders van Much BV, met vaste vertegenwoordiger Muriel De Lathouwer, en ViaBylity BV, met vaste vertegenwoordiger Hans Van Bylen, zal worden voorgesteld om te worden verlengd op de Algemene Vergadering van Aandeelhouders op 24 mei 2023.

Woordenlijst

Onderstaande definitie hebben betrekking op niet-IFRS prestatie-indicatoren.

Bedrijfsresultaat ("EBIT") (winst vóór interest en belastingen)

Earnings before interest and taxes - Inkomsten uit activiteiten, vóór financiële kosten en inkomsten, deel van het resultaat in deelnemingen opgenomen volgens de vermogensmutatiemethode en belastingen.

Eenmalige opbrengsten en kosten

Elementen van de winst- en verliesrekening gerelateerd aan significante herstructureringsmaatregelen en bedrijfstransformatie, gezondheidsclaims, herstel van milieuschade, belangrijke geschillen en bijzondere waardeverminderingen op goodwill, inkomsten of kosten uit de verkoop van activiteiten of activa buiten werking en andere significante éénmalige effecten zoals die met betrekking tot de afwikkeling van langetermijnpersoneelsbeloningen.

Effectief belastingtarief

Belastingen gedeeld door de winst vóór belastingen en vóór het deel van het resultaat in deelnemingen opgenomen volgens de vermogensmutatiemethode, uitgedrukt als een percentage.

Geïnvesteed vermogen

Niet-cash werkkapitaal plus materiële vaste activa, goodwill en immateriële vaste activa, vastgoedbeleggingen en vaste activa beschikbaar voor verkoop.

Genormaliseerde nettowinst (Deel van de Groep)

Nettowinst van het jaar vóór eenmalige opbrengsten en kosten, na fiscale impact en toe te rekenen

Genormaliseerd bedrijfsresultaat (REBIT)

Recurring operating income - Inkomsten uit activiteiten vóór eenmalige opbrengsten en kosten en vóór financiële kosten en inkomsten, deel van het resultaat in deelnemingen opgenomen volgens de vermogensmutatiemethode en belastingen.

Genormaliseerde operationele kasstroom ("REBITDA")

Recurring operating cash flow - Genormaliseerd bedrijfsresultaat vóór afschrijvingskosten en bijzondere waardevermindering-verliezen op materiële en immateriële vaste activa.

Genormaliseerde uitkeringsvoet

Brutodividend per aandeel gedeeld door de genormaliseerde nettowinst (Deel van de Groep) per aandeel, uitgedrukt als een percentage.

Gewogen gemiddelde aantal aandelen

Aantal uitgegeven aandelen bij het begin van de periode aangepast voor het aantal aandelen geannuleerd of uitgegeven tijdens de periode, vermenigvuldigd met een gewogen tijdsfactor.

Gewogen gemiddelde nominaal belastingtarief

Nominaal belastingtarief per land toegepast op de winst vóór belastingen van elke entiteit gedeeld door het resultaat van de Groep vóór belastingen en vóór het deel van het resultaat in deelnemingen opgenomen volgens de vermogensmutatiemethode, uitgedrukt als een percentage.

Investeringen

Aankoop van materiële vaste activa, immateriële vaste activa en vastgoedbeleggingen, exclusief verwervingen door bedrijfscombinaties.

Netto financiële schuld

Financiële korte- en langetermijnverplichtingen, inclusief financiële leases, minus vlottende financiële activa en geldmiddelen en kasequivalenten.

Nettowinst (Deel van de Groep)

Winst van het jaar, toe te rekenen aan aandeelhouders van de Groep

Omzet

Omvat de geleverde goederen en diensten gepresteerd door de Groep tijdens de periode, gefactureerd of te factureren, na disconto, kortingen en voorzieningen.

Operationele kasstroom of "EBITDA" (winst vóór rente, belastingen en afschrijvingen)

Earnings before interest, taxes, depreciation and amortisation - Bedrijfsresultaat vóór afschrijvingskosten en bijzondere waardeverminderingverliezen op materiële en immateriële vaste activa.

Rendement op geïnvesteed vermogen ("ROCE")

Return on capital employed - Bedrijfsresultaat gedeeld door het gemiddeld geïnvesteed vermogen (bij het begin van het jaar plus op het einde van het jaar, gedeeld door twee), uitgedrukt als een percentage.

Theoretische belastingen

Nominaal belastingtarief per land
toegepast op de winst vóór
belastingen van elke entiteit.

Vrije kasstroom

Vrije kasstroom is de som van de
kastroom uit bedrijfsactiviteiten,
betaalde en ontvangen rente,
ontvangen dividend minus
investeringen.

aan aandeelhouders van de Groep.

ETEX NV
PassPort Building
Luchthaven Brussel Nationaal, Gebouw 1K
1930 Zaventem
Rechtspersonenregister 0400.454.404 (Brussel, Nederlandstalige afdeling)
www.etexgroup.com

**JAARVERSLAG VAN DE RAAD VAN BESTUUR
AAN DE GEWONE AANDEELHOUDERSVERGADERING VAN 24 MEI 2023
GECONSOLIDEERDE JAARREKENING
(EX ARTICLE 3:32 WETBOEK VAN VENNOOTSCHAPPEN EN VERENIGINGEN (“WVV”))**

Inleiding

Etex boekte opnieuw een uitstekende financiële prestatie in 2022, met een omzetgroei van 25,0% tot 3.714 miljoen EUR op vergelijkbare basis tegenover 2021, en een REBITDA-verbetering met 13,2%; de REBITDA bedraagt 645 miljoen EUR, de hoogste waarde ooit. In vergelijking met 2021 is de omzet gestegen met 13,3% en de REBITDA met 2,8% op vergelijkbare basis. In 2022 bedroeg de REBITDA-marge 17,4% en steeg de recurrente nettowinst met 2,9% tot 275 miljoen EUR. De vrije kasstroom vóór dividenden, overnames en desinvesteringen van bedrijven bedroeg 142 miljoen EUR. De netto schuld aan het einde van het jaar bedroeg 1.031 miljoen EUR, als gevolg van de overname van URSA.

2022 was opnieuw een jaar van sterke groei voor Etex, met een omzetstijging van 13,3% op vergelijkbare basis tegenover 2021, als gevolg van stabiele volumes en gestegen gemiddelde verkoopprijzen. De positieve netto-impact van de consolidatiekring van 11,5 % in vergelijking met 2021, is voornamelijk toe te schrijven aan de overname van URSA in juni 2022, alsook aan de bijdrage – gedurende het volledige boekjaar – van de in 2021 verworven bedrijven (de Australische gipsplaat activiteiten, het Franse offsitebouwbedrijf e-Loft, het Ierse staalframingsbedrijf Horizon Offsite, het design- en engineeringconsultancybedrijf Evolusion Innovation en de fabrikant van lichte stalen frames Sigmat in het Verenigd Koninkrijk), werd bovendien gedeeltelijk tenietgedaan door dalende verkoopprijzen in Oekraïne en Rusland als gevolg van de oorlog en de daarmee samenhangende sancties. De resterende positieve impact op de omzet (+0,2%) is te wijten aan wisselkoerseffecten en hyperinflatie in Argentinië.

Onze REBITDA steeg naar 645 miljoen EUR, de hoogste absolute waarde ooit voor Etex. Dit betekent een stijging van 2,8% tegenover 2021 die voornamelijk is toe te schrijven aan proactief kostprijsmanagement en beheersing van overheadkosten in verhouding tot de verkopen, ondanks de algemene stijging van de kosten. In vergelijking met 2021 werd de REBITDA gedreven door de gewijzigde consolidatiekring (+9,9%) en een licht positieve impact van wisselkoerseffecten en hyperinflatie (+0,5%). De REBITDA uitgedrukt in percentage van de omzet bereikte 17,4% in vergelijking met 19,2% in 2021; een evolutie die het gevolg is van een aanzienlijke stijging van de verkoopprijzen om tegengewicht te bieden, in absolute waarden, aan de impact van de inflatie op de kosten van de verkochte goederen, maar onvoldoende om de brutomargepercentages op het peil van 2021 te houden. Dit werd gedeeltelijk teniet gedaan door de overheadkosten die positief evolueerden in 2022 naar 17,4% van de omzet, in vergelijking met 18,6% in 2021.

De recurrente nettowinst (aandeel van de Groep) van Etex steeg in 2022 met 2,9% tot 275 miljoen EUR, opnieuw een recordprestatie. De niet-recurrente elementen hebben voornamelijk betrekking op winsten bij de vervreemding van activa, milieusaneringskosten om asbesthoudende sites te renoveren, waardevermindering van activa (in Oekraïne, in Rusland en – bovenop de voorzieningen – voor

welbepaalde ondermaats presterende New Ways-bedrijven in Europa) en eenmalige kosten die verband houden met de acquisitie en integratie van URSA. De nettowinst van de onderneming kwam in 2022 uit op 218 miljoen EUR, een stijging met 10,1% op jaarbasis.

De vrije-kasstroomgeneratie vóór dividenden, overnames en desinvesteringen van bedrijven bedroeg 142 miljoen EUR in 2022 (tegenover 182 miljoen EUR in 2021): de kasstroomgeneratie is toe te schrijven aan de gunstige ontwikkeling van de REBITDA (+75 miljoen EUR), met een beperkte negatieve impact van de verandering in het werkkapitaal dat evolueert in lijn met de omzetsijging en kapitaaluitgaven die zijn gestegen met ongeveer 100 m€ (inclusief geleasede activa) voornamelijk als gevolg van groeiprojecten, zoals de gipsplaatfabriek in Bristol (Verenigd Koninkrijk), en de capaciteitsverhoging voor vezelcement in Nigeria, alsook investeringen in energiebesparingen in Frankrijk. Ook hebben hogere rentelasten, vooral met betrekking tot de URSA acquisities, een impact gehad op de kasstroomgeneratie in 2022 (-11 miljoen EUR), evenals een beperkt aantal bijkomende belastingbetalingen (-4 miljoen EUR).

Eind december 2022 bedroeg de netto financiële schuld van Etex 1.031 miljoen EUR, een stijging van 817 miljoen EUR ten opzichte van het niveau eind 2021 (214 miljoen EUR). Deze verhoging van de netto schuld was vooral het gevolg van de overname van URSA, wat een bedrag van 918 miljoen vertegenwoordigt (bedrijfswaarde). Een belangrijk deel van die overname werd gefinancierd door een ESG-gerelateerde Schuldschein (waarbij 800 miljoen EUR werd opgehaald). Deze verrichting werd gunstig en naar behoren afgedekt door rentedekkingsovereenkomsten die gesloten werden tijdens het eerste kwartaal van 2022. Zoals in de voorgaande jaren, omvat de netto financiële schuld in 2022 het gunstige effect van het factoring-zonder-verhaalprogramma, dat aan het einde van het jaar 259 miljoen EUR bedroeg (tegenover 167 miljoen EUR eind 2021). Zonder dat programma zou de netto financiële schuld 1.290 miljoen EUR bedragen (tegenover 381 miljoen EUR eind 2021). De netto financiële schuld/REBITDA-ratio van het bedrijf steeg van 0,1x in 2021 naar 1,5x in 2022. Zonder het gunstige effect van het factoring-zonder-verhaalprogramma zou deze ratio stijgen van 0,7x naar 1,9x op jaarbasis (de ratio's voor 2022 zijn gebaseerd op pro-forma REBITDA, inclusief 12 maanden URSA waarden).

Veranderingen in de consolidatiekring

Eind mei 2022 werd de overname van URSA afgerond. Het bedrijf is een Europese leider in minerale glaswol en geëxtrudeerd polystyreen (XPS) die aanwezig is in meer dan 20 landen dankzij een netwerk van 13 productievervestigingen. Beide activiteiten werden geïntegreerd in een aparte divisie. De vraag naar isolatiematerialen wordt aangedreven door EU-regelgeving om de opwarming van de aarde aan te pakken.

Geconsolideerde resultaten

Resultatenrekening

Totale omzet: 3.714 miljoen EUR, op jaarbasis is de omzet gestegen met ongeveer 742 miljoen EUR, of +25,0% ten opzichte van 2021, inclusief de impact van de nieuw verworven activiteiten, namelijk URSA in 2022 (+312 miljoen EUR), en slechts gedeeltelijk bijdragend in 2021, de Australische gipsplaat activiteiten (+53 miljoen EUR) en New Ways in het Verenigd Koninkrijk, Ierland en Frankrijk (+32 miljoen EUR), en de daling in Rusland en Oekraïne door de oorlog (-26 miljoen EUR).

Brutowinst: 1.079 miljoen EUR, een stijging met 128 miljoen EUR, of 29,0% van de omzet, tegenover 32,0% in 2021, dit ondanks proactief kostprijmanagement door een stijging van de verkoopprijzen om tegengewicht te bieden, in absolute waarden, aan de impact van de inflatie op de kosten van de verkochte goederen, maar onvoldoende om de brutomargepercentages op het peil van 2021 te houden.

Verhouding tussen de overheadkosten en de omzet: daling met 17,4% (tegenover 18,6% in 2021); deze verbetering is het gevolg van een omzetgroei die de overheadstijging overtreft.

Bedrijfsresultaat voor niet-recurrente elementen (REBIT): 431 miljoen EUR, een stijging met 33 miljoen EUR op vergelijkbare basis, wat neerkomt op 11,6% van de omzet. In 2021 bedroeg de REBIT 398 miljoen EUR, of 13,4% van de omzet.

Netto niet-recurrente kosten: 70 miljoen EUR, inclusief eenmalige kosten die verband houden met ondermaats presterende New Ways-bedrijven, met de waardevermindering van activa in Oekraïne en in Rusland, met de acquisitie en integratie van URSA en met projecten om asbesthoudende materialen te verwijderen, gedeeltelijk teniet gedaan door winsten bij de vervreemding van activa. Het bedrijfsresultaat (EBIT) kwam uit op 361 miljoen EUR tegenover 315 miljoen EUR in 2021.

Netto financiële kosten: stijging van 16 miljoen EUR in 2021 naar 37 miljoen EUR in 2022, vooral als gevolg van een hogere schuldpositie na de belangrijke overname van URSA tijdens het jaar, evenals van hyperinflatie-effecten in Argentinië.

Nettowinst (aandeel van de Groep): stijging van 194 miljoen EUR naar 210 miljoen EUR.

Recurrente nettowinst (aandeel van de Groep): stijging van 268 miljoen EUR naar 275 miljoen EUR.

Netto financiële schuld: de stijging van 214 miljoen EUR eind 2021 naar 1.031 miljoen EUR eind december 2022 is voornamelijk te wijten aan de overname van URSA, die de vrije-kasstroomgeneratie teniet heeft gedaan. Ze omvat ook de positieve effecten van het factoring-zonder-verhaalprogramma, dat eind 2022 259 miljoen EUR bedroeg (tegenover 167 miljoen EUR eind 2021). Zonder dit programma zou de netto financiële schuld 1.290 miljoen EUR hebben bereikt, vergeleken met 381 miljoen EUR eind 2021.

Building Performance

Building Performance noteerde een omzetstijging van 15,5% op vergelijkbare basis tot 2.434 miljoen EUR, een sterke prestatie die tot stand kwam door de nodige prijsstijgingen door te voeren om de gestegen kosten voor grondstoffen en energie te compenseren en waarbij de negatieve impact op de volumes beperkt bleef. De in 2021 verworven gipsplaat activiteiten in Australië en de Spaanse activiteiten van Pladur lieten een sterke groei optekenen. De markten in Frankrijk en Nederland waren uitdagender en in Chili keerden de marktomstandigheden terug naar het normale niveau, na de belangrijke stimuleringsmaatregelen die in 2021 werden gegeven door de overheid om de economische groei te bevorderen.

Exteriors

Exteriors noteerde een omzetstijging van 6,1% op vergelijkbare basis tot 683 miljoen EUR, ook dankzij een efficiënt prijsbeheer en kreeg af te rekenen met wisselende prestaties op het vlak van volumes met een groei tijdens het eerste semester en vertraging in het tweede semester. De divisie noteerde ook een aanzienlijke dubbelcijferige groei in Noord-Amerika en Australië en een daling op de Chileense markt in vergelijking met 2021, een volumestijging voor architecturale gevelproducten (Equitone) en sidings (Cedral) op de voornaamste Europese markten en een daling van de vraag naar golfplaten.

Industry

De omzet van Industry bedroeg 203 miljoen EUR, een stijging van 14,8% op vergelijkbare basis, met een groei in alle segmenten (transport, warmtebehandelingsindustrie, energie- en brandwerende toepassingen en apparaten), dankzij de hogere prijzen en een gezonde volumegroei gedurende het hele jaar.

New Ways

De omzet van New Ways bedroeg 83 miljoen EUR, inclusief de omzet van de in de loop van 2021 overgenomen bedrijven in Frankrijk, Ierland en het Verenigd Koninkrijk. 2022 was het eerste jaar waarin alle bedrijven honderd procent bijdroegen. De omzet van het staalframingsbedrijf EOS in het Verenigd Koninkrijk, dat sinds 2016 deel uitmaakt van Etex, steeg met 10,3% op vergelijkbare basis, door de markt die zich openstelde voor de offsitebouw en die gesteund werd door overheidsmaatregelen.

Balans

De waarde van het vastgoed, de installaties en de uitrusting van Etex steeg naar 1.929 miljoen EUR, tegenover 1.588 miljoen EUR in 2021, als gevolg van de recent overgenomen URSA activiteiten. De kapitaaluitgaven (materiële en immateriële activa, inclusief leasing) bedroegen 302 miljoen EUR en overschrijdden de recurrente afschrijvingen van 214 miljoen EUR door belangrijke lopende groeiprojecten in Bristol (gipsplaten, Verenigd Koninkrijk) en Nigeria (vezelcement). De goodwill en immateriële activa stegen respectievelijk van 198 miljoen EUR naar 663 miljoen EUR en van 271 miljoen EUR naar 411 miljoen EUR, waarbij beide stijgingen van vooral afkomstig waren van URSA bedrijfscombinaties in de loop van het jaar.

Het werkkapitaal steeg van 193 miljoen EUR in 2021 naar 268 miljoen EUR in 2022. Net als in de voorgaande jaren heeft de focus op de werkkapitaalprestaties er ook in 2022 voor gezorgd dat de waarde van de voorraad en klanten min de leveranciersaldi, uitgedrukt in percentage van de omzet, verder is kunnen verminderen naar 10,2% tegenover 10,4% in 2021 (de ratio's voor 2022 zijn gebaseerd op de pro-forma omzet, inclusief 12 maanden URSA waarden). Het totale werkkapitaalniveau in procenten van de omzet steeg van 6,5% in 2021 naar 6,8% in 2022, een lichte stijging als gevolg van het kortlopende deel van de renteswaps activa. Ons effectieve rendement op aangewend kapitaal daalde van 15,2% in 2021 naar 13,0% in 2022. Zonder de impact van niet-recurrente elementen bedroeg het recurrente rendement op aangewend kapitaal in 2022 15,5% tegenover 19,2% in 2021.

Risico's en onzekerheden

De Groep is blootgesteld aan de gangbare algemene bedrijfsrisico's. De Groep treft maatregelen om die risico's af te dekken via verzekeringen en interne beleidslijnen.

Typische risico's zijn onder andere aansprakelijkheid ten aanzien van externe partijen en productrisico's, materiële schade, onderbreking van de activiteiten, werkgeversrisico's en in bepaalde gevallen kredietrisico's.

De Groep is actief over de hele wereld. Daardoor wordt de Groep blootgesteld aan de impact van wisselkoersschommelingen op de inkomsten, kosten en activa, en aan risico's buiten de eurozone. Ook in 2022 heeft de Groep onze weldoordachte beleidslijnen betreffende die risico's gevolgd.

De vraag naar bouwmaterialen wordt vooral gedreven door een toenemende bevolking en welvaart. Een andere belangrijke factor zijn de veranderende macro-economische parameters, zoals de groei van het bbp, de staatsuitgaven, rentevoeten en wetgevingen.

De Groep zorgt voor risicodiversificatie via een geografische spreiding en gediversifieerde portefeuille. Een extra element dat bijdraagt aan die diversificatie is de ruime betrokkenheid van de Groep zowel bij residentiële, commerciële en industriële bouwprojecten, als bij renovatie en nieuwbouw.

De Groep maakt gebruik van diverse grondstoffen om zijn producten te vervaardigen. Cement is bijvoorbeeld een belangrijk ingrediënt. Dat is over het algemeen op grote schaal verkrijgbaar bij verschillende leveranciers. Daarnaast gebruiken we vezels om bepaalde producten te verstevigen. Die zijn afkomstig van een beperkt aantal bedrijven in Japan en China, waarmee de Groep duurzame relaties heeft opgebouwd en langlopende contracten heeft gesloten. Voor natuurlijke middelen zoals klei of gips bezitten we de grondstoffen of garanderen we die via langetermijncontracten.

Onze energiekosten zijn behoorlijk hoog. Dat geldt zowel voor de productie van bepaalde producten als voor de verwerking van de grondstoffen die we van onze leveranciers krijgen. Daarom onderzoeken we voortdurend oplossingen om ons energieverbruik te beperken.

In het verleden hebben sommige ondernemingen van de Groep asbest gebruikt als grondstof. Deze ondernemingen zijn blootgesteld aan claims van mensen die asbestgerelateerde ziekten hebben ontwikkeld. De Groep zet zich in voor een billijke vergoeding voor mensen die lijden aan een ziekte veroorzaakt door ons vroegere gebruik van asbest. De compensatiekosten worden gedekt door de socialezekerheidsstelsels van de staat, verzekeringsmaatschappijen en onze eigen middelen. Gezien de lange latentietijd van sommige van deze ziekten, blijven we op de middellange termijn aan dit risico blootgesteld.

Risicobeheer

De Groep is blootgesteld aan de volgende risico's vanwege haar bedrijfsactiviteiten en gebruik van financiële instrumenten bij het uitvoeren en beheren van haar activiteiten:

- a. Marktrisico
- b. Kredietrisico
- c. Liquiditeitsrisico
- d. Kapitaalrisico

Het risicobeheersbeleid van de Groep werd opgesteld om risico's waaraan de Groep is blootgesteld, te identificeren en te analyseren, om geschikte risicolimieten en –controles te bepalen en om risico's alsook de naleving van voormelde limieten te controleren. Het risicobeheersbeleid en –systemen worden regelmatig herzien in het kader van marktomstandigheden en wijzigingen in de activiteiten van de Groep.

a. Marktrisico

Marktrisico is het risico dat wijzigingen in marktprijzen, zoals buitenlandse wisselkoersen, rentevoeten en aandelenprijzen de opbrengsten of kosten van de Groep of de waarde van haar aangehouden financiële instrumenten (positief of negatief) zullen beïnvloeden. Het doel van marktrisicobeheer is het beheren en controleren van blootstellingen aan marktrisico binnen aanvaardbare parameters, terwijl tegelijk het rendement op risico wordt geoptimaliseerd.

De Groep heeft financiële activa en gaat financiële verplichtingen aan in de normale gang van zaken. Ze koopt en verkoopt afgeleide instrumenten om het marktrisico te beheren. Doorgaans streeft de Groep naar het toepassen van hedge accounting om op vervaldag de winsten of verliezen op hedge contracten te compenseren met de kosten en opbrengsten van de afgedekte positie. Hedge accounting biedt de mogelijkheid om volatiliteit in de winst- en verliesrekening te beheren.

Valutarisico

Bij zijn activiteiten is de Groep blootgesteld aan valutarisico op verkopen, aankopen en leningen.

De omrekening van lokale balansen en winst- en verliesrekeningen naar de presentatiemunteenheid van de Groep leidt tot wisselkoerseffecten. Als de Groep zijn netto-investeringen in buitenlandse entiteiten afdekt met leningen in buitenlandse valuta of andere instrumenten worden de afdekkingen van de netto-investeringen op dezelfde manier gewaardeerd als kasstroomafdekkingen. Alle wisselkoerswinsten en – verliezen resulterend uit de omrekening worden opgenomen in eigen vermogen en inbegrepen in de cumulatieve omrekeningsverschillen.

Gezien de aard van de activiteiten van de Groep is een groot deel van de omzet en kosten in lokale valuta waardoor het transactierisico beperkt is. Als entiteiten van de Groep uitgaven en ontvangsten hebben in verschillende valuta, gaan ze, zelf of via het thesauriecentrum van de Groep, afgeleide contracten aan om hun blootstelling aan valutarisico af te dekken over de komende maanden (gebaseerd op de verwachte aankopen en verkopen). Deze afgeleide instrumenten worden aangewezen als kasstroomafdekkingen, reële waarde-afdekkingen of niet-afdekkingsafgeleide instrumenten.

Rentevoetrisico

De voornaamste financieringsbron van de Groep zijn bankschulden aan variabele rentevoet. Bijgevolg is de Groep blootgesteld aan het risico van voordelige of nadelige wijzigingen in markrentevoeten. De langetermijnleningen van de Groep zijn aangegaan door ondernemingen in België. Om zijn rentelasten te beheren, heeft de Groep renteswaps afgesloten. De afdekkingen garanderen dat het merendeel van de rentelasten op leningen gebaseerd zijn op een vaste rentevoet. De timing van dergelijke afdekkingen wordt beheerd om voor zover mogelijk rentevoeten vast te leggen.

Aandelen- en effectenrisico

Aandelenprijrisico resulteert uit aandeleneffecten beschikbaar voor verkoop. Doorgaans koopt de Groep geen aandelen, aandelenopties of andere eigen-vermogensproducten die niet rechtstreeks gerelateerd zijn aan de activiteiten van de Groep.

b. Kredietrisico

Kredietrisico is het risico van financieel verlies voor de Groep als een klant of financiële tegenpartij inzake een deposito, lening of afgeleid instrument haar contractuele verplichtingen verzuimt. Het resulteert voornamelijk uit de vorderingen van de Groep op klanten, uit bankdeposito's en uit effectenbeleggingen. Het omvat bovendien het risico dat een financiële tegenpartij mogelijks haar verplichtingen inzake een financiële verplichting niet nakomt. De Groep controleert voortdurend het kredietrisico en verzekert dat het geen te grote concentratie van kredietrisico heeft met één enkele tegenpartij of groep van verbonden tegenpartijen.

Om het risico op wanbetaling door de klant te beheren, controleert de Groep periodiek de financiële betrouwbaarheid van klanten en stelt ze voor elke klant aankooplimieten op. De Groep past de vereenvoudigde benadering toe om de verwachte kredietverliezen te meten, waarbij gebruik wordt gemaakt van een levenslange verwachte verliesvergoeding voor alle handelsvorderingen op basis van historische verliezen. De belangrijkste componenten van deze bijzondere waardeverminderingen zijn een specifieke verliescomponent voor individueel significante blootstellingen en een collectieve verliescomponent voor groepen van gelijkaardige activa inzake verliezen die zijn opgelopen maar nog niet geïdentificeerd. Het collectieve verliesdeel wordt bepaald aan de hand van historische data of betalingsstatistieken voor gelijkaardige financiële activa.

Financiële tegenpartijen bestaan uit een aantal grote financiële instellingen. De Groep verwacht van geen enkele tegenpartij dat ze haar verplichtingen zal verzuimen, inclusief hun leningsverplichtingen, gezien hun hoge kredietratings. Desondanks streeft de Groep naar een spreiding van haar interacties met de bankwereld over een voldoende aantal markspelers om het risico op een mogelijk verzuim te matigen.

c. Financierings- en langetermijnliquiditeitsrisico

Financieringsrisico is het risico dat de Groep geen toegang zal hebben tot de fondsen die het nodig heeft voor de herfinanciering van zijn schuld of omwille van de niet naleving van de voorwaarden van zijn voornaamste gesyndiceerde kredietlijn. Een samenvatting van de voorwaarden van de kredietlijn is weergegeven in toelichting 24 bij de financiële schulden. Herfinancieringsrisico wordt beheerd door het ontwikkelen en behouden van sterke bankrelaties met een groep van financiële instellingen en door het behouden van een sterke en voorzichtige financiële positie doorheen de tijd.

Langetermijnliquiditeitsrisico is het risico dat de Groep problemen zal ondervinden bij het naleven van zijn verplichtingen verbonden aan financiële schulden op hun vervaldag. De aanpak van de Groep inzake liquiditeitsbeheer is het, voor zover mogelijk, verzekeren van voortdurend voldoende liquiditeit om zijn verplichtingen op vervaldag na te komen onder zowel normale als bijzondere omstandigheden en het hierdoor vermijden van onaanvaardbare verliezen of van risico op reputatieschade voor de Groep.

Kortetermijnliquiditeitsrisico wordt dagelijks beheerd waarbij de financieringsbehoeftes volledig gedekt zijn door beschikbare kredietlijnen. Geldmiddelen worden waar nodig aangehouden om de solvabiliteit en financiële flexibiliteit van de Groep op elk moment te garanderen. In 2015 werd een factoring- en kredietverzekeringsplan opgesteld voor handelsvorderingen (zie toelichting 15).

d. Kapitaalrisico

Het voornaamste doel van de Groep bij het beheren van kapitaal is te garanderen dat het gezonde kapitaalratio's behoudt om zijn activiteiten te ondersteunen en aandeelhouderswaarde te maximaliseren. De Groep beheert zijn kapitaalstructuur en past deze aan in het kader van wijzigingen in economische omstandigheden.

Afgeleide financiële instrumenten

De Groep gebruikt afgeleide financiële instrumenten zoals valutatermijncontracten en renteswaps om zich in te dekken tegen het risico verbonden aan vreemde valuta en rentevoetschommelingen. In overeenstemming met haar thesauriebeleid houdt de Groep geen afgeleide financiële instrumenten aan voor handelsdoeleinden. Afgeleide financiële instrumenten die niet voldoen aan de voorwaarden voor hedge accounting worden gewaardeerd als financiële activa en verplichtingen aan reële waarde in de winst- en verliesrekening.

Afgeleide financiële instrumenten worden initieel opgenomen aan reële waarde op datum dat het afgeleide contract wordt aangegaan. De reële waarde van afgeleide financiële instrumenten is ofwel de genoteerde marktprijs of de waarde berekend met prijsmodellen, rekening houdend met de huidige markttarieven en de huidige kredietwaardigheid van de tegenpartijen.

Na initiële opname worden afgeleide financiële instrumenten gewaardeerd aan reële waarde op de verslagdatum. De reële waarde van valutatermijncontracten wordt berekend aan de hand van huidige termijnwisselkoersen voor contracten met een gelijkaardig looptijdprofiel. De reële waarde van een renteswapcontract wordt bepaald aan de hand van de marktwaarde van gelijkaardige instrumenten.

Afgeleide financiële instrumenten worden gewaardeerd aan kostprijs als hun reële waarde niet betrouwbaar geschat kan worden.

Winsten of verliezen uit herwaarderingen naar reële waarde worden onmiddellijk opgenomen in de winst- en verliesrekening, tenzij het afgeleid instrument voldoet aan de voorwaarden voor boekhoudkundige afdekking (hedge accounting), waarbij opname afhankelijk is van de aard van de afgedekte positie. Op de datum dat een afgeleid contract wordt aangegaan, wijst de Groep bepaalde afgeleide instrumenten aan als:

- een afdekking van een specifiek risico verbonden aan een opgenomen actief of verplichting of een zeer waarschijnlijke verwachte transactie, zoals variabiliteit in de kasstromen van toekomstige rentebetalingen op een schuld aan variabele rentevoet (kasstroomafdekking), of
- een afdekking van een netto-investering in een buitenlandse entiteit.

Een afgeleid instrument wordt gewaardeerd als een afdekking, wanneer:

- de afdekkingsrelatie wordt gedocumenteerd vanaf dat de afdekkingsovereenkomst wordt afgesloten
- de afdekking zeer effectief is in het behalen van zijn doelstelling
- de effectiviteit betrouwbaar gewaardeerd kan worden.

Voor een kasstroomafdekking moet de verwachte transactie die het onderwerp is van de afdekking, zeer waarschijnlijk zijn.

Kasstroomafdekking

Wijzigingen in de reële waarde van afgeleide instrumenten die zijn aangewezen en kwalificeren als kasstroomafdekkingen en bovendien effectief zijn, worden opgenomen in het eigen vermogen. Als de vaste verbintenis resulteert in de opname van een niet-financieel actief, bijvoorbeeld materiële vaste activa of voorraad of een niet-financiële verplichting, worden de winsten of verliezen die voordien opgenomen waren in het eigen vermogen, overgebracht van het eigen vermogen en toegevoegd aan de initiële waardering van het niet-financieel actief of verplichting. Anderzijds worden bedragen opgenomen in eigen vermogen overgebracht naar de winst- en verliesrekening en geklasseerd als opbrengst of kost in dezelfde periodes waarin de kasstromen, zoals rentebetalingen of afgedekte vaste verbintenissen de winst- en verliesrekening beïnvloeden. Elk ineffectief deel wordt onmiddellijk gerapporteerd in de winst- en verliesrekening. Wanneer een afdekkingsinstrument wordt verkocht of wanneer een afdekking niet langer voldoet aan de criteria voor hedge accounting, blijft de op dat ogenblik opgenomen cumulatieve winst of verlies behouden in het eigen vermogen en deze wordt pas in resultaat opgenomen wanneer de verbonden transactie uiteindelijk wordt opgenomen in de winst- en verliesrekening. Als men echter verwacht dat een toegekende transactie niet langer plaats zal vinden dan wordt de cumulatieve winst of

verlies, die werd gerapporteerd in eigen vermogen, onmiddellijk overgebracht naar de winst- en verliesrekening.

Netto-investeringsafdekking

Wisselkoersverschillen die ontstaan bij de heromrekening van een financiële verplichting aangewezen als een netto-investeringsafdekking in een buitenlandse onderneming en effectief zijn, worden opgenomen in eigen vermogen en toegevoegd aan de cumulatieve omrekeningsverschillen. De bedragen uitgesteld in eigen vermogen worden overgebracht naar de winst- en verliesrekening bij desinvestering van de buitenlandse onderneming.

Bepaalde afgeleide transacties kunnen mogelijk niet kwalificeren voor hedge accounting, ondanks het feit dat ze een effectieve economische afdekking voorzien onder het risicobeheersbeleid van de Groep. Wijzigingen in de reële waarde van elk afgeleid instrument dat niet voldoet aan de voorwaarden voor hedge accounting, worden onmiddellijk opgenomen in de winst- en verliesrekening. De wijzigingen in reële waarde die worden opgenomen in winst of verlies van de periode, worden geklasseerd in bedrijfsresultaat als het afgeleid instrument gerelateerd is aan een niet-financieel actief en in het financiële resultaat als de afgeleide gerelateerd is aan een financieringstransactie.

Het Risk and Auditcomité

Het Risk and Audit Committee van Etex bestaat uit de volgende leden:

- Ines Kolmsee (niet-uitvoerend onafhankelijk bestuurder en Voorzitter),
- Teodoro Scalmani (niet-uitvoerend bestuurder),
- JoVB BV vertegenwoordigd door haar vaste vertegenwoordiger Johan Van Biesbroeck (niet-uitvoerend onafhankelijk bestuurder en Voorzitter van de raad van bestuur) en
- GUVU BV vertegenwoordigd door haar vaste vertegenwoordiger Guillaume Voortman (niet-uitvoerend bestuurder)

Het Risk and Audit Committee kijkt de financiële rapportageprocessen van Etex na en ziet toe op de wettelijke controle van haar geconsolideerde jaarrekening. Het Committee garandeert de samenhang en de betrouwbaarheid van de rekeningen en alle andere financiële informatie die wordt voorgelegd aan de raad van bestuur. Bovendien houdt het Committee toezicht op de interne risicobeheersings- en controlesystemen van Etex. Alle leden hebben ervaring op het gebied van boekhouding en audit.

Onderzoeks- en ontwikkelingsactiviteiten

Etex investeerde in Onderzoek en Ontwikkeling (R&D) via zijn 5 R&D centra in Avignon (Frankrijk), Kapelle-Op-den-Bos (België), Tisselt (België), Heidelberg (Duitsland) en Linz (Oostenrijk).

In 2022, na de nieuwe stappen die Etex gezet heeft in zijn "Road to Sustainability 2030", werden meer dan 42% van de R&D inspanningen gewijd aan projecten met een duurzaamheidsimpact. In het bijzonder de ontwikkeling van circulaire oplossingen voor onze vezelcement, gips en calciumsilicaatmaterialen, zodat meer materialen gerecycleerd kunnen worden. Er werd onder meer een technologie ontwikkeld om hergebruik mogelijk te maken van vezelcementafval in ons productieproces en dit zal vanaf 2023 geïmplementeerd worden.

Met betrekking tot het verkleinen van onze CO2 voetafdruk, werden ook verschillende projecten opgestart met onze leveranciers van cement en andere bindmiddelen, om mogelijke alternatieven te identificeren en uit te testen voor het huidige CEM I materiaal dat gebruikt wordt in ons product; cement heeft de grootste CO2 voetafdruk in ons vezelcementproduct.

Verschiedende projecten werden opgezet die gericht zijn op de ontwikkeling van nieuwe technologieën om ons product te kunnen produceren met een kleinere CO2 voetafdruk. In Carpentras (Frankrijk) werd een R&D pilootlijn gebouwd waarmee verschillende van deze technologieën getest zullen kunnen worden. In 2022, heeft het ETEX Intellectual Property Service Center 12 nieuwe patentaanvragen ingediend.

Informatie aan belanghebbenden

Via communicatiekanalen op maat van Etex faciliteert onze lokale bedrijfsvoering een open dialoog tussen meer dan 13.500 medewerkers in 45 landen. We communiceren met al onze medewerkers over de hele Groep via ons intranetplatform Etex Core, evenementen, webinars en verschillende communicatiecampagnes. De aandeelhouders van Etex worden door middel van de jaarlijkse aandeelhoudersvergadering(en) van relevante informatie over ons bedrijf voorzien. Halfjaar- en jaarresultaten en strategische beslissingen worden gecommuniceerd aan onze financiële belanghebbenden via persberichten en andere documenten gepubliceerd op onze website (onder de rubrieken Investeerdersrelaties en Jaarverslag).

Belangrijke gebeurtenissen die plaatsvonden na de afsluiting van het boekjaar

In maart 2023 rondde Etex de verkoop af van haar belangen in haar belangrijkste joint ventures in Latijns-Amerika, die deel uitmaakten van de offsite-divisie New Ways: E2E in Chili en Tecverde in Brazilië. Naast de desinvestering van Icon Plus in zowel Argentinië als Ecuador (laatstgenoemde wordt volledig geconsolideerd), werd deze beslissing om te vertrekken uit Latijns-Amerika genomen omdat de regio minder potentieel voor offsitebouw toont als Europa en ook niet wordt geholpen door de huidige economische context.

Vooruitzichten voor 2023

De vraag naar producten en oplossingen van Etex zou sterk moeten blijven in 2023, op basis van de behoeften in de renovatie en nieuwbouwmarkt, maar volatiliteit en onzekerheden blijven spelen, vooral op het vlak van energie- en grondstofprijzen. Etex blijft maand per maand, land per land en product per product alles zeer nauwgezet opvolgen, zodat het snel en flexibel kan ingrijpen om deze onzekere periodes veilig door te komen, met zelfs potentiële mogelijkheden om verder te groeien in al onze technologieën en de REBITDA-marge sterk te houden in 2023.

Bezoldiging van de commissaris

In overeenstemming met artikel 3:65 WvV melden wij u dat PwC Bedrijfsrevisoren, de commissaris van ETEX, en de vennootschappen waarmee de commissaris beroepshalve samenwerkt, tijdens het boekjaar 2022 emolumenten ten belope van 2,944 miljoen EUR voor de auditwerkzaamheden hebben ontvangen.

Zaventem, 30 maart 2023.

Namens de raad van bestuur,

DocuSigned by:

B722C675A36C416...

BCCONSEIL SRL
Vertegenwoordigd door haar vaste
Vertegenwoordiger
B. Delvaux
Chief Executive Officer

DocuSigned by:

1A690C285CFA43F...

JoVB BV
Vertegenwoordigd door haar vaste
vertegenwoordiger
J. Van Biesbroeck
Voorzitter van de raad van bestuur

VERSLAG VAN DE COMMISSARIS AAN DE ALGEMENE VERGADERING VAN AANDEELHOUDERS VAN ETEX NV OVER DE GECONSOLIDEERDE JAARREKENING VOOR HET BOEKJAAR AFGESLOTEN OP 31 DECEMBER 2022

In het kader van de wettelijke controle van de geconsolideerde jaarrekening van Etex NV (de "Vennootschap") en haar filialen (samen "de Groep"), leggen wij u ons commissarisverslag voor. Dit bevat ons verslag over de geconsolideerde jaarrekening en de overige door wet- en regelgeving gestelde eisen. Het vormt één geheel en is ondeelbaar.

Wij werden benoemd in onze hoedanigheid van commissaris door de algemene vergadering van 25 mei 2021, overeenkomstig het voorstel van de raad van bestuur, uitgebracht op aanbeveling van het risico- en auditcomité. Ons mandaat loopt af op de datum van de algemene vergadering die beraadslaagt over de jaarrekening voor het boekjaar afgesloten op 31 december 2023. Wij hebben de wettelijke controle van de geconsolideerde jaarrekening van de Vennootschap uitgevoerd gedurende 5 opeenvolgende boekjaren.

Verslag over de geconsolideerde jaarrekening

Oordeel zonder voorbehoud

Wij hebben de wettelijke controle uitgevoerd van de geconsolideerde jaarrekening van de Groep, die de geconsolideerde balans op 31 december 2022 omvat, alsook de geconsolideerde winst- en verliesrekening, het geconsolideerde overzicht van gerealiseerde en niet-gerealiseerde resultaten, de geconsolideerde staat van mutaties in het eigen vermogen en het geconsolideerd kasstroomoverzicht over het boekjaar afgesloten op die datum, en de toelichting met de belangrijkste gehanteerde grondslagen voor financiële verslaggeving en andere toelichtingen. Deze geconsolideerde jaarrekening vertoont een totaal van de geconsolideerde balans van EUR'000 4.612.782 en de geconsolideerde winst- en verliesrekening sluit af met een winst van het boekjaar, toe te rekenen aan aandeelhouders van Etex, van EUR'000 210.308.

Naar ons oordeel geeft de geconsolideerde jaarrekening een getrouw beeld van het vermogen en de geconsolideerde financiële toestand van de Groep per 31 december 2022, alsook van zijn geconsolideerde resultaten en van zijn geconsolideerde kasstromen over het boekjaar dat op die datum is afgesloten, in overeenstemming met de *International Financial Reporting Standards* (IFRS) zoals goedgekeurd door de Europese Unie en met de in België van toepassing zijnde wettelijke en reglementaire voorschriften.

Basis voor het oordeel zonder voorbehoud

Wij hebben onze controle uitgevoerd volgens de internationale controlestandaarden (ISA's) zoals van toepassing in België. Wij hebben bovendien de door de IAASB goedgekeurde internationale controlestandaarden toegepast die van toepassing zijn op de huidige afsluitdatum en nog niet goedgekeurd zijn op nationaal niveau. Onze verantwoordelijkheden op grond van deze standaarden zijn verder beschreven in de sectie "*Verantwoordelijkheden van de commissaris voor de controle van de geconsolideerde jaarrekening*" van ons verslag. Wij hebben alle deontologische vereisten die relevant zijn voor de controle van de geconsolideerde jaarrekening in België nageleefd, met inbegrip van deze met betrekking tot de onafhankelijkheid.

PwC Bedrijfsrevisoren bv - PwC Reviseurs d'Entreprises srl - Financial Assurance Services

Maatschappelijke zetel/Siège social: Culliganlaan 5, B-1831 Diegem

Vestigingseenheid/Unité d'établissement: Generaal Lemanstraat 67, B-2018 Antwerpen

T: +32 (0)3 259 3011, F: +32 (0)3 259 3099, www.pwc.com

BTW/TVA BE 0429.501.944 / RPR Brussel - RPM Bruxelles / ING BE43 3101 3811 9501 - BIC BBRUBEBB / BELFIUS BE92 0689 0408 8123 - BIC GKCC BEBB

Wij hebben van de raad van bestuur en van de aangestelden van de Vennootschap de voor onze controle vereiste ophelderingen en inlichtingen verkregen.

Wij zijn van mening dat de door ons verkregen controle-informatie voldoende en geschikt is als basis voor ons oordeel.

Kernpunten van de controle

Kernpunten van onze controle betreffen die aangelegenheden die naar ons professioneel oordeel het meest significant waren bij de controle van de geconsolideerde jaarrekening van de huidige verslagperiode. Deze aangelegenheden zijn behandeld in de context van onze controle van de geconsolideerde jaarrekening als geheel en bij het vormen van ons oordeel hierover, en wij verschaffen geen afzonderlijk oordeel over deze aangelegenheden.

Gezondheidsclaims - Toelichting 20

Beschrijving van het kernpunt van de controle

Zoals in Toelichting 20 beschreven is, zijn voorzieningen voor gezondheidsclaims in de geconsolideerde jaarrekening van Etex Groep per 31 december 2022 voor een totaalbedrag van 55,3 miljoen EUR opgenomen. In het verleden gebruikten verscheidene Etex filialen asbest als grondstof in hun industrieel proces. Hoewel wij begrijpen dat het gebruik van asbest gebannen is in de Groep zouden sommige bedrijven nog steeds claims kunnen ontvangen met betrekking tot blootstelling aan asbest uit het verleden. De aangelegde voorzieningen weerspiegelen de kosten van afwikkeling van de claims die zowel waarschijnlijk zijn als op betrouwbare wijze kunnen worden ingeschat.

Dit aspect is voor onze controle dermate significant gezien de complexiteit van het beoordelingsproces, gezien het potentieel risico varieert afhankelijk van de wettelijke regelgeving in het betrokken land, het nationale sociale zekerheidssysteem en de dekking door de verzekering van het betrokken bedrijf en gezien het feit dat de inschatting in aanzienlijke mate gebaseerd is op significante veronderstellingen van het management.

Veronderstellingen en inschattingen die bij het waarderen van de voorzieningen gebruikt zijn, betreffen onder meer:

- het aantal betrokken werknemers;
- het waarschijnlijk voorkomen, de mix van ziektebeelden en de sterftecijfers;
- de verwachte dekking door de verzekering;
- het wettelijk kader.

Wijzigingen in veronderstellingen en inschattingen die gebruikt worden om de voorzieningen te waarderen kunnen een significante invloed hebben op de financiële positie van de Groep.

Hoe onze audit het kernpunt van de controle behandelde

Als onderdeel van onze controlewerkzaamheden hebben we de wijze geëvalueerd waarop management asbestverplichtingen en wijzigingen in bestaande verplichtingen conform IAS37-vereisten identificeert.

We hebben de nauwkeurigheid, waardering en volledigheid van de voorzieningen per 31 december 2022 geëvalueerd. Deze evaluatie behelsde onder meer:

- besprekingen met groepsmanagement;
- bevraging van de interne juridisch adviseur;
- nazicht van het geschillenrapport;
- evaluatie van management beoordeling inclusief consistentie in de veronderstellingen;
- analyse en ex-post testen van de geprojecteerde kasuitstromen;
- traceren van bevestigende controle-informatie van bestede bedragen.

Op basis van onze controlewerkzaamheden hebben we vastgesteld dat de gehanteerde veronderstellingen en gebruikte gegevens redelijk en conform onze verwachtingen zijn, dat de methodologie die door het management werd toegepast alsook de inschattingen redelijk zijn en dat de betreffende verstrekte toelichting gepast is.

Voorzieningen voor personeelsbeloningen na uitdiensttreding - Toelichting 22

Beschrijving van het kernpunt van de controle

Zoals in Toelichting 22 beschreven is, heeft de Groep pensioenregelingen met een te bereiken doel waarvan de meest significante in Ierland en het Verenigd Koninkrijk. Via deze pensioenplannen is de Groep blootgesteld aan een aantal risico's, voornamelijk:

- volatiliteit van de activa: de pensioenplannen bevatten aanzienlijke investeringen in aandelen, obligaties, cash, eigendommen en fondsen;
- actuariële veronderstellingen met inbegrip van de verwachte inflatie, actualisatievoet, toekomstige loonstijgingen en sterftetabellen/levensverwachting.

De controlewerkzaamheden aangaande de voorzieningen voor personeelsbeloningen na uitdiensttreding waren voor onze audit dermate significant omdat dit een complex beoordelingsproces betreft en sterk afhankelijk is van door het management gemaakte veronderstellingen.

Actuariële veronderstellingen worden gebruikt bij het waarderen van de door de Groep toegepaste pensioenregelingen. Kleine wijzigingen in deze veronderstellingen en inschattingen die worden gebruikt in de waardering van de netto verplichting van de Groep voor personeelsbeloningen na uitdiensttreding, kunnen een grote invloed hebben op de financiële positie van de Groep. Het bepalen van deze bedragen vereist technische deskundigheid.

De voorziening voor personeelsbeloningen na uitdiensttreding per 31 december 2022 met betrekking tot zowel de gefinancierde als de niet-gefinancierde plannen, bestaat uit de verplichtingen met een te bereiken doel (975 miljoen EUR) waartegen de plan activa in mindering zijn gebracht (906 miljoen EUR).

Hoe onze audit het kernpunt van de controle behandelde

We hebben de belangrijkste actuariële (zowel financiële als demografische) veronderstellingen, gebruikt door het management bij het berekenen van de verplichting voor personeelsbeloningen na uitdiensttreding van de Groep, geëvalueerd en aan een kritisch onderzoek onderworpen en onafhankelijk beoordeeld.

Bij het evalueren van de veronderstellingen (nl. ratio's m.b.t. actualisering, inflatie en loonstijging alsook verwachte sterftcijfers/levensverwachting) hebben we beroep gedaan op de kennis van interne specialisten teneinde de redelijkheid van de door het management gehanteerde veronderstellingen te beoordelen.

We hebben de personeelsgerelateerde gegevens, zoals deze opgenomen zijn in de door de vennootschap bekomen actuariële rapporten, getoetst en we hebben de waarderingsverslagen van de externe vermogensbeheerders bekomen.

Op basis van onze controlewerkzaamheden hebben we vastgesteld dat de gehanteerde veronderstellingen en gebruikte gegevens redelijk en conform onze verwachtingen zijn, dat de methodologie die door het management werd toegepast alsook de inschattingen redelijk zijn en dat de verstrekte toelichting betreffende de voorzieningen voor personeelsbeloningen na uitdiensttreding gepast is.

Toetsing op bijzondere waardeverminderingen van goodwill, overige immateriële vaste activa en materiële vaste activa - Toelichting 8, 9 en 10

Beschrijving van het kernpunt van de controle

De boekwaarde van goodwill, overige immateriële vaste activa en materiële vaste activa van de Groep bedraagt 3.003 miljoen EUR per 31 december 2022.

Wij beschouwen dit als dermate significant voor onze controle omdat, bij het vaststellen of er voor vaste activa al dan niet bijzondere waardeverminderingen vereist zijn, de bestuurders genoodzaakt zijn om zich te baseren op significante inschattingen met betrekking tot de toekomstige bedrijfsresultaten.

De beoordeling behelst een vergelijking van de ingeschatte reële waarde van de kasstroomgenererende eenheid en specifieke activa, met de boekwaarde: de kasstroomgenererende eenheden werden bepaald conform de nieuwe organisatiestructuur zoals beschreven in Toelichting 9.

We hebben hierbij bijzondere aandacht besteed aan de redelijkheid en impact van de voornaamste veronderstellingen waaronder:

- kasstroomprognoses die afgeleid zijn van interne prognoses en de veronderstellingen betreffende de toekomstige resultaten;
- de actualisatievoet en de lange termijn groeivoet, met inbegrip van een beoordeling van risicofactoren en groeiverwachtingen met betrekking tot het relevante geografische gebied.

Hoe onze audit het kernpunt van de controle behandelde

We hebben de door het management gemaakte inschatting van de indicatoren van bijzondere waardeverminderingen geëvalueerd en de bijzondere waardeverminderingberekeningen aan een kritisch onderzoek onderworpen door de in de berekeningsmodellen gebruikte prognoses voor toekomstige kasstromen te evalueren, met inbegrip van een evaluatie van de wijze waarop men tot die prognoses is gekomen, waarbij we ze onder meer vergeleken hebben met de meest recente interne prognoses voorgesteld aan de Raad van Bestuur.

We hebben inzichten verworven omtrent de volgende zaken en hebben deze aan een kritisch onderzoek onderworpen:

- veronderstellingen gebruikt bij het opstellen van de interne prognoses van de Groep, alsook de gehanteerde langetermijn groeivoeten, hebben we vergeleken met economische en sectorspecifieke verwachtingen;
- de historische nauwkeurigheid van interne prognoses - deze hebben we vergeleken met de gerealiseerde resultaten om te bepalen of de kasstroomprognoses betrouwbaar zijn;
- de actualisatievoet - hiervoor hebben we de kost van kapitaal en andere inputs beoordeeld, onder andere door vergelijking met gelijkaardige organisaties;
- de mathematische nauwkeurigheid van de onderliggende berekeningen.

In de uitvoering van de hierboven vermelde werkzaamheden hebben we een beroep gedaan op onze interne waarderingsexperten om in een kritische toetsing alsook externe marktgegevens te voorzien, teneinde de redelijkheid van de door het management gehanteerde veronderstellingen te beoordelen.

We hebben een sensitiviteitsanalyse uitgevoerd op de belangrijkste factoren binnen de kasstroomprognoses om te bepalen in welke mate wijzigingen in die veronderstellingen een impact kunnen hebben. Voorts hebben we nagegaan in hoeverre het waarschijnlijk is dat zulke wijzigingen zich effectief zullen voordoen.

Hoewel we erkennen dat het gebruik van inschattingen inherent is aan het opstellen van kasstroomprognoses en aan het toepassen van bijzondere waardevermindingsmodellen, hebben we vastgesteld dat de door het management gehanteerde inschattingen binnen een aanvaardbare vork van redelijke uitkomsten liggen en dat de toelichting van de beoordeling van bijzondere waardeverminderingen gepast is.

Verantwoordelijkheden van de raad van bestuur voor het opstellen van de geconsolideerde jaarrekening

De raad van bestuur is verantwoordelijk voor het opstellen van de geconsolideerde jaarrekening die een getrouw beeld geeft in overeenstemming met de *International Financial Reporting Standards* (IFRS) zoals goedgekeurd door de Europese Unie en met de in België van toepassing zijnde wettelijke en reglementaire voorschriften, alsook voor de interne beheersing die de raad van bestuur noodzakelijk acht voor het opstellen van de geconsolideerde jaarrekening die geen afwijking van materieel belang bevat die het gevolg is van fraude of van fouten.

Bij het opstellen van de geconsolideerde jaarrekening is de raad van bestuur verantwoordelijk voor het inschatten van de mogelijkheid van de Groep om zijn continuïteit te handhaven, het toelichten, indien van toepassing, van aangelegenheden die met continuïteit verband houden en het gebruiken van de continuïteitsveronderstelling, tenzij de raad van bestuur het voornemen heeft om de Groep te liquideren of om de bedrijfsactiviteiten te beëindigen, of geen realistisch alternatief heeft dan dit te doen.

Verantwoordelijkheden van de commissaris voor de controle van de geconsolideerde jaarrekening

Onze doelstellingen zijn het verkrijgen van een redelijke mate van zekerheid over de vraag of de geconsolideerde jaarrekening als geheel geen afwijking van materieel belang bevat die het gevolg is van fraude of van fouten, en het uitbrengen van een commissarisverslag waarin ons oordeel is opgenomen. Een redelijke mate van zekerheid is een hoog niveau van zekerheid, maar is geen garantie dat een controle die overeenkomstig de ISA's is uitgevoerd altijd een afwijking van materieel belang ontdekt wanneer die bestaat. Afwijkingen kunnen zich voordoen als gevolg van fraude of fouten en worden als van materieel belang beschouwd indien redelijkerwijs kan worden verwacht dat zij, individueel of gezamenlijk, de economische beslissingen genomen door gebruikers op basis van deze geconsolideerde jaarrekening, beïnvloeden.

Bij de uitvoering van onze controle leven wij het wettelijk, reglementair en normatief kader na dat van toepassing is op de controle van de jaarrekening in België. Een wettelijke controle biedt evenwel geen zekerheid omtrent de toekomstige levensvatbaarheid van de Groep, noch omtrent de efficiëntie of de doeltreffendheid waarmee de raad van bestuur de bedrijfsvoering van de Groep ter hand heeft genomen of zal nemen. Onze verantwoordelijkheden inzake de door de raad van bestuur gehanteerde continuïteitsveronderstelling worden hieronder beschreven.

Als deel van een controle uitgevoerd overeenkomstig de ISA's, passen wij professionele oordeelsvorming toe en handhaven wij een professioneel-kritische instelling gedurende de controle. We voeren tevens de volgende werkzaamheden uit:

- het identificeren en inschatten van de risico's dat de geconsolideerde jaarrekening een afwijking van materieel belang bevat die het gevolg is van fraude of van fouten, het bepalen en uitvoeren van controlewerkzaamheden die op deze risico's inspelen en het verkrijgen van controle-informatie die voldoende en geschikt is als basis voor ons oordeel. Het risico van het niet detecteren van een van materieel belang zijnde afwijking is groter indien die afwijking het gevolg is van fraude dan indien zij het gevolg is van fouten, omdat bij fraude sprake kan zijn van samenspanning, valsheid in geschrifte, het opzettelijk nalaten om transacties vast te leggen, het opzettelijk verkeerd voorstellen van zaken of het omzeilen van de interne beheersing;
- het verkrijgen van inzicht in de interne beheersing die relevant is voor de controle, met als doel controlewerkzaamheden op te zetten die in de gegeven omstandigheden geschikt zijn maar die niet zijn gericht op het geven van een oordeel over de effectiviteit van de interne beheersing van de Groep;
- het evalueren van de geschiktheid van de gehanteerde grondslagen voor financiële verslaggeving en het evalueren van de redelijkheid van de door de raad van bestuur gemaakte schattingen en van de daarop betrekking hebbende toelichtingen;
- het concluderen of de door de raad van bestuur gehanteerde continuïteitsveronderstelling aanvaardbaar is, en het concluderen, op basis van de verkregen controle-informatie, of er een onzekerheid van materieel belang bestaat met betrekking tot gebeurtenissen of omstandigheden die significante twijfel kunnen doen ontstaan over de mogelijkheid van de Groep om zijn continuïteit te handhaven. Indien wij concluderen dat er een onzekerheid van materieel belang bestaat, zijn wij ertoe gehouden om de aandacht in ons commissarisverslag te vestigen op de daarop betrekking hebbende toelichtingen in de geconsolideerde jaarrekening, of, indien deze toelichtingen inadequaat zijn, om ons oordeel aan te passen. Onze conclusies zijn gebaseerd op de controle-informatie die verkregen is tot de datum van ons commissarisverslag. Toekomstige

- gebeurtenissen of omstandigheden kunnen er echter toe leiden dat de Groep zijn continuïteit niet langer kan handhaven;
- het evalueren van de algehele presentatie, structuur en inhoud van de geconsolideerde jaarrekening, en van de vraag of de geconsolideerde jaarrekening de onderliggende transacties en gebeurtenissen weergeeft op een wijze die leidt tot een getrouw beeld;
 - het verkrijgen van voldoende en geschikte controle-informatie met betrekking tot de financiële informatie van de entiteiten of bedrijfsactiviteiten binnen de Groep gericht op het tot uitdrukking brengen van een oordeel over de geconsolideerde jaarrekening. Wij zijn verantwoordelijk voor de aansturing van, het toezicht op en de uitvoering van de groepscontrole. Wij blijven ongedeeld verantwoordelijk voor ons oordeel.

Wij communiceren met de raad van bestuur met het risico-en auditcomité onder meer over de geplande reikwijdte en timing van de controle en over de significante controlebevindingen, waaronder eventuele significante tekortkomingen in de interne beheersing die wij identificeren gedurende onze controle.

Wij verschaffen aan de raad van bestuur en aan het risico-en auditcomité tevens een verklaring dat wij de relevante deontologische voorschriften over onafhankelijkheid hebben nageleefd, en wij communiceren met hen over alle relaties en andere zaken die redelijkerwijs onze onafhankelijkheid kunnen beïnvloeden en, waar van toepassing, over de daarmee verband houdende maatregelen om onze onafhankelijkheid te waarborgen.

Uit de aangelegenheden die met de raad van bestuur met het risico-en auditcomité zijn gecommuniceerd bepalen wij die zaken die het meest significant waren bij de controle van de geconsolideerde jaarrekening van de huidige verslagperiode, en die derhalve de kernpunten van onze controle uitmaken. Wij beschrijven deze aangelegenheden in ons verslag, tenzij het openbaar maken van deze aangelegenheden is verboden door wet- of regelgeving.

Overige door wet- en regelgeving gestelde eisen

Verantwoordelijkheden van de raad van bestuur

De raad van bestuur is verantwoordelijk voor het opstellen en de inhoud van het jaarverslag over de geconsolideerde jaarrekening en de andere informatie opgenomen in het jaarrapport over de geconsolideerde jaarrekening.

Verantwoordelijkheden van de commissaris

In het kader van onze opdracht en overeenkomstig de Belgische bijkomende norm bij de in België van toepassing zijnde internationale controlestandaarden (ISA's), is het onze verantwoordelijkheid om, in alle van materieel belang zijnde opzichten, het jaarverslag over de geconsolideerde jaarrekening, en de andere informatie opgenomen in het jaarrapport over de geconsolideerde jaarrekening te verifiëren, alsook verslag over deze aangelegenheden uit te brengen.

Aspecten betreffende het jaarverslag over de geconsolideerde jaarrekening en andere informatie opgenomen in het jaarrapport over de geconsolideerde jaarrekening

Na het uitvoeren van specifieke werkzaamheden op het jaarverslag over de geconsolideerde jaarrekening, zijn wij van oordeel dat dit jaarverslag overeenstemt met de geconsolideerde jaarrekening voor hetzelfde boekjaar en is opgesteld overeenkomstig het artikel 3:32 van het Wetboek van vennootschappen en verenigingen.

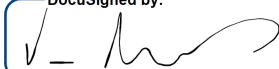
In de context van onze controle van de geconsolideerde jaarrekening, zijn wij tevens verantwoordelijk voor het overwegen, in het bijzonder op basis van de kennis verkregen tijdens de controle, of het jaarverslag over de geconsolideerde jaarrekening een afwijking van materieel belang bevat, hetzij informatie die onjuist vermeld is of anderszins misleidend is. In het licht van de werkzaamheden die wij hebben uitgevoerd, dienen wij u geen afwijking van materieel belang te melden.

Vermeldingen betreffende de onafhankelijkheid

- Ons bedrijfsrevisorenkantoor en ons netwerk hebben geen opdrachten verricht die onverenigbaar zijn met de wettelijke controle van de geconsolideerde jaarrekening en ons bedrijfsrevisorenkantoor is in de loop van ons mandaat onafhankelijk gebleven tegenover de Groep;
- De honoraria voor de bijkomende opdrachten die verenigbaar zijn met de wettelijke controle van de geconsolideerde jaarrekening bedoeld in artikel 3:65 van het Wetboek van vennootschappen en verenigingen werden correct vermeld en uitgesplitst in de toelichting bij de geconsolideerde jaarrekening.

Antwerpen, 5 April 2023

De commissaris
PwC Bedrijfsrevisoren BV
vertegenwoordigd door

DocuSigned by:

7D07DA4B6D124BE...

Peter Van den Eynde
Bedrijfsrevisor